

کتابخانه

شماره ۲۳
شماره ۹ پیاپی
شماره ۶۶۰
۱۰۰ تومان

ISSN: 1029-3345

صاحب امتیاز:
خانه کتاب ایران
سرمایه: سید عبدالجواد موسوی
تهران: خیابان قائم مقام فرغانی
اول خنجر (سوی) شماره ۹، طبقه دوم
تلفن: ۸۳۳۸۵۸۸، ۸۳۳۵۲۳۳
لینوگرافی و چاپ: ایریچاپ
www.ketabeha.ir

پدید آورندگان تشریحی کتاب سال

گزارشی از افشانه سیزدهمین
دوره هفته کتاب و ...
۵

دایرة المعارف داستان های فارسی

گفت و گو با
دکتر حسن نوالفقاری
۱۸

کتاب سال دانشجویی

گزارشی از دوازدهمین دوره
انتخاب کتاب سال دانشجویی
۷

نیچه همان گونه که هست

گفت و گو با دکتر سعید
فیروزآبادی
۱۰

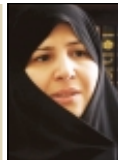
سید الهادی موسوی

مثنوی پژوهی

گفت و گو با استاد
نجیب مایل هروی

تاریخ/ ۱۹

جنگ که تمام شد ...

گفت و گو با
معصومه امیرمزی

گفت و گو/ ۹-۸

این ابرهای سوخته

یادی از
منوچهر آتشی

یادداشت/ ۲۳

به عمل کار برآید

مسئله کتابخوانی باید با آینده ما پیوند بخورد و به‌صورت هدف‌های برای مردم در بیاید. محمدحسین صفارهرندی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، در مراسم تقدیر از کتابداران نمونه، خادمان فرهنگ و خیرین کتابخانه‌ها ضمن بیان این مطلب گفت: «مأموریت عمده کتابخوانان در جامعه ما بسیار کم است و این برانزده مردمی که خود تولیدکننده و عرضه‌کننده کتاب به جهان بودند، نیست.»

وی افزود: «ما باید نهفت کتابخوانی شروع کردیم و سعی می‌کنیم که این شمار را در مقام عمل در آوریم.» صفار هرندی با اشاره به نقش کیفیت در ترویج کتابخوانی اظهار داشت: «بجز برای کتاب به عنوان عزیزترین دوست بشر آطور کم‌شایسته است تبلیغ نمی‌شود و تبلیغاتی که هست نیز به‌صورت کلی است. باید کیفیت و جزئی تر به تبلیغ کتاب پرداختیم. به‌عنوان مثال فرازی از یک کتاب را در خیابانهای شهر پیش روی مردم قرار دهیم.»

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی نقش کتابداران را در ترویج این امر بسیار مثبت ارزیابی کرد و گفت: «شما راه‌های نوغی در دل مخاطب را می‌دیند و می‌توانید نیاز به خواندن کتاب را در دل آنها ایجاد کنید.»

وی ضمن تشکر از سخنان کتابداران کشور اعلام کرد: «من از رنجهای متعدد کتابداران بااطلاع هستم و از خدمات شایسته آنها همیشه سپاسگزار بوده‌ام.» وی با اشاره به کتابدار خراسان جنوبی که ظرف مدت ۱۷ ماه هیچ حقوقی دریافت نکرده است، گفت: «این قضیه مایه شرمندگی و دلگرمی است. دلگرمی از اینکه چنین شرمندگی در عرصه کتاب و کتابخوانی حضور دارد. ما باید از همه مسئولان ارکان عرصه نشر و تولید کتاب به‌خصوص کسانی که با بدلقامی خود محیطی را فراهم می‌آورند که مردم به کتاب روی بیاورند. زمینه ترویج کتابخوانی را ایجاد می‌کنند. تجلیل هستیم.»

صفار هرندی در ادامه اعلام کرد: «امیدوارم سال آینده شاهد رشد سرانه مطالعه در کشور باشیم و آمار رسمی کتابخوانان و کتابخوانی را ظرف یک سال به طرز قابل توجهی افزایش دهیم.»

این مراسم از سوی نهاد کتابخانه‌های عمومی، دوم آذرماه در سالن سینمایی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد و طی آن از کتابداران نمونه و خادمان فرهنگ و خیرین کتابخانه‌ها تجلیل به عمل آمد. در این مراسم محمدحسین سلگ احمدی، دبیر کل نهاد کتابخانه‌های عمومی، گزارشی از عملکرد این نهاد ارائه کرد. علی‌اکبر شعری، دبیر کتابخانه ملی و عضو هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی نیز در ادامه، برگزاری هفته کتاب را فرصت خوبی برای ارزیابی فعالیت‌های یک‌ساله همه نهادها و شخصان حقیقی و حقوقی برای گسترش فرهنگ کتاب و کتابخوانی دانست. وی گفت: «فضای ایجاد شده در این هفته به مسئولان کمک می‌کند که با رسیدن به یک جمعیتی، برای سال آینده سیاستگذاری کنند.»

حمایت مجلس از کتابخوانی

افزایش میزان مطالعه در کشور با شعار حاصل نمی‌شود.

سیداحمد رسولی نژاد، عضو کمیسیون فرهنگی مجلس گفت: «همه می‌دانند که باید فرهنگ کتابخوانی در کشور افزایش یابد اما باید راهکاری مناسب برای افزایش فرهنگ کتابخوانی ایجاد کنیم.» رسولی‌نژاد اظهار کرد: «مجلس در تمامی مراحل و از هر اقدامی در خصوص افزایش میزان کتابخوانی حمایت خواهد کرد. ضمن اینکه نظرات کتاب‌شناسی خود را در این خصوص اعمال می‌کند.»

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در مالزی:

گشایش دفاتر نمایندگی در کشورها

محمدحسین صفار هرندی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، هفته گذشته در نشست وزیران اطلاع‌رسانی کشورهای غیرمتعهد شرکت و گفت وگو کرد. این نشست پس از ۹ سال وقفه، بار دیگر برگزار شده است.

دیدار با سوریه

وزیر اطلاع‌رسانی سوریه، مهمانی دخیل الله، با ابراز خرسندی از دیدار صفار هرندی، بر عزم رایج دمشق برای گسترش مناسبات فرهنگی و رسانه‌ای با تهران تأکید کرد. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ایران نیز با اشاره به پیشینه مناسبات سیاسی و اقتصادی دو کشور گفت: «پیوندهای سیاسی در پرتو ارتباطات فرهنگی و اطلاع‌رسانی استحکام بیشتری می‌یابد.»

محمدحسین صفار هرندی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و معاون امور فرهنگی این وزارتخانه بر نهفت کتابخوانی از ۱۸ تا ۱۹ ماه آغاز شد و ۱۷ تا ۱۸ آذرماه ادامه خواهد داشت.

محمدحسین صفارهرندی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ضمن تأکید بر ایجاد نهفت کتابخوانی اظهار داشت: «پیش از این سیاست و برنامه‌ریزی در هفته کتاب بیشتر به سمت تولید کتاب و پیدآورندهٔ کتاب بوده است اما در این دهه این روش‌ها به سمت ترویج کتابخوانی و تکثیر کتابخوانان به پیش خواهد رفت که خود به خود باعث روی کار پدیدآورندگان و نشریان هم خواهد شد.»

در هفته گذشته برنامه‌های متفاوتی با هدف گسترش و ترویج فرهنگ کتابخوانی در سراسر کشور برگزار شد. مراسم هفته کتاب عصر ۱۸ آبان در سالن آملی تئاتر خانه کتاب و با حضور وزیر آموزش و پرورش و معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی افتتاح شد. در این مراسم از پدیدآورندگان کتابهای شوقی بیست و دومین دوره کتاب سال جمهوری اسلامی ایران تقدیر شد. جشنواره کتاب، کودک، کار و صنعت نیز در روز دوم از سوی وزارت کار و امور اجتماعی، انجمن فرهنگی نشریان کتاب کودک و نوجوان و وزارت صنایع و معادن

حمایت وزارت ارشاد از آثار برگزیده کتاب سال دانش آموزی

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۵۰۰جلد از آثار برگزیده کتاب سال دانش آموزی را خریداری می‌کند. هدف از این کار، تشویق مؤلفان دانش‌آموزان نشر آثار آنها است.

محمدعلی شامعی، در دومین دوره انتخاب کتاب سال دانش‌آموزی در تالار فردوسی دانشگاه اصفهان و علوم انسانی دانشگاه تهران افزود: «وزارت ارشاد همچنین برای تشویق دانش‌آموزان مؤلف و کتابداران و دانش‌آموزان کتابخوان برگزیده، سهمیه بی خرید کتاب در نظر گرفته است که به آنها پرداخت می‌کند.»

وی با استقبال از پیشنهاد مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و امور فرهنگی و مشاوره وزارت آموزش و پرورش در خصوص تشکیل «مشکل کتابداران دانش‌آموز»، از آمادگی این

تأمین تسهیلات مالی

برای تأسیس ۲۰۰ کتابفروشی

اگر لایحه تأمین تسهیلات مالی برای تأسیس ۲۰۰ کتابفروشی به مجلس برود، مجلس بدون درنگ از آن حمایت خواهد کرد.

رضا آشتیانی عراقی، عضو کمیسیون فرهنگی مجلس گفت: «تأسیس ۲۰۰ کتابفروشی در کشور از جمله مواردی است که نیاز به آن به شدت احساس می‌شود. اگر این لایحه به مجلس برسد از آن حمایت خواهد شد و توصیه و تقویت جدی‌تری را به دنبال خواهد داشت.»

وی افزود: «نهفت کتابخوانی در کشور باید گسترش داده شود و این نهفت باید با شتاب بیشتر

دیدار با اندونزی

صفار هرندی با اشاره به اشتراکات فرهنگی، دینی و موانع مشترک دو کشور ایران و اندونزی در مجامع منطقه‌ای و بین‌المللی افزود: «گشایش دفاتر نمایندگی فرهنگی در دو کشور به نزدیکی بیشتر ملتها به یکدیگر کمک زیادی می‌کند.»

ملی‌اک صفوات جلیل، به وزیر ارتباطات و اطلاع‌رسانی اندونزی، اشتراکات فراوان میان دو کشور را مورد تأکید قرار داد و از گسترش مناسبات میان دو کشور در همه زمینه‌ها استقبال کرد.

دیدار با روزنامه‌نگاران مالزی

محمدجین وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در روز دوشنبه

ترویج کتابخوانی ، تکثیر کتابخوانان

به کتابداران برگزیده منح خطی، یوسندگان مقالات برتر نسخ خطی، مصححان متن و برنامه‌سازان صدا و سیما و خبرنگاران حوزه نسخ خطی هدایای آنها شد. خبرنگار و رسانه برتر حوزه کتاب نیز در روز کتاب و رسانه انتخاب شد و برگزیدگان در حوزه خبر، گزارش، تحلیل، یادداشت و گفت‌وگو معرفی شدند.

امروز نیز (آذرماه) دفتر مجمع و فعالیت‌های فرهنگی حسینیار نشر دینی خیرات‌سی اوق (چالش‌ها و روکنها) را در قم و مستشار بررسی حضور کتابهای ایرانی در عرصه جهانی با تأکید بر تبلیغات گفتمان فرهنگ‌تراز در (مراسم اجتماعات ساختمان شماره ۲ خانه کتاب برگزار می‌کند. دومین جشنواره نقد نیز در این روز یعنی روز کتاب ایران در این روز برگزار می‌شود. کاروان پروش آملی تئاتر خانه کتاب و نوجوان نیز در روز کتاب، کودک و نوجوان برنامه‌های تخصصی را در سراسر کشور برگزار می‌کند که از آن جمله برگزاری ۵ جشنواره ویژه کودک و نوجوان است.

در این روز همچنین سمینار ارائه کتاب‌سی و سومین اجلاس جهانی ۱۵۵۵۵ تهران توسط خانه کتاب برگزار می‌شود. برنامه‌های روز آخر (۱۷ آذرماه) که با نام کتاب و سیخ نگارشی شده توسط معاونت فرهنگی ترویی مقامت سیخ نگار خواهد شد.

قول همکاری برای حل مشکلات نشران

قول هر نوع همکاری را برای حل مشکلات صنعت نشر و چاپ به نشران می‌دهیم.» رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی گفت: «در حل حاضر وضع فرهنگی در خصوص برطرف کردن مشکلات نشران در حل معضل نشر و چاپ به مجلس نمایندگان در حالی است که دولت باید مشکلات نشر را به‌صورت یک لایحه مطرح کند و بعد مجلس وضع خود را بصورت شفاف و با یکاروش در خصوص لایحه مطرح کند اما اینکه تمام تلاش مجلس برای حل مشکلات نشر است، امری بیخبر است.»

وی افزود: «در این خصوص نیز دولت باید برنامه‌های فرهنگی را در اختیار نشران قرار دهد. اکنون صنعت نشر کشور به گریبانگرفته است که هفته‌ها این صنعت بدون برنامه‌های دولتی امکان‌پذیر نیست.» صدق‌تورج آذکب کرد: «باید کمک کند با اختصاص برنامه‌های دولتی به نشر و بسط فرهنگ کتابخوانی، هزینه‌ای در دولت تحمیل می‌شود.»

وی اظهار کرد: «وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی باید با یک اقدام کارشناسی، بی‌زحای لغوی مردم، زمانها را تقطار در حوزه کتاب شناسایی کند و با مجلس وارد مذاکره شود. آنکه مجلس نیز با کارشناسی که روی‌طرح وزارت ارشاد خواهد کرد، کمک کند از برکز پژوهشها خواهد گرفت همکاری لازم را انجام خواهد داد.»

رئیس کمیسیون فوکی مجلس گفت: «تلاش مجلس این است که فرهنگ کتابخوانی را در همه پلا مورد و بخشی از آن نیز مربوط به در سراسر بدن کتابخانه‌ها، سهیل‌وصول و سعی بدن آنهاست که اگر در زمینه نیز مشکل‌برای وزارت فرهنگ و ارشاد و بودجه‌داروی مت‌اند در قالب لایحه‌ای مشکلات خود را به مجلس ارائه دعنا مجلس به آنها رسیدگی کند.»

اخبار کوتاه

تازه‌های نشر

میراث خیره، مجموعه نامه‌های مجتبی منبوی به شخصیت‌های مهم فرهنگی و ادبی کشور، به همت علی دهباشی منتشر می‌شود. ایستگاه گروه گیلان‌شناسی دانشگاه گیلان در پی رهایی دینگی فرهنگ گیلان در نظر دارد برای تدوین فرهنگ جامع زبان گیلکی، تمام واژه‌های گیلکی را از ایستگاه (واژه‌پس و نقد مردم سالارانه) آخرین اثر نوشته شده توسط ادوارد سعید، متفکر فلسطینی الاصل آمریکایی بازوی منتشر می‌شود. ایرنا بوشتی با عنوان «مستور در غرب» از سوی دفتر پژوهش سازمان خیرگزاری جمهوری اسلامی تهیه و منتشر شد. مهر کتابهای «تغر کرز دای و خودمداری» از سوی نشر چشمه و «نهاد در انقلاب از سوی نشر عروج و فرهنگ اساطیر ایران از سوی نشر فرهنگ معاصر و روزها به چاپ رسید.

تازه‌های نشر

مهر ویدا اسلامی، مترجم کتابهای هری پاتر، رمان «دختر پرتغالی» اثر ایمیوین گورده را در دست ویرایش دارد. این کتاب از سوی نشر تدبیس به چاپ خواهد رسید. مهر جلد ششم نامه باستان و ویرایش و گزارش از شاهنامه توسط دکتر میر جلال‌الدین کزازی، نویسنده و پژوهشگر ادبیات منتشر می‌شود.

نشست

ایرنا سوئین هم‌اندیشی «هنر و جهانی شدن» روز دوشنبه ۳۰ آبان با حضور جمعی از مسئولان داخلی و خارجی در فرهنگسرای نیوران برگزار شد. این هم‌اندیشی توسط فرهنگستان هنر با همکاری سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، بنیاد آفرینشهای هنری نیوران، دانشگاه آنگار، موزه فونیکلی و روزنی فرهنگی ایران در ترکیه برگزار شد. ایرنا «انتخابه» مستشاره استانی الگوهای تدریس و مدیریت مناسب در مقاطع پیش‌دبستانی، دبستانی و راهنمایی، عصر دوشنبه پیش‌جمع فرهنگیان دهکده ساحلی بندر لاریز برگزار شد.

مهرنشت آبروس سبک خراسان در شعر فارسی» عصر روز سه‌شنبه اول آذر با حضور کارشناسان ادبیات فارسی از سوی کانون ادبی معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی و احد تربیت‌معلم در سالن دانشگاه تربیت‌معلم برگزار شد. ایستاد نشستن عمومی نمایندگان کتابخانه‌های دانشگاهها و مراکز پژوهش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، به میزبانی کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه شهید بهشتی در سالن اجتماعات مرکز مستطیل از دور دانشگاه برگزار شد. کار همایش بین‌المللی «هدگر و آینده فلسفه در غرب و شرق» در مؤسسه پژوهش حکمت و فلسفه ایران پنجم آذرماه برگزار می‌شود.

بین الملل

میراث خیره، انتشارات چرنا که یکی از مهمترین ناشران کتاب صوتی در هند است، کتاب صوتی زندگی نامه مهاتما گاندی را منتشر می‌کند.

باز هم خبر

ایستادیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، به دعوت مقامات ارمنی، در راس هیأتی از ۱۴ تا ۷ آذرماه جاری به ارمنستان سفر خواهد کرد.

بین الملل

نازنین برادران

بازداشت یک نویسنده

هفته گذشته دیوید ارویگ، نویسنده و مورخ تجدیدنظر طلب بریتانیایی، با حکم بازداشتی که در سال ۱۹۸۹ علیه او در اتریش صادر شده بود، بازداشت شد. به گزارش جام جم آنلاین، دلیل بازداشت وی قانونی است که انکار واقعه قتل عام یهودیان در جریان جنگ جهانی دوم را در اتریش ممنوع کرده است. دیوید ارویگ در آتارش نوشته است که در ابعاد قتل عام یهودیان در جنگ جهانی دوم توسط

نازی‌ها افرار شده است. همچنین وی در سال ۲۰۰۰ در یک سخنرانی در لندن گفته بود در اردوگاه آشویتس اتانهای گاز وجود نداشته است. به گفته سخنگوی دادستان عمومی اتریش، در صورتی که دیوید ارویگ در دادگاه محکوم شود، ممکن است تا ۲۰ سال در زندان بماند. در اروپا هر کس درباره تبلیغات صهیونیستی تردید کند، با اتهام و ارباب و زندان مواجه خواهد شد.

جنگ ایران و عراق

گروه خبر کتاب هفته، اخیراً در عراق رماتی با عنوان «زائر آب» درباره جنگ تحمیلی عراق علیه ایران منتشر شده است. نویسنده این رمان منذر عبدالجبار، شاعر عراقی جوانی است که در این رمان کوتاه به جنگ هشت ساله صدام علیه ایران پرداخته است. این نویسنده ساکن شهر بصره است و پس از گذراندن دوران آموزش نظامی، به جبهه

جنگ رفت و در آنجا ویرانی ناشی از جنگ را مشاهده کرد. هدف منذر عبدالجبار از نوشتن این کتاب، نشان دادن زندگی صدها هزار جوان عراقی و ایرانی است که در جنگ ایران و عراق قربانی شده‌اند. او در کتابش نکاتی از این جنگ را بیان کرده که معمولاً نویسندگان عراقی در آثار خود آنها را بازگو نکرده‌اند.

جایزه‌ای برای ترجمه

گروه خبر کتاب هفته، جایزه لوربا تلوین فرانسه به نویسنده و مترجم مصری اهدا شد. این جایزه ۱۵ هزار یورویی به خاطر گزارش و ترجمه رمان «تجلیات»، به عنوان بهترین رمان ترجمه شده فرانسه، بین نویسنده و مترجم اثر تقسیم شده است. رمان «تجلیات» نوشته جمال الخیضانی فوریه سال گذشته توسط خالد عثمان به زبان فرانسه

ترجمه و منتشر شد. این رمان طی سالهای ۱۹۸۱ تا ۱۹۸۶ در قاهره به زبان عربی منتشر شده بود. قابل ذکر است که این جایزه توسط برخی از برندگان جایزه نوبل چون گابریل گارسیا مارکز، نویسنده کلمبیایی و خوزه ساراماکو، نویسنده پرتغالی به نام مترجم فرانسوی آثار خورخه لوئیس بورخس نامگذاری شد.

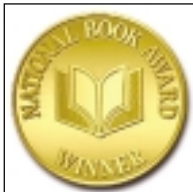
معتبرترین جایزه ادبی کانادا

گروه خبر کتاب هفته، دیوید بوجن، نویسنده کانادایی، برنده معتبرترین جایزه ادبی کانادا شد. او به خاطر نگارش رمان «بازه زمانی» برنده جایزه گیلر سال ۲۰۰۵ شد. این داستان، روایت زندگی یک سرباز آمریکایی است که علاقه‌ای به جنگ ندارد و پس از ۱۹ سال به ویتنام بازمی‌گردد ولی ناگهان ناپدید می‌شود.

مبلغ جایزه گیلر، بیست و پنج هزار دلار است که هر سال به نویسنده بهترین رمان یا مجموعه داستانهای کوتاه کانادایی اعطا می‌شود. این جایزه فقط مخصوص نویسندگان کانادایی است و از آن به عنوان مهم‌ترین جایزه کانادا یاد می‌شود. تاجری اهل تورنتو به نام «جک راب ایوانویچ» به افتخار همسر مرحومش «دورس گیلر» که یک روزنامه‌نگار ادبی مشهور بود، برای اولین

بار در سال ۱۹۹۲ این جایزه را اهدا کرد. جایزه گیلر از سال ۱۹۹۲ به بعد، هر ساله طی مراسمی در تورنتو به برجسته‌ترین نویسنده کانادایی اهدا می‌شود.

جایزه کتاب ملی

گروه خبر کتاب هفته، جایزه کتاب ملی در حوزه ادبیات غیرداستانی به کتاب «اسال افکار جادویی» نوشته جوان دیدیون تعلق گرفت. جایزه کتاب ملی تا به حال پنجاه و شش بار به نویسندگان مختلف تعلق گرفته است و از این جایزه به عنوان جایزه اسکار ادبیات یاد می‌کنند.

این جایزه هر ساله از سوی مؤسسه کتاب ملی اهدا می‌شود. جوان دیدیون ۷۰ ساله تاکنون هرگز برنده جایزه کتاب ملی نشده بود. ویلیام تی. ویلیمان نیز با کتاب «ارویای مرکزی» برنده این جایزه در زمینه ادبیات داستانی شد. «دابلوی.اس. مروین» ۷۸ ساله نیز که شاعری سرشناس است به خاطر کتاب شعر «مهاجرت» در برگیرنده ۱۵ مجموعه شعر، برنده جایزه شعر کتاب ملی شد.

جوایز افتخاری مراسم کتاب ملی نیز به نورمن میلر (نویسنده) و لاورنس فرلینگی (شاعر) تعلق گرفت.

هفته شعر

در آمریکا

گروه خبر کتاب هفته، هفته شعر کودک و نوجوانان از ۱۰ تا ۱۶ آوریل ۲۰۰۶ (۲۱ تا ۲۷ فروردین ۸۵) از سوی آکادمی شعر آمریکا، با دعوت از کودکان و نوجوانان برگزار خواهد شد. این شورا با همکاری و پشتیبانی آکادمی شعر آمریکا و مرکز کتاب در کتابخانه کنگره، در یک هفته اقدام به برگزاری این مراسم خواهد کرد. هفته شعر کودک و نوجوان آمریکا طبق شرایط و مراسم، هر سال در ماه آوریل برگزار می‌شود و مجموعه‌ای از بهترین اشعار برگزیده توسط ناشران در مجموعه‌های مشخصی برای دیگر کودکان و نوجوانان چاپ و منتشر می‌شود.

مجموعی ناشران عضو CBC در هر سال تعدادی کتاب شعر برای کودکان و نوجوانان منتشر می‌کنند که فهرست تمام آثار چاپ شده از سال ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۵ نیز از سوی این مرکز ارائه می‌شود. شورای فرهنگی آمریکا زمان و روزهای برگزاری این مراسم را تا سال ۲۰۱۰ میلادی اعلام کرده است.

پدید آورندگان تشویقی کتاب‌سال

گزارشی از افتخارحیه سیزدهمین دوره هفته کتاب و معرفی پدیدآورندگان تشویقی کتاب سال

در آغاز

سیزدهمین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران با تقدیر از پدیدآورندگان بیست و دومین دوره کتاب سال، با حضور وزیر آموزش و پرورش و معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و جمعی از نویسندگان و ناشران افتتاح شد.

محمدعلی شمعانی در ابتدای این مراسم با تأکید بر نهفتن کتابچه‌های این دوره و نیز فرهنگ و ارشاد اسلامی عنوان کرده است. وی در ادامه به اهمیت پدیدآورندگان و ناشران و کتابخوانان در این عرصت اشاره کرد.

شمعانی کتاب را پلی میان پدیدآورندگان و کتابخوانان دانست و دربارهٔ هدف و اهمیت پدیدآورندگان در نهفتن کتابچه‌های این دوره، گفت: «مقصود پدیدآورندگان یعنی نویسندگان، ناشران، تصویرگران و... در امر کتابخوانی کشور است. کتابخوانی زمانی در دنیا موقر است که نویسنده، لطیفی، زیاده‌گرا یا مطالب‌دافته باشد. حضور پدیدآورندگان در جامعه کتاب و عرصت به کتابخوانی بسیار ارزشمند است.

وی با تأکید بر نقش گذرانندگان در جامعه، ادامه داد: «موضوع شناخت فرهنگ گذرانندگان در حال شکل‌گیری است، با برگزاری اولین جشنوارهٔ نقد کتاب در دوازدهمین دوره هفته کتاب که در هفته کتاب سال دومین دوره آن برگزار می‌شود، این اتفاق افتاد که نقد هم مورد تقدیر داری قرار بگیرد. زمینه برای فرهنگ نقد فراهم است و نویسندگان و پدیدآورندگان باید در جلسات معرفی و نقد کتاب حضور داشته باشند و این برنامه‌ها گسترش یابد.

شمعانی آموزش فرهنگ نقد را از عوامل رشد کتابخوانی خوانندگان و افزود: «در کشور ما نقد کتاب قبل از چاپ بسیار کم اتفاق می‌افتد که در اینجا نقش ویراستاران به عنوان نمایندگان جامعه کتابخوان اهمیت پیدا می‌کند. نقش این گروه باید تعریف و نهادینه شود. اهمیت ویراستاری در دنیا به خاطر ارتباط با کتابخوان است. در این زمینه استفاده از تجربه کشورهای دیگر، حوزه‌های ویراستاری ناظر گرفتن اردوهای فرهنگی خورمان می‌تواند مؤثر باشد.

معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با تأکید بر برگزاری جشنوارهٔ هفته کتاب گفت: «هدف از نهادینه شدن فرهنگ نقد کتاب، شناسایی کتاب‌های باارزش و پدیدآورندگان و ناشران است. این امر به سبب هزینه‌های زیاد و پدیدآورندگان ضروری است و چون امکان صحبت توسط پدیدآورندگان ممکن نیست و منتظر صرف هزینه است. باید در زمینه کتاب‌های پدیدآورندگان ایجاد کرد تا این اطلاع‌رسانی به پدیدآورندگان و ناشران و افزود: «بجز حقوقی و حمایتی کتابخوانی در ادامه به جنبه‌های حقوقی و اجتماعی پدیدآورندگان پرداخت و افزود: «بجز حقوقی و حمایتی برای پدیدآورندگان یک ضرورت است که باید برای آن فکر جدی کرد و این منسازم تعامل اهل قلم و مسئولان

معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در ادامه سخنان خود به نشر و ناشران و رویکرد کتابخوانی پرداخت و اظهار کرد که یکی از راهکارهای مناسب در ترویج کتابخوانی، انتشار کتاب در شمارگان محدود و ارزیابی آن در سیمه‌های مختلف است. کتاب‌ها را در

قبل از چاپ کامل کتاب فراهم شود. شمعانی با تأکید بر ضرورت به کارگیری سیستم‌های اطلاع‌رسانی و تبلیغات در عرصه کتاب تصریح کرد: «اساساً با همکاری سازمان صدا و سیما علاوه بر ترویج کتابخوانی، مقدمات ایجاد تسهیلات برای تبلیغ کتابهای خاص از طریق این رسانه ملی فراهم شده است. جشنهای روزنمایی کتاب هم در راستای معرفی و اطلاع‌رسانی کتاب توسط ناشران از ادبای رو به گسترش است که امیدواریم این امر محقق شود.

وی ارتباط صنعت و مؤسسات نشر را با ساز و کارهای

تعارف است. مطالبی که در مکالمات روزمره یا از طریق صدا و سیما بیان می‌شود، با آنچه در کتابها می‌آید متفاوت است و سهل‌انگیزی در مورد فرهنگ شفاهی باعث می‌شود که ذهن دانش‌آموزان به سمت کتاب نرود. فرشی‌دی یکی از مشکلات دانش‌آموزان را در عرصه کتابخوانی، ضعف دانش‌آموزان در زبان فارسی دانست و افزود: «هفته کتاب و برنامه‌های مبتدیان، به عنوان اقداماتی نمادین مؤثر است اما باید ریشه‌ای به این مسئله پرداخت و گسترش کتابخوانی از پیش‌دستان و مدراس شروع شود. پژوهش‌ها نشان می‌دهد که دانش‌آموزانی که در دوره

پیش‌دستان یا کتاب ازیان دارند، دانش‌چشمگیری در تحصیل دارند و با کتاب آشنی می‌گیرند. جنبش‌های جدید از پدیدآورندگان تشویقی بیست و دومین دوره کتاب سال نیز در این مراسم به عنوان شمارگان کتاب پرداخت و گفت: «ما جمعیت ۷۰ میلیون نفری که هشتاد و صد آن باسواد هستند، شمارگان کتابها با ۱۵۰۰ نسخه است و کتابها نیز به ندرت به جایهای معدنی می‌رسند. در آغاز انقلاب اسلامی، شمارگان متوسط کتاب پنج هزار نسخه بود اما امروز در حالی که جمعیت ما دو برابر شده، شمارگان کتاب به یک سوم رسیده است.» وی رکن عمدهٔ جریان و فرآیند نشر کتاب را قشر کتابخوان خواند و اظهار امیدواری کرد با توجه دولت به کتاب، شمارگان کتاب افزایش یابد و دیگر سقوط شمارگان درد اصلی ما نباشد.

در پایان مراسم، پس از قرائت تقدیرات و درود برای نویسندگان، جوایز ۲۹ نفر از پدیدآورندگان تشویقی کتاب سال اهدا شد.

در بنیامه هیأت‌مدیران آمده است: «در بیست و دومین دوره کتاب سال جمهوری اسلامی، متحضران کتابهای مورد بررسی قرار گرفته‌اند که برای نخستین بار در سال ۱۳۸۳ منتشر شده‌اند. در این دوره، بر اساس آمار ارائه شده ۱۳۰۰ عنوان کتاب ایران، کتابهای چاپ فول بیست هزار و ۲۶۶ عنوان بوده است.

هیأت داوران در ادامه پانجه آورده است: «پس از حذف کتابهای چاپ افتست یا کتابهایی که برای نخستین بار از سوی ناشر خاصی چاپ شده‌اند ولی پیش از آن ناشر دیگری آنها را چاپ کرده است یا کتابهای کمک‌دوم، تعداد هشت هزار و ۱۲۱ عنوان برای بررسی در حوزه‌های تخصصی انتخاب شدند.»

در این بنیامه درباره داوران داری کتاب سال آمده است: «جمع داوران که از میان استادان و صاحبان نظر حوزه‌های علمی، دانشگاهها و مراکز و مؤسسات علمی و فرهنگی کشور دعوت به همکاری شدند، بیش از ۵۰۰ نفر بوده است. در مرحله اول، در هر موضوع، دست کم دو تن از داوران کتابهایی را که واجد شرایط و امتیازات لازم بودند، کنار گذاشتند و باقیمانده را برای بررسی نهایی به داوران سپردند. در مرحله دوم نیز داری هر داور درباره

هر کتاب، با توجه به امتیازهای منحدر در بر که ویژه داری، جداگانه دریافت شد و نهایتاً به استناد مجموع آرای داوران در هر موضوع و نیز با مشورت آنان، کتابهای ممتاز و همچنین درخور تشویق در هر موضوع برگزیده شدند.»

اسامی برندگان
دکتر پیمان متین مترجم پوشاک در ایران زمین (مصور)، دکتر محمد ایلخانی مؤلف تاریخ فلسفه در (مصور)، دکتر حسن زینب، دکتر احمد خرازمی مترجم روشهای تحقیق علمی و کیفی در علوم تربیتی و روانشناسی، محمود شهنشایی مؤلف التفسیر الهامی للقرآن الکریم، مرکز فرهنگ و معارف قرآن مؤلف فرهنگ موضوعی تفسیر ارساسی بیست و نوره کلمبر قرآن از شیعه و اهل سنت، محمد کزالی الالامی مؤلف علی میوان الحق، دکتر مهرداد بابودی دکتر بهابود الوالد مولانا جلال الدین رومی، دکتر مریم مشرف مترجم بهاء، ولده زندگی و عرفان او، جمشید ارجمند مترجم آیین هندو و عرفان اسلامی (اراساس جمع البحرین دارالاشکوه)، دکتر احمد طاهری عرافی مؤلف یادگار طاهر (مجموعه مقالات)، سیدعلی شهرستانی مؤلف الاغان بین الاصله و

تشریح، امین خضریایی مؤلف فرهنگ‌نامه امدال و حکم ایرانی، دکتر عبیدالله پاشا، مترجم احتمال و آمان، دکتر محسن ناصحی مترجم فرانسوی چپ و راست، دکتر غلامرضا آزادارمکی مترجم پیشگامان اقتصاد توسعه حسابداری، مهراں مهاجر مؤلف واژگان ادبیات و گفتار ادبی، محمد نبوی مؤلف واژگان ادبیات و گفتار ادبی، دکتر حسین کرمانی مترجم آشنایی با الکترونیک، مهمنس شهریار محمدرضا شفیق معاون مترجم آگروزی و مدیریت منابع طبیعی، عتیبه و حبیب سینیسی و شیبه سبزی، مهمنس مزین، اسکافی سینیسی و شیبه‌سبزی، دکتر رام‌علیمی مترجم علوم زیست‌محیطی، مهمنس محمدرضا‌هادی مترجم علوم زیست‌محیطی، دکتر مصطفی معین و مهمنان هندی و آس مؤلف درسنامه بائوژیدی، دکتر بهادر اعلی، دکتر صدیقه خدمت مؤلف پاپ دندان، دکتر متوجه مجید بهارصفت مؤلف بیماری‌های مشترک حیوان و انسان، و انسان لیلی قاسمزاده مؤلف راهنمای جامع کبک، بهرام پوسنی مؤلف مقدمه‌ای بر انتقال گرما، دکتر اسماعیل جباری مؤلف ناژارات و انتقال گرما در رهایش کنترل‌شده عوامل بیولوژیکی، مهمنس شهریار شریفی مؤلف ناژارات و کاربرد آنها در رهایش کنترل‌شده، عوامل بیولوژیکی، دکتر کبکی الی‌احمد مؤلف کتاب طبیعی تولید، فرآوری، انتقال، مهمنس علی‌رضا بهارمیانگ، مؤلف کتاب طبیعی تولید، فرآوری، انتقال، مهمنس محمدرضا شریفی، مؤلف کتاب طبیعی تولید، فرآوری، انتقال، مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی، مؤلف بررسی مزیت نسبی محصولات کشاورزی متخضج، سیدمحسن حسینی مؤلف مرمت شهری، ملیحه مفقودی مؤلف مرمت شهری، هوشنگ کامکار مؤلف اکسترپولیشن، جغرافیا، مروری کنی مؤلف من پاشا، احمد کسلی‌پور مرتضی کریمایی مؤلف من مجرد خابوم چند داستان میگرد، مصور لوجی مؤلف شرح چیرمیت بیست و نوره، دکتر حسین شکرینی مؤلف آشنایی‌های دو فلسفه جغرافیا، مروری کنی مؤلف من پاشا، احمد کسلی‌پور مؤلف فرگشت محیط زیست به روایت کارکنان، دکتر حسن ذوقظری مؤلف بررسی فارسی‌یازم، دکتر مهدی نظری مؤلف فارسی‌یازم، دکتر محمود حسینی بختاری مؤلف فارسی‌یازم، مجید احمدی مؤلف آواز مرغ بزان داستان زندگی امام هادی.

مراسم دومین جشنواره کتاب سال دانش آموزی اخصور معاون آموزشی وزارت فرهنگ و ارشاداسلامی،مشاور وزیر آموزش و پرورش و مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی امور فرهنگی و مشاوره این وزارت، سیم آبان ماه در تالار فردوسی دانشگاه ادبیات و فرهنگ تهران برگزار شد. در این مراسم علاوه بر سخنرانی معرفی و معرفی آثار برگزیده دانش آموزی از دانش‌آموزان فعال، کتابداران و فعال و دانش‌آموزان برتر کتبخوان سراسر کشور نیز تقدیر به عمل آمد.

تشکیل کمیته کتابداران

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی امور فرهنگی و مشاوره، وزارت آموزش و پرورش، در ابتدای مراسم ضمن تبریک روز کتاب و دانش‌آموز گفت: «جشنواره کتاب سال دانش‌آموزی، مسأله دومین بار است که برگزار می‌شود. خوشبختی، از اینکه در این روز از زحمات و تلاشهای کتابداران،فخر فرمودن شده نیروی انسانی کارخان در آموزش و پرورش نیز تقدیر می‌شود».

سیمین‌رضا کاشانی با اشاره به اینکه سال تحصیلی جدید به پیشنها وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، سال «انگفت کتابخوانی» نام گرفته است، به ارائه گزارشی از فعالیتهای دوره اول جشنواره کتاب سال دانش‌آموزی پرداخت. وی گفت: «اولین جشنواره کتاب سال دانش‌آموزی مهرمان سال۱۳۸۷ بازمی‌دوین هفتمین کتاب جمهوری اسلامی ایران آفرنامه سال گذشته با همکاری وزارتخانه‌های آموزش و پرورش و فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد».

کاشانی افزود: در مراسم سال گذشته که با حضور ۱۵۰هزار دانش‌آموزان مؤلف، ۳۰ کتابدار برگزیده، کتابخانه‌های آموزشگاهی کشور و جمعی از دانش‌آموزان برتر کتابخوان برگزار شد، هشت اثر به عنوان کتاب سال دانش‌آموزی برگزیده شدند.»

وی درباره گردآوری آثار دانش‌آموزان مؤلف در جشنواره کتاب سال دانش‌آموزی گفت: «به منظور شناسایی دانش‌آموزان مؤلف کشور، بخشنامه‌ای به استناد ارسال شد که با توجه به زمان تعیین شده، آثار دانش‌آموزان در این جشنواره مشخص به دبیرخانه جشنواره در دفتر برنامه‌ریزی امور فرهنگی و مشاوره ارسال شد. در مجموع ۱۳۳ اثر از ۱۵۰هزار دانش‌آموز در موضوعهای متن، علوم اجتماعی، ادبیات، علوم خاص، کلیات و فلسفه در مرحله نهای مورد بررسی قرار گرفت.»

کاشانی درباره داوری آثار نیز کرد:«به منظور بررسی و ارزیابی آثار دانش‌آموزان مؤلف، کتابخانه‌ها با توجه به موضوع در اختیار داوران قرار گرفت و در مجموع برای آبان ۹ کتاب به عنوان کتاب سال دانش‌آموزی برگزیده شد».

وی از اشاره به طرح‌های مثبت معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در جهت رشد و توسعه فرهنگی اظهار داشت: «وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در سالهای گذشته با راهی ۱۳۸ هزار کتابخانه در سطح کشور، حرکت عظیمی در جهت رساندن کتاب به کتابخانه‌های مدارس انجام داده است. راه‌اندازی ۳۳۸ باب کتابخانه با پنج هزار جلد کتاب در دبیرستانهای شایه‌روزی، مشارکت در تشکیل ۱۲ کتابخانه منتهی‌گزار دانش‌آموزی در ۱۲ منطقه و آموزش و پرورش و تأیید مشارکت در تجهیز چهار هزار و ۲۱۵ کتابخانه دبیرستانی با حدود ۸۸ هزار جلد کتاب، از دیگر فعالیت‌های این وزارتخانه بوده است.»

وی افزود: «آبان شدن بیش از یازده میلیون و ۲۰۰ هزار دانش‌آموز، امکان‌پذیر، ضرورتی سرانه کتاب‌خوانی، امکان توسعه و تقویت فعالیت‌های مطالعاتی و پژوهشی در مدارس کشور، ترویج فرهنگ کتابخوانی بین ۵۰ هزار دانش‌آموز دبیرستانی، شناسایی بیش از ۲۰۰ دانش‌آموز مؤلف و برنامه‌ریزی برای هدایت و تقویت استفاده‌های علمی دانش‌آموزان و ارتقاء مشارکت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و آموزش و پرورش در حوزه مدارس است.»

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی امور فرهنگی و مشاوره، وزارت

آموزش و پرورش ادامه داد: «سنال برای دومین بار از پانزدهگانهٔ مراسم کتاب و کتابخوانی در مدارس کشور می‌گذرد. کتابداران سراسر کشور تقدیم می‌شوند و از امکان‌پذیر کتابدار و در مجموع ۴۴ کتابدار برگزیده در کشور معرفی شده‌اند».

سیمین‌رضا کاشانی با اشاره به نقش کتابداران مدارس در دو سال اخیر ادامه داد: یکی از اهداف این گروه‌های انشایی کتابداران با یکدیگر است تا در زمینه تشکیل یک انجمن

مردمی «دوستان اقدام کنند».

وی خطاب به کتابداران گفت: «شما می‌توانید در قالب یک تشکل، مسائل معیشتی و حقوقی خود را پیگیری کنید. همچنین باید سریع‌تر به ایجاد یک تشکل برای کتابداران اقدام کنید که در این صورت در مراحل مختلف شکل‌گیری و حصول آن شما راه‌مییابید. هماهنگ کردیم کارکنان مدارس استثنایی دیگر نیز می‌توانند ضمن طرحی با پیگیری کنند. برگزاری چنین جشنهایی برای مشکلات کتابداران کافی نیست و اگر در جریان شغلی و معیشتی کتابداران تحول ایجاد نشود و کتابخانه‌های مدارس مجهز و دگرگون نشوند، مقدمات فرهنگ کتابخوانی فراهم نخواهد شد.»

حمایت ارشاد از تشکل کتابداران

محمدعلی قلم‌نمائی، معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سخران‌بعثی این مراسم بود که ضمن تبریک به مناسبت برگزاری هفته کتاب گفت: «اهمیت کتاب و کتابخوانی اسل جوان و نوجوان، به خصوص نابری که مطالعات آموزشی آنها روز به روز گسترش یافته‌اند، بر کسی پوشیده نیست» و بر این اساس در آینده فرهنگی کشور نقش مؤثری خواهند داشت.»

کرد، ساختن کارگاه‌های نویسندگی برای نویسندگان دانش‌آموز می‌تواند در پیشرفت عرصه نویسندگی نوجوانان مؤثر باشد».

مسئله دیگری که محدودیت در ساختن به آن اشاره کرد، کمبود سیر مطالعاتی کتابها در موضوعات مختلف است. او بیان کرد: ما در مدارس به این نیازمندیم که سیر مطالعاتی مجموعه کتابها و موضوعاتی را که داریم تمدن و آنها را به دانش‌آموزان معرفی کنیم. ما هیچگاه متاسب با گروه‌های سنی، علایق و نیازهای آنها به معرفی کتاب نرسانده‌ایم البته وزارت ارشاد در نشریات کتاب ماه و کتاب هفته به آن پرداخته است اما بیشتر برای گروه‌های تخصصی بوده و متاسب با دفتر عظیم دانش‌آموزان نیست.»

سرزمین اصحاب قلم و اندیشه

در ادامه مراسم، بیانیهٔ هیأت دوران دومین جشنواره کتاب سال دانش‌آموزی خوانده شد که در زیربخش‌های آن می‌آید: «برایانه سرزمین اصحاب قلم و اندیشه است. سرزمینی که به خاطر اندیشه‌های دلنشین و زبان صاحب‌کلام، جهان و جهانیان را به شگفتی و دلگشسته است و دنیا این سرزمین کهن و اسطوره‌ای را با فرهنگ با منکشیس می‌شناسد.»

وی ضمن تشکر از وزارت آموزش و پرورش در برپایی این جشن، دربارهٔ پیشه‌های مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی امور فرهنگی و مشاوره وزارت آموزش و پرورش اظهار داشت: «من این طرح را پیشنهاد خوبی می‌دانم که جمع کتابداران به هر شکلی که خودشان مناسب می‌دانند تبدیل به یک تشکل صنفی شوند تا فعالیتشان را به صورت سازمان‌یافته ادامه دهند» همین جا آندگی رشد زاری حلقهٔ این طرح اعلام می‌شود».

در ادامه مراسم، محمدجواد منیر، مدیر آموزش و پرورش نیز در این مراسم به سخنرانی پرداخت و گفت: «اقت و زوهارخی از آثار نویسندگان نوجوان به چاپ پنجم رسیده است. در حالی که گاه نویسندگان حرفه‌ای این کتاب می‌دهد. برای اتمام چاپ اول آثارشان صبر می‌کنند. این نشان می‌دهد که نویسندگان نوجوان ما نه تنها قادرند بنویسند، بلکه خوب نوشتن یکی از خصوصیات آنها است.»

وی در ادامه افزود: «ما لازمهٔ خوب نوشتن، خوب خواندن و مطالعه کردن است. مسئلهٔ دیگری که خوانندگانی است که باید وزارت آموزش و پرورش بیشتر به آن بپردازد و به آن رسیدگی بیشتری، اما برای خوب نوشتن، علاوه بر خوب خواندن، باید در دست هم فکر کرد».

محمدجواد اشاره به اینکه بسیاری از آثار منتشر شده تکراری هستند، اظهار کرد: «خواندن کتاب و رونویسی از آن، شاید یک نوع شعارهای فرهنگی باشد، اما نمی‌تواند تولید فرهنگی به حساب آید. برای فکر کردن نیز باید آموزش دید که جزو وظایف دستگاه تعلیم و تربیت است.»

وی تأیید آثار ارزشمند را یکی دیگر از هدف‌های نویسندگان و رسم و خرد فرهنگ‌ها دانست و نوشت: «مسئلهٔ مهم‌تر باید این هدف‌ها داشته باشد که چه می‌تواند که هم‌رازی خود و هم‌رازی دیگران عبود باشد. این مسئله را باید از جوانی آموخت و به اتمام رساند آن اعتقاد باشد.»

وی ضمن تأکید بر نقش معلمان و مربیان و جدی گرفتن درس اشا در مدارس به دفتر برنامه‌ریزی فرهنگی پیشنهاد

فرهنگ و ارشاد اسلامی، به حمایت آثار قلمی ایشان همت بیشتری بگماردند. «نیو روزگار آموزش و پرورش با به کارگیری کتابداران تخصصی، به منظور جذب دانش‌آموزان به کتابخانه‌های مدارس و هدایت آنان، بستری فراهم نموده تا شاهد آثار بهتری از این شاخه باشیم.»

به هر روی در پایان، هیأت داوران با بررسی همه‌سویه تمامی کتابهای رسیده، به دبیرخانه پیشنهاد ۱۰ عنوان کتاب را به خاطر توجه مؤلفان به مسائل، بازنویسی و زبانی مناسب و گرایش به روش‌های علمی به عنوان کتاب سال دانش‌آموزی به جامعه فرهنگی معرفی می‌نماید.»

برگزیدگان کتاب سال دانش‌آموزی

در این بخش از نویسندگان ۹۹ برگزیده دانش‌آموزی تقدیر شد. «در بخش ادبیات داستانی دو اثر مهمانی که هرگز نمانده‌اند نوشتهٔ آناهیتا تیکرلو و آریسان جوزیان و دون یادیه نوشتهٔ مادلان رفیعی از تهران به صورت مشترک برگزیده اعلام شدند.»

همچنین کتابهای معقت قدم در راه موفقیت نوجوانان با ترجمه سناژ قاسمی از تهران در حوزه علوم اجتماعی، «چگونه بدن من کار می‌کند» با ترجمه طیبه سادات و مرصیه‌سادات صالحی در حوزه علوم علمی و ادبیات، افکار جهان نوشتهٔ زراهاشمی از کرمانشاه در حوزه داستان کودک برگزیده اعلام شدند.»

کتابهای «توست جلدی‌عسل» سروده پروانه امدادی از تهران در حوزه شعر کودک و «اولین فصلی که به نام نیست» سروده علی ثابت‌قدم از اصفهان در حوزه شعر و «آداب مشرق» نوشته امیرحسین ابراهیمی از اصفهان و گلستان در حوزه دین، برگزیدگان این جشنواره بودند.

بیانیه کتابداران برگزیده

بی‌تردید فرهنگ مکتوب در هر سرزمینی پدیده‌ای است ارجمند و با ارزش که موجب روشنگری همه اقشار به ویژه اصحاب خرد و اندیشه می‌شود. در فرهنگ اسلامی نیز، کتاب و کتابت از اهمیت فراوانی برخوردار است و این گونه است که همانند بزرگ معبود آخرین و محبوب‌ترین رسولش از کتاب فرار نماند است.

اما هر چند از دیدگاه تاریخ، از این زمین به خاطر داشتن فرهنگ کهنش در جهان جوان خودشناسی دشوار است می‌درخشد، اما امروز به نظر می‌رسد پدیده کتاب و کتابخوانی در سطح کل کشور به ویژه در مدارس، اندکی کم‌رغبت شده است لذا در این مباحث پژوهش لازم می‌دانیم توجه مستولان محترم فرهنگی کشور را به

موضوعی معطوف کنیم تا شاید بحث فرهنگ کتابخوانی و توجه به سبب کتابت از چنگل‌های پژوهش‌خوار گزوده، آسایش‌گینانه درازمان، بکنه در سبب از چنگل‌های کتابخانه و کتابدار به معنی واقعی حمایت کنیم.
۱. به گویای برنامه‌ریزی کردهٔ دانش‌آموزان به غیر از مطالعه کتابهای درسی به خواندن کتابهای غیردرسی توجه بیشتری نمایند.
۲. فضای بی‌روح کتابخانه‌های مدارس را به فضای شاد، شایسته و درخوردانش‌آموز و معلم تبدیل کنیم تا بتوان از کتابخانه به عنوان مرکز آموزش یاد کرد.
۳. وزارت آموزش و پرورش به گویای برنامه‌ریزی کند تا در جذب نیروهای متخصص کتابداری برای اداره کتابخانه‌های مدارس همت کند.
۴. کتابخانه‌های مدارس همت کند.
۵. در خواست می‌شود همانند بسیاری از نروسی رسمی کشور سطحی به نام ساعت کتابخوانی در برنامه‌های درسی پیش‌بینی شود.
۶. معرفی کتابهای مناسب مدارس همانند گذشته برای اطلاع کتابداران و دانش‌آموزان یاد پذیرد.
۷. استفاده از رایانه و تکنولوژی روز، گامی است در جهت پیشبرد اهداف مورد نظر، لذا در کتابخانه‌ها کتابداران و مدیران و هیأت‌های آموزشی و پژوهشی و فرهنگی و ادبیات و علوم و هنر، با هم همکاری کنند.
۸. در سطح مدارس از رایانه و ویژه پژوهش‌های ویژه کتابداری و اطلاع‌رسانی برخوردار شد.
۹. در پایان همواره تشکر از همه مسئولان فرهنگی کشور به ویژه آثانی که در عرصه کتاب و کتابخوانی زحمات می‌کنند ما کتابداران کشور از سر تواضع درودمان را نثارشان می‌کنیم.

همراه با دوازدهمین دوره کتاب سال دانشجویی

گزارش دوازدهمین دوره انتخاب کتاب سال دانشجویی

دوازدهمین دوره انتخاب کتاب سال دانشجویی با حضور جیناآسام و مسلمسن قبی، رئیس هیات‌نمایدگی ولی قبیه دانشگاهها، دکتر منطقی، رئیس جهاد دانشگاهی، دکتر دانشجو، رئیس دانشگاه تربیت مدرس و جمعی از دانشجویان مؤلف و علاقه‌مندان، اول آذرماه در دانشگاه تربیت مدرس برگزار شد.سخنرانان ها و مراسم تقدیر از مؤلفان و مترجمان دانشجو در پی آید.

تحلیل نامبرینان ما

در ادامه این مراسم دکتر منطقی، رئیس جهاد دانشگاهی به عنوان سخنران ویژه شرکت‌کنندگان کتاب سال دانشجویی شرکت‌ماریگ است که ۱۲ کتاب پیش آغاز شده است و امروز در میانه راه نشانده امیدبخشی را در مقابل تریسم و عصریومین کند.

وی همچنین افزود این برنامه به‌تقدیرهایی از دانشجویانی است که آثار برگزیده‌ی رایه جامعه علمی کشورانه کرده‌اند بلکه در واقع تقدیر از استبدیتی است که این دانشندان را پرورش داده‌اند.

دکتر منطقی ضمن ابرازتاری برای استمرار این جشنواره خطاب به دانشجویان حاضر در مراسم بیان کرد: «دوستان عزیز که در این راه زحمت کرده‌اند، بی‌شک، بی‌شک دانشجویانی که در زمینه تألیف و ترجمه قلم به دست می‌زنند، باید از تلاشهای خود و همچنین این راه پهن‌شده به هر حال باید این راه را بسود و طبعی است که در این راه ملامت‌های نامهربانی‌های زیادی وجود داشته باشد اما باید آنها را به خاطر استقلال و رفاة کشور تحمل کرد تا راه بسوده شود.

وی همچنین افزود بخشی از این نامهربانی‌ها به امکانات تبلیغی که در اختیار داریم برمی‌گردد، به نظر من رسانه‌های جمعی باید، بهای بیشتری به برگزاری چنین مسابقاتی بپردازند. از این حوزة بی‌شک، نامرئوس، خودمستادان رسانه‌ها کمترین اثر نوجه می‌کنند، چرا این جوانان نشانده می‌ماند.

و چارسی آنها را جامعه معرفی نمی‌کند؟ اگر مادر جهت علمی به استقلال برسیم می‌توانیم به معرومان و مستضعان کشورمان کمک کنیم.

پایزده اثر برگزیده

سلگی دبیر جشنواره دوازدهمین دوره کتاب سال دانشجویی در ادامه گزارشی از این دوره از کتاب سال دانشجویی ارائه کرد.

وی گفت: با حمایت پرورگار معتمد شاعر برپایی مراسم اختتامیه دوازدهمین دوره کتاب سال دانشجویی همینجاست. جشنواره‌ای که باهدف تقدیر از دانشجویان اهل قلم آغاز شد و توسعه عملی و نظامی بین دانشجویان اهل قلم با تکرار دانشگاهی را در دستور قرار داد. دیر خانه کتاب سال دانشجویی را برپایی عقیده است که این تعلیم می‌تواند درون تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش، پوشش، نهاد بنیادنگار، مقام معنوم، هریمی، در دانشگاهها و دانشگاه تربیت مدرس طرفداری کنیم.

سلگی در ادامه گزارش اجرایی جشنواره از اعلام کرد و گفت: بیش جشنواره در طی سالهای اخیر در ۲ بخش اصلی و ویژه به اجرا درآمده است. در بخش اصلی با انتشار فراخوان دوازدهمین دوره کتاب سال دانشجویی از تمامی دانشجویان مؤلف و مترجم کشور در تمامی مقاطع تحصیلی و در تمامی رشته‌ها دعوت به عمل آمد تا آثاری را که در دوران دانشجویی و در قالب متنشر کرده‌اند یا رعایت شرایط مطرح در آنکس فراخوان در زمینه کتاب سال نمایند. در این بخش شش گروه علمی به رقابت پرداخته که به نتایج کفایت کسب و آرزو رسیده در این گروه‌ها مورد بررسی قرار گرفت.

در بخش ویژه این دوره نیز دو موضوع مهم مورد بررسی قرار گرفت: یکی فناوری‌های نوین شامل نانو تکنولوژی، فناوری هسته‌ای، بیوتکنولوژی، فناوری ارتباطات و اطلاعات و – و دیگری بررسی کتابهای حوزه فیزیک خصوصاً در حیطه‌های (مهندسی، پزشکی، حالت جامد و…) که این موضوع به مناسبت سال جهانی فیزیک در نظر گرفته شده بوده.

وی دربارهٔ اطلاعات آماری جشنواره توضیح داد: «دوره

دوازدهم جشنواره باپرازی ۲۲۵ اثر دانشجویی بوده است. ازباید تعداد آثار دریایی با ۲۰۶ اثر مربوط به گروه علوم انسانی است که ۲۵ درصد مجموع آثار را شامل می‌شود.

گروه علوم پزشکی با ۱۲۶ اثر ۲۳ درصد و گروه فنی و مهندسی ۱۰۶ اثر ۱۹ درصد حجم آثار را به خود اختصاص داده و رتبه‌های دوم و سوم را احرز کرده‌اند. گروه هنر و معادری ۴ درصد و علوم پایه و کشاورزی هر یک ۱ درصد آثار را شامل شده‌اند.

دیگر اطلاعات آماری جشنواره به شرح زیر است. بیشترین آثار رسیده مربوط به دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تهران است که با ۱۷۷ اثر ۳۱ درصد آثار را شامل می‌شود.

دانشجویان دانشگاه تهران با ۱۷۰ اثر ۳۰ درصد آثار را پاینده آورده و دوم و رتبه را حاز شده‌اند.

دانشجویان دانشگاههای شهید بهشتی و پیام نور شتر کار و هر یک با انتشار ۱۸ اثر رتبه سوم را احرز کرده‌اند.

دانشجویان دانشگاههای تربیت مدرس با ۱۵۵ اثر، منصف شریف با ۱۶ اثر و علامه طباطبائی با ۱۶ اثر رتبه‌های ۴ تا ۶ را احرز کرده‌اند.

۲۵ درصد آثار در بخش تألیف و ۲۵ درصد در بخش ترجمه عرضه شده‌اند. سهم زنان از آثار ۲۰ درصد و مردان ۸۰ درصد

است.
دانشگاههای دولتی ۸۷ درصد و دانشگاههای غیر دولتی ۱۳ درصد آثار ارائه کرده‌اند که در ۸۷ درصد آثار دانشگاههای دولتی ۱۰ درصد به پژوهشکده‌های وابسته به علوم طبی و حوزوی اختصاص دارد.

دانشجویان دکتری با ۵۶ درصد، همچنان بیشناز هستند. دانشجویان کارشناسی ارشد با ۲۴ درصد رتبه دوم و دانشجویان کارشناسی با ۲۰ درصد رتبه سوم را احرز کرده‌اند.

سلگی همچنین دربارهٔ شیوه و شرایط تقویری گفت: «مهاجرت دانشجویان طی ۳ ماه رتبه به ازوبایی آثار پرداخته، در این مراحل استناد و اعضای هیأت علمی پژوهشکده‌ها و دانشگاهها هنکار و همیار جشنواره بودند.

هأات داوران با عایت به ۳ شاخص اصلی محور، روش تحقیق و فوایدشکل و در ۲۰ مقوله به ازوبایی آثار پرداخت که سهم ووزن اصلی در دوری به بخش مترجمان نقل گرفت. هأات داوران برای آثار ترجمه شده نیز شرایط ویژه‌ای منظور نمود که در بررسی آثار مورد نظر قرار گرفت.

همچنین این هأات ۱۵ اثر را لاین تقدیر دانست و به پاس قدردانی از اصالتی نشان اثری که ششترین اهتمام در چاپ آثار دانشجویی نشانده، ۱۵ آثار مؤسسه بوستانت نام و پرورژدها را

برگزیده اعلام کرد و انتشارات مؤسسه آموزش و پژوهشی امام خمینی‌ها در انتشارات حیان را لاین تقدیر دانست. در پایان افزود بررسی‌های کارشناسانه هأات داوران بر نکات عیدیه‌ای تأکید دارد که تحلیل و موشکافی آنها مجال می‌خواهد. بنابراین در این فرصت کوتاه به پاره‌ای از آنها

فهرست وار اشاره می‌شود:

۱. هأات داوران ضمن اظهار تأیسف از عدم رشد کمی آثار و رضایت به صیرتبه در قیاس با دوره‌های قبل که در حوزی خود موضوعی مهم قابل بحث است، اعلام می‌دارد که کتب این دوره از رشد کیفی قابل توجهی برخوردار بودند.

۲. گزارش به تألیف در قیاس با ترجمه بیشتر است. اگر چه سهم ترجمه در طی دوره‌های اخیر در حال افزایش است و نسبت کیفیت آثار ترجمه‌ای نیز در قیاس با تألیفات در حال ارتقا

۳. سهم زنان به تدریج و طی دوره‌های اخیر در حال افزایش است. به نحوی که در طی دوره فعلی نیز در قیاس با دوره قبل

افزود شد نشان می‌دهد.

۴. اگر چه گزارش دانشجویی در دانشگاههای غیر دولتی روزه به زیاده است لیکن سهم مشارکت این دانشجویان به نسبت دوره قبل افت کرده است. بااینکس دانشجویان دانشگاههای دولتی حضور چشمگیری پیدا کرده‌اند.

۵. سهم دانشجویان دکتری در تدوین آثار به نسبت دوره قبل بیشتر شده است و سهم دانشجویان کارشناسی و کارشناسی ارشد کاهش یافته است.

۶. با نگاهي به آماریهای پیش‌گفته به تفاوت چشمگیر بین گروه‌های آموزشی از جهت میزان گزارش آثار ووفقی می‌توانیم، مشاهده نگاریم در برخی گروه‌ها همچون هنر و کشاورزی در قیاس با گروه علوم انسانی بسیار ضعیف و فقیر است.

۷. از ملاحظات نشر دانشجویی، اولین کثرت آثار با موضوع نسبت است. این کتب درصبع به نیاز دانشجویان به آرزوهای پیشرفت تحصیلی تدوین می‌شوند. نقد اذعان به نیاز دانشجویان به این دسته از آثار باید گفت اولین نسبت آنها به سایر حوزه‌های آثار دانشجویی چندان شایسته تفاوت علمی

دانشگاهی نیست.

روش‌شنکفر بومی نه روش‌شنکفر جهانی

حجت الاسلام و المسلمین آقاسی، رئیس هیأت‌نمایدگی ولی قبیه در دانشگاهها در ادامه گفتند: مسئله قلم و کتاب در آموزه‌های دینی ما مآخذ، مقدس است که خداوند مصلح در آغاز یک سوره به قلم سواد بنامت گذاشته. شاید به این دلیل باشد که قلم در آموزه‌های دینی ما دو چهره دارد یکی چهره سولگی

و معرفی و دیگری چهره وجودی و فقهی». وی با اشاره به ارزش کتاب در آموزه‌های دینی اضافه داد: «هر میان کتابهای کتاب خداوند مصلح در نام آفران یعنی قرآنی و کتاب: پیش از دیگر نهادها بر آن تأکید شده است. علاوه بر این در عالم تکوین نیز کل جهان هستی کتاب است. بنابراین همه وجود کتاب دانسته شده است و همه چیز کلمه است، کلمه‌الله».

حجت الاسلام قنمی با اشاره به حسن انسان را در مرحله پنجم دانست و گفت: هر در این مرحله است به عنوان کلمه جامع خفا و کتاب کامل خدا می‌ماند. شده است. انسانی که همه مراحل قبلی را یکجا در وجود خودش وارد یعنی انسان به اعجاز اینکه از روح و عقل بهره‌مند است، ارتباط و چهره‌ای در عالم جبروت دارد و به عین او تمام الکتاب خوانده می‌از آن جهت که انسان دارای قلب و فطانت قلبی است کتاب روح محفوظ است و از آن جهت که دارای نفس است با تمام طبیعت در ارتباط به او کتاب محو و فایتم هم افلاق می‌شود.

وی بیان کرد: «دوستی‌ها بامان کسی که اثری را مشاهده می‌آورد در حقیقت جلوه و تجلی خودش را در آثارش مشاهده می‌کند. نویسنده سعی دارد معانی و مجردات صفحه کتاب و قلم محسوس را منتقل کند.» حجت الاسلام قنمی با اشاره به این تألیف تأیید نمود آثوری است در مورد تائوری‌ها که گفت: «این تائوری‌ها در سه سطح تعریف می‌شود. سطح اول که سطح تائوری است مربوط به آثاری است که ادبیات و آموزه‌های گذشته را در قالب نومی درآید بیان می‌کند. سطح دوم با سطح بالا مربوط به آثاری است که واقعاً در آنها به تائوری و ابتکار پرداخته می‌شود و سطحی هم میان این دو وجود دارد. تلاش نشان کنیم که این تائوری با توجه به سنت گذشته ایجاد شود.»

وی در ادامه توضیح داد: «اگر تائوری با مدگرایی اشتباه می‌شود منظور از تائوری توجه به مسئله فکر جهان غرب و پیروی از آن نیست.»

حجت الاسلام قنمی با اشاره به بحث نقدی افراد در رعایت تائوری دچار روشنگری از نوع غربی می‌شوند، بیان کرد: روش‌شنکفر قبل از هر چیز باید با بافت فرهنگی شخصی خودش رنگارنگ کند. نباید با بافت فرهنگی اروپایی، در مرحله علمی ترجمه به محیط جغرافیایی خودش منکلاکت و تنگی علمی و اجتماعی آن محیط از دیگر بومیهای روش‌شنکفر است. امروز ما نیازمند روشنگر بومی هستیم به روشنگر جهانی. البته مفهوم این حرف این نیست که به علوم و مینهای فکری جهانی توجه کنیم، بلکه مطلب این است که از آنها تقلید نکنیم.

روشنگر کسی است که هم در نگاهش وارد داشته باشد و هم در بشریت راجعش بیایی این مراسم به فراتر بیاید»

هأات داوران و اعلام اسامی برگزیدگان اختصاص یافت.

آثار دانشجویی برگزیده

دوازدهمین دوره از کتاب سال دانشجویی اختصاص یافت. کتابهای معادری بین مذاهب، تألیف و ترجمه سیدحسین دانشجو رتبه حقوق پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، هنر کراسی و اختیاری اقرت در اسلام، تألیف محمدجواد صالحی دانشجویی رشته علوم سیاسی دانشگاه تهران، دانشگاه اتریش، درآمدهای جامعه‌شناسی آموزش عالی، نوشته علما مرصا ساکی صالحی دانشجویی حقوق اسلامی دانشگاه تهران و توسعه کالیبی، فقهی شمس سبتغ با استفاده از ۵۵۵ تألیف کیومرث حبیبی، دانشجویی رشته جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری دانشگاه تهران در نامه تألیف حوزة علوم انسانی-اجتماعی برگزیده اعلام شد. و مؤلفان این آثار تغییر به عمل آمد.

هأات داوران از برضیه محضاری پور مؤلف کتابی و اصول اقتصاد آموزش و پرورش، از ابراهیم عباسی مؤلف کتاب دولت‌نهادی توسعه اقتصادی، محمدامری مؤلف کتاب: «صیقل‌ها» که شرح بگیرد، سعیدرضا ضابطی مؤلف کتاب: «پارادیم‌های پزشکی از دیدگاه قبیله و حقوق پژوهش از گروه تاریخ و فرهنگ معاصر آژ مؤسسه آموزش و پژوهشی امام خمینی‌ها» به جهت جذاب و نامتوجه رشته کتابهای «آموز» با عنوان «مدرسه و عصر مشروطیت»، «شرق‌شناسی نوین و انقلاب اسلامی»، «مشروطه، فطانت و ایجاد شیشه» و «حیران‌شناسی تاریخ نگاری مشروطیت» تقدیر نمود.

همچنین هأات داوران از امیر سیدعلی که به دلیل تعدد آثار در مجموع سه کتابهای ایشان با عنوان «سازمانها، کارگزاران، هأات ممل مجاهد و نقش آنها در ارائه حقوق بشر» صلح و امنیت بین المللی، «احزاب و مالکیت کثری در سازمان‌های جهتی تجارت و حقوق اولاد» تسلط هم حقوق بشر، حقوق مسیکنی و «وقایع انسانی در نظم حقوقی»، تقدیر به عمل آورد.

همچین در شامه ترجمه نیز دو کتاب «ادبیات تطبیقی» به ترجمه هادی نظری معظم، دانشجویی زبان و ادبیات عرب

دانشگاه علامه طباطبائی و «اصول مهندسی مالی و مدیریت ریسک»، به ترجمه سعید صالحی دانشجویی رشته معارف اسلامی و مدیریت دانشگاه امام خمینی‌ها، برگزیده شد.

هأات داوران از محمداسماعیل و بیژن صیقلی مترجمان کتاب حقوق بین المللی کبیری، نیز تقدیر کرد.

همچنین کتاب «دوین ساختن چهلچهار» و ترجمه ووش ملدی دانشجویی، رشته زمین‌شناسی دانشگاه، شیراز در شامه ترجمه گروه علوم پایه برگزیده شد.

پنجره‌های در شامه تألیف گروه هنر معادری نیز کتاب «اراسی، دینی دانشگاه هنر در گروه هنر و معماری انتخاب شد و کتاب: اصول سوشالیزاسیون کشاورزی، تألیف احسان رشیدی دانشجویی، حوضه‌شناسی کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس

در گروه کشاورزی و علوم روزی برگزیده شد.

هأات داوران از برین شوروک، مترجم کتاب رشد و نمو، تغذیه و مدیریت گوساله‌های شیرخواره، نیز تقدیر کرد.

در گروه فنی مهندسی دو کتاب اصول طراحی شهرهای روستایی، تألیف کاظمی علی‌پور و در دهقانان دانشجویی رشته مهندسی دریای دانشگاه صنعتی مالک اشتر و اصول

بانی و محاسباتی در مهندسی شیمی، اثر محمد سائز پورمند و سعید اسفغانلی دانشجویی رشته مهندسی شیمی دانشگاه تهران برگزیده‌های گروه فنی و مهندسی اعلام شدند.

پنجرگی درزش علوم پزشکی، کتاب «پارادیم‌های علمی پیش‌پسین‌مدارستانی» ترجمه جمعی، فیروزبوری و بلوکی با ترجمه سعیدرضا بیگلرکی دانشجویی فیزیولوژی پزشکی

دانشگاه تربیت مدرس در گروه علوم پزشکی و ایمراضی برگزیده شدند.

گفتنی است در بخش ویژه همی نیز برگزیده شد. هأات داوران از مرتضی معرفی مترجم کتاب «مدت و سوسی تحقیقات در مان و فناوری» تقدیر کرد.

جنگ که تمام شد؛ من ماندم و دست نوشته‌هایم

گفت و گو با معصومه رامهریزی

رضا چگینی

در آخرین ماههای سال گذشته دفتر ادبیات و هنر مشاورت حوزه هنری کتابی منتشر کرد با نام «یکشنبه آخر» خاطرات معصومه رامهریزی. در این کتاب نویسنده خاطرات ۲۰ ماه از حضورش در جنگ را نوشته است، ۲۰ ماهی که مدت زیادی از آن را به امدادگری در بیمارستانهای آبادان و منطقه عملیاتی فتح‌المبین پرداخته است. در این کتاب نویسنده تلاش کرده است تا سرگذشت خود را از آن روزهای مله‌ب، صدفانه روایت کند. روایتی جذاب، خواندنی و حیرت‌انگیز از حضور دختری پانزده ساله که پدرش را در هفت سالگی از دست داده است و باسختی و مشقت فراوانی مادر و برادرش را راضی می‌کند تا در آبادان بماند و بچشد.

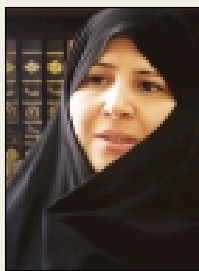
در این کتاب معصومه رامهریزی دایره‌افراهای و دامه‌های جانسوزی است که خوانند آن نمی‌توانند بر چشمت می‌دوانند. از جمله این روایتها شهادت برادر نوجوانش، اسماچیل در روز عید قربان سال ۱۳۵۹-۱۳۶۰مهرماه- در خرمشهر است. روزی که صدای پای چکمه‌های دشمن عراقی در خیابانهای خرمشهر به گوش می‌رسید، چنانکه هفت روز بعد خرمشهر را کاملاً تصرف کرد و... با این همه کتاب او از شور و شوق زندگی لژیرواست و حکایت‌ها سخنان سرزمینی است که پایه‌های مردانشان ایستادند تا حیات و سرزندگی از این خاک رخت برنهند.

این کتاب اثری بسیار مهم و ارزشمند در حوزه خاطره‌نویسی دفاع مقدس به شمار می‌رود. همانطور که در این گفت‌وگو خواهید خواند، «یکشنبه آخر» از جنبه‌های گوناگونی قابل تامل است، به ویژه از این جنبه که گوشه‌ای از نقش ناگفته زنان را در دفاع مقدس بیان می‌کند. رامهریزی که متولد سال ۱۳۴۴ است تا سال ۱۳۶۵ به جبهه‌های امدادگری می‌پردازد و پس از آن تا پایان جنگ در خیابان‌های هلال احمر اهواز به فعالیت‌های پشتیبانی مشغول می‌شود. او که کم‌اکنون در تهران زندگی می‌کند و دیر آموزش و پرورش است، این روزها پاپان‌نامه کارشناسی ارشدش را می‌نویسد. «یکشنبه آخر» جزو کتابهای برتر انتخاب کتاب سال دفاع مقدس امسال نیز بود. این اثر در ۲۵۴ صفحه و دوازده فصل، به قیمت هزار و ۶۰۰ تومان از سوی دفتر ادبیات و هنر مشاورت و توسط انتشارات سوره مهر (وابسته به حوزه هنری) منتشر شده است. در این روزها که به یاد و نام بسیجیان دلاور سرزمین‌مان متبرک است، یا خانم معصومه رامهریزی درباره «یکشنبه آخر» به گفت‌وگو نشسته‌ایم.

به جای اینکه بیرسم برای چی خاطراتان را نوشته‌اید، یا چه انگیزه‌ای سبب شد که خاطراتان را بنویسید؟ می‌خواهم بیرسم که چرا آنقدر دیر نوشتی؟ تقریباً ۲۵ سال بعد از حوادثی که از سر گذرانده‌اید.

من در زمان جنگ خاطراتم را نوشته‌ام. الان سه تا دفترچه خاطره دارم البته این خاطرات برانگیزه است. بعضی جاها بر اساس عملیاتهای جنگ،

خاطراتم را نوشته‌ام و بعضی جاها هم براساس حوادث، مثلاً درباره ۲۵ روز مقاومت در خرمشهر، خاطرات مفصلی نوشته‌ام. به هر حال من این خاطرات را برای دل خودم می‌نوشتم، هیچ وقت هم فکر نمی‌کردم که یک روز به صرافت چاپ آنها بیفتم، چون خودم را در مقابل عظمت آن هشت سال چپیزی نمی‌دانستم و هنوز هم نمی‌دانم. جنگ آنقدر عظمت و بزرگی دارد که کار آدمی مثل من در آن روزها، چیزی به حساب نیاید. اما جنگ که تمام شد مثل همه آنهایی که در جنگ بودند، از این واقعه فاصله گرفتند و طبیعتاً برای من هم تمام شد و من ماندم و این دست‌نوشته‌ها، از

طرف دیگر نوشتن را هم همیشه دوست داشتم و برای دل خودم چیزهایی می‌نوشتم و این موضوع هم همیشه ادامه پیدا کرد و بعد از جنگ نیز با نوشتن بیگانه نبودم، شغل من هم معلمی است. دبیر دینی هستم و هر سال در هفته دفاع مقدس یا دیگر مناسبت‌های مربوط به دفاع مقدس، برای کارکنان خاطراتم را روایت می‌کردم. پس از مدتی متوجه شدم که بچه‌ها چقدر علاقه نشان می‌دهند و این حوادث و وقایع برایشان بسیار جذاب و شگفتی‌انگیز است. در نظر برگیرید، من برای بچه‌ها مفصلی از زندگی‌ام را نمی‌گفتم که در آن دوران درست هم سن و سال آنها بودم.

ضمناً این که حوادث و وقایع و دیده‌ها و شنیده‌ها و کارهایی که در جنگ کرده بودم، ناگفته بود و بچه‌ها از جنگ بیشتر حرف‌های کلیشه‌ای و تکراری شنیده بودند. آنها شنیده بودند که یک دختر ۱۵ ساله آبادانی، شهرش را ترک نمی‌کند و می‌ماند تا در مقابل دشمن بجنگند. به هر حال گفته‌اند که متسح صاحب سخن را بر سر ذوق آورد و چنین نیز شد تا اینکه به فکر نوشتن افتادم و با کمک و همراهی یک گروه ده- پانزده نفره از شاگردانم، شروع کردم به نوشتن خاطرات و...

بچه‌ها چه کمکی کردند؟ ببینید، دست‌نوشته‌های من خیلی پراکنده بودند. برخی حوادث را نتوانسته بودم مفصل بنویسم، و طبقه من در جنگ خاطره‌نویسی نبود. یعنی در جنگ شرکت نکرده بودم که خاطره بنویسم. من یک امدادگر بودم، بنابراین برخی وقایع را بسیار مختصر و بعضاً در حد یک یا دو سطر تنها به اشاره نوشته بودم. بعضی شبها ما در تاریکی مطلق به سر می‌بریدیم و اصلاً مجال نوشتن نبود، یا چنین محلیات

چنان خسته و کوفته می‌شدیم که آدم به هیچ کار دیگری نمی‌توانست بپردازد، با این حال من خودم را ملزم کرده بودم که حتماً، ولو مختصر و کوتاه بنویسم.

وقتی شروع کردم به نوشتن، اساس را بر دست‌نوشته‌ها قرار دادم. بنابراین بچه‌ها فصل به فصل یا تکه به تکه خاطرات را می‌خواندند و باکتویس می‌کردند. ضمن اینکه نکات با افتاده یا مهم را با من در میان می‌گذاشتند و با هم گفت‌وگو می‌کردیم و من چیزهایی را اضافه می‌کردم یا برخی موضوعات را بسط می‌دادم و رفع ابهام می‌کردم.

اگر ارتباط یا بچه‌ها نیز به هم خاطراتان را می‌نوشتید؟

چرا، می‌نوشتیم. چون داشتم کم کم به ضرورت نوشتن بی می‌بردم. اما در این میان بچه‌ها این موضوع را با کمک و همراهی‌شان تسریع کردند. شاید بپذیری آنها اگر نبود، در زمان طولانی‌تری این خاطرات را می‌نوشتیم یا شکل و ساختار کتاب طور دیگری می‌شد.

درباره ضرورت نوشتن خاطرات بیشتر توضیح دهید. چه شد که به این ضرورت پی بردید؟

به گمان من نوشتن خاطرات جنگ، درست مثل حضور در جبهه است. اگر می‌خواهیم جنگ در خاطره جمعی ایرانیان، محفوظ بماند، باید همه کسانی که به نوعی در جنگ حضور داشتند، خاطرات خود را بنویسند. دفاع مردمی و مقدس در آن هشت سال واقعه کوچکی نیست. برای تقریب ذهن عرض می‌کنم، به واقع اگر روایت و خاطره حضرت زینب(س) و امام جواد(ع) از واقعه عاشورا نبود، آیا امروز چیزی از عاشورا باقی مانده بود؟ و اگر باقی مانده بود، چقدر به حقیقت خود ماجرا نزدیک بود. به هر حال پیام‌رسانی این دوزخ‌گوار، هم‌رنگ آن کسانی که خون مقدسشان در آن روز ریخته شد، ارزش دارد و ما امروز فهم و درکمان را از عاشورا و قیام سیدالشهدا(ع) بدون پیام‌رسانی آنها حسیتیم. بگذریم. من با این نگاه، دست به نوشتن خاطراتم زدم و امیدوارم بسیاری دیگر که در جنگ حضور داشته‌اند، ولی خاطرات و ناگفته‌های خود را بنویسند تا در روزگاران آینده، وقایع تحریف نشود و حقیقت آن دفاع مردمی ماندگار شود.

همانطور که خودتان هم گفتید شما برای خاطره‌نویسی در جبهه حضور نداشتید، بلکه برای دل خودتان می‌نوشتید. این نوشته‌ها چون فی‌البداهه است و در متن معرکه نوشته شده، طبیعتاً تأمل و آگاهی در آنها بسیار کم و شتابزده است و...

به گمان من نوشتن خاطرات جنگ درست مثل حضور در جبهه است. اگر می‌خواهیم جنگ در خاطره جمعی ایرانیان محفوظ بماند، باید همه کسانی که به نوعی در جنگ حضور داشتند، خاطرات خود را بنویسند.

وقتی شروع به نوشتن خاطراتان کردید، چقدر با مقوله «خاطره‌نویسی» آشنا بودید؟ اصلاً اهل مطالعه کتابهای خاطره بودید؟

من از کودکی اهل مطالعه بودم. اتفاقاً دامنه مطالعاتم گسترده هم بود. یعنی برای خودم هیچ محدودیتی قابل نبودم و تقریباً همه تپ کتاب می‌خواندم. در این میان البته رمان، جنگ‌نامه و ویژه‌ای دارد. یاد می‌آید از کلاس دوم ابتدایی عضو کتابخانه کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان بودم. در آبادان که تابستانهای به شدت گرمی دارد، به هر مشتقی که بود هر روز به کتابخانه می‌رفتم و مطالعه می‌کردم. وقتی کلاس پنجم بودم چارلز دیکنز، ویکتور هوگو، تولستوی و نویسندگان بزرگ را می‌شناختم و آثارشان را خوانده بودم.

گویا فضای آبادان هم به نسبت دیگر شهرهای دیگر فرهنگی تر بود.

محیططور است. آبادان فضای بازی داشت و فرصت داشتیم که خودمان تشخیص بدیم و قضاوت کنیم.

ما در آبادان جوانها و نوجوانهایی بودیم که خودمان مسیر فکری‌مان را انتخاب کردیم به هر همدین دلیل گروه‌های مختلف سیاسی، فکری بسیاری از شهر آبادان حضور داشتند و قطعاً آفتاب و آمد خارجیها به شهر هم بر این فضا مؤثر بود. یک جوهرهایی می‌شود گفت همه نوع فکری در آبادان وجود داشت و ما خودمان باید انتخاب می‌کردیم. من فکر می‌کنم دلیل اینکه بچه‌های جنوب در اعتقاداتشان راسخ هستند همین است که خودشان مسیر فکری و اعتقادی‌شان را انتخاب می‌کردند و با فضای محدود و بسته‌ای روبه‌رو نبودند.

به هر حال پس از جنگ به سبب اینکه بخش اعظمی از زندگی‌ام با دفاع مقدس گره خورده بود، بسیار علاقه‌مند بودم که کتابهای جنگ را مطالعه کنم و تقریباً می‌توانم ادعا کنم که اکثر کتابهای خاطره جنگ را خواندم و بعضی‌ها را چندبار و دست آخر به خاطر همین انس و الفتی که با این گونه نوشتاری پیدا کردم. متحقیق و بررسی در عناصر خاطره و مطالعه در این حوزه را آغاز کردم. به گونه‌ای که خاطراتم را پس از نوشتن چهار بار بازنویسی کردم و اگر هر نسخه بازنویسی شده را به شما بدهم، خواهید دید که چقدر باهم متفاوت هستند. در همین بازنویسی‌ها بود که بالاخره به شکل فعلی کتاب رسیدیم. به گمان من غالب خاطرات جنگ به صورت غریزی نوشته شده است. یعنی نویسنده‌ها بر اساس گریز شواخت داشته‌اند البته استثنائاتی هم در این میان هستند و اثر شما یکی از این استثنائات است.

البته خاطراتی هم که بر اساس غریزه نوشته شده‌اند، بسیار معتنن و ارزشمند هستند. اما نکته اینجاست که برای من تأثیرگذاری بسیار اهمیت داشت. یعنی دلم می‌خواست خاطراتم به تأثیرگذارترین شکلی که امکان دارد، نوشته شود. از سوی دیگر از تجربه خاطره‌گویی بسیار بهره بردم. همانطور که گفتیم من سالها این خاطرات را برای شاگردانم بازگو می‌کردم و از نزدیک مشاهده و لمس می‌کردم که می‌توانند تأثیرگذار باشند. در مقاله‌ای هم که در همایش

خاطره‌نویسی دفاع مقدس ارائه دادم، به این نکته اشاره کردم که خاطره‌نویس باید خاطره‌گو را خوبی باشد، به گونه‌ای که صدای او در اثرش شنیده شود.

البته یکی از نقاط ضعف یکپنجه‌ای آخره به نظرم، این نکته است که برخی جاها، صدای من شنیده نمی‌شود و از این گذشته من نویسنده حرفه‌ای نیستم و طبیعتاً تا اندازه‌ای به‌طور غریزی خاطراتم را نوشتم.

منظور از حرفه‌ای نوشتن هم این نیست که تخلی را وارد خاطراتم کنم، نه، باید در پرداخت اثر، حرفه‌ای تر می‌نوشتم تا صدای من در همه جای کتاب شنیده شود، نکته دیگر که به پرداخت اثر مربوط می‌شود، بحث مهم‌گویی است، بدین معنی که نویسنده خاطره به گونه‌ای نباید بنویسد که برای خواننده جایی هیچ پرسشی باقی نماند. برای مثال من نوشته بودم که کار ما در بیمارستان طوری بود که خون زیر پیراهنهایم جمع می‌شد و این موضوع را توصیف کرده بودم، یک بار کسی که قبل از جابج، خاطرات را خوانده بود، پرسید پس برای وضو گرفتن، چه کار می‌کردید و همین پرسش موجب شد که من ماجرای وضو و نماز... در آن کار در بیمارستان شرح دهم، به نظرم من اثری تاثیرگذار است که در همان حیطه‌ای که می‌نویسد، در همان فضا و موقعیتی که توصیف می‌کند، هیچ پرسشی را برای خواننده باقی نگذارد.

اجازه بدهید همین جابادی کم از آقای سرهنگی مسئول دفتر ادبیات و هنر مقاومت و همکارانشان در آن دفتر که برای بهتر شدن کار و پرداخت قری اثر کمک بسیاری کردند و من مدیون محبتهای این دوستان عزیز هستم.

ضمن اینکه من فکر می‌کنم شما آگاهانه و بسیار هوشمندانه نوشته‌اید پیش از آنکه خواننده با خاطراتتان روبه‌رو شود، خودتان را معرفی کنید. منظوری فصل اول است که با چنگ شروع می‌شود اما شما به پنهان‌های منطقی که خواننده را آذین نمی‌دهد، به گذشته رجوع می‌کنید و ضمن معرفی خودتان، شرایط اجتماعی، معیشتی و تک‌تک اعضای خانواده پدر و مادر و... خلاصه اطلاعاتی را که قطعاً خواننده دوست دارد درباره واری این خاطرات بداند، ارائه می‌کنید.

پسینده، سعی کردم، خواننده کتاب را دست کم نگیرم و برای او احترام قابل شوم، بالاخره کسی که این کتاب را می‌خواند و قرار است سرگذشت مرا بداند، حق دارد بداند که من کیستم و در کدام شرایط اجتماعی و خانوادگی پرورش یافته‌ام. ضمن اینکه باز تا کنید می‌کنم بر تاثیرگذاری، اثری تاثیرگذار است - در حوزه خاطره و خاطرات- که راوی، صداقته بی‌ی تکلف، بدون لاپوشانی و مبهم‌گویی، هر چه دارد بیزرد زردی دایره.

چهار سال دغدغه اصلی زندگی‌ام نوشتن این خاطرات بود، خیلی خوب هم دانستم که تنها یک بار می‌توانم این خاطرات را بنویسم، بنابراین همه سعی و تلاشم را به کار بستم تا این کار به نحو احسن انجام شود.

تجربه هم در این میان به من باری رساند، تجربه مطالعه خاطرات دیگران به‌ویژه اینکه من سعی می‌کردم تقاضای آنها را انجام و تا جایی که امکان داشت، آن نواقص و ایرادهایی که فکر می‌کردم، در برخی از آثار وجود دارد، در کتاب من وجود نداشته باشد. همین مثالی که شما دیدید، در بسیاری از خاطراتم، راوی هیچ وقت خودم را معرفی نمی‌کند و به نظرم این نقص بزرگی است و چنین خاطره‌ای معدودش است. بنابراین تلاش کردم ضمن حفظ انسجام درونی خاطرات بدون اینکه ریتم و فضا از دست برود و خواننده لذت شود، به گذشته برگردم و خودم را معرفی کنم.

البته من این شیوه را هم نمی‌پسندم که مستقیم

بروم سر اصل موضوع و به شیوه خطی، ابتدا از خودم شروع کنم و سال تولد و محل تولد و مابقی قضایا... بنابراین ترجیح دادم این اطلاعات به صورت فلاش بک (رجوع به گذشته) ارائه شود تا خواننده با اثر ارتباط بیشتری برقرار کند.

البته فصل اول، برای من فصل سختی بود، می‌دانید که برای آدم سخت است از جزئیات زندگی اش بگوید. از طرف خانواده هم مخالفت می‌شد که چرا آنقدر صریح و بی‌پرده می‌نویسم. آنها را نمی‌تواند که مشقات و مشکلات زندگی مان پیش روی دیگران قرار بگیرد. اما سخت بر این باور بودم که باید خواننده بداند که معصومه راهم‌زری که در چنگ امدادگر بوده، پرکشیده کدام جامعه و کدام شرایط و کدام خانواده است. می‌خواستم خواننده بداند که جنگ بر ما تحمیل شد، ما خانواده‌ای شاد و سرزنده و خوشبخت بودیم، با همه کم و کاستیهای زندگی ما گهان جنگ یکپارچه آمد و سایه سیاه و زشتش را بر سر ما انداخت و هر کدام از اعضای خانواده ما را به سوی فرستاد و غم را وارد زندگی ما کرد و برادر عزیزتر از جانمان را گرفت و خلاصه سختی‌هایی را به ما تحمیل کرد که در کتاب می‌خوانید. قطعاً برای اینکه خواننده با این مسائل که موضوع کتاب است، بیشتر ارتباط

برقرار کند من ناچار بودم که همه چیز را بگویم و توصیف کنم.

خاطره‌ی علاوه بر اینکه وجهی ادبی و خلاقه دارد، واجد وجوه تاریخی نیز هست به گمان من. کتاب شما درباره روزهای اول جنگ در آبادان یک متن دست اول است که قطعاً هر مورخ و تاریخنگاری اگر بخواهد تاریخ آبادان در چنگ را بنویسد، نکات مهم و مفیدی را در این کتاب خواهد یافت یا درباره تاریخ پزشکی در چنگ نیز شما اطلاعات دست اول و ناب و بی‌مان یک متن دست اول است که قطعاً هر مورخ و تاریخنگاری از شیراز آمده‌اند، بدون اینکه سازمان بهداشتی آنها را اعزام کرده باشد یا رئیس دانشگاه پرستاری که می‌گوید، در بیمارستان شوش، قبل و حین عملیات فتح‌المبین، به‌طور ناشناس و به عنوان پرستار آمده و از شما می‌خواهد که به کسی نگویید که او چه کاره است و موازه بسیاری از این دست که در کتاب چنگ به آن پرداخته‌اید. می‌خواستم بدانم خودتان چقدر به این موضوع واقف بودید و تلاش می‌کردید طوری بنویسید که اثرتان وجه تاریخی هم داشته باشد.

دغدغه‌ای که در نوشتن خاطراتم مرا هانمی‌کرد، بحث جامعیت اثر بود، با اینکه تلاش کردم سرگذشت خودم را در آن روزها بنویسم، اما دغدغه من تنها سرگذشت خودم نبود، می‌خواستم از نگاه خودم - تاکید می‌کنم از نگاه خودم - نگاه جامعی به آن روزها داشته‌باشم و وقایع و حوادث را طوری بنویسم که خواننده آنها را در دل کفیی به نام جنگ تحمیلی عهد و درک کند. در جاهایی برای همین، وقایع سیاسی را هم در حدی که به انسجام اثر لطمه نزنند، نوشتم. مثلاً خلع پتی صدراعظم ریاست جمهوری شهید زجایی، اگر یادتان باشد، در جایی گفته‌ام که در انتخابات من با کسی که هنوز قانونی

شده و حق‌رأی نداشت، به عنوان ناظر شورای نگهبان پای صندوق رقم، به همین بهانه نکاتی را از فضای سیاسی و وقایع آن روزگار نوشتم.م، برای اینکه خواننده بداند که آنچه می‌خواند در چه مقطع سیاسی روی داده است. به هر روی جامعیت اثر

برای من بسیار اهمیت داشت. ضمن اینکه برای فضایسازی و بیان برخی نکات، مستقیم‌گویی نگرده‌ام. خیلی جاها را هم گذاشتم بر عهده خواننده، مثلاً مادرم در جایی خندار قسم می‌دهد، به موهایش که هرگز هیچ نامحرمی آنها را ندیده است. فکر می‌کنم برای معرفی مادرم همین جمله خیلی گویا باشد که او چه جو راذمی بوده و چه اعتقاداتی داشته است. با درباره حضرت امام، باز هم سعی نکردم که نگاه و باور بچه‌ها و خودم را درباره ایشان، به‌طور مستقیم بگویم، بلکه بر اساس واقعیتها و حوادثی که در اثر روی می‌دهد خواننده خود متوجه می‌شود که نظرانم درباره ایشان چه بوده است و مثلاً چقدر ایشان را دوست می‌داشته‌ام.

اما نکاتی هم در کار بود که مجبور بودم آنها را در باورقی شرح بدهم، برای شرح نکات نظامی سعی کردم از کسانی مثل همسرم که با این مسائل آشنا بودند کمک بگیریم و برای شرح نکات پزشکی هم با اینکه خود امدادگر بودم از یکی از پزشکان کمک گرفتم و حتی برای باورقیهای جغرافیایی هم تلاش کردم تا مشخصات و مسافت و غیره را به دقت و بر اساس منابع موثق بنویسم.

در واقع این را می‌خواهم بگویم که ما می‌توانیم خاطراتمان را به‌گونه‌ای بنویسیم که بیاگر حوادث زندگی مان باشد اما از مسائل علمی، اعتقادی و تاریخی بهره نبرد و دست آخر ازش‌های دفاع مقدس را بدون آنکه شعارزده باشد، به خواننده منتقل کند. برای رسیدن به این نقطه فقط باید دهنم‌شد و صداقتانه نوشت.

گویا «یکپنجه آخر» همه خاطرات شما توجه به قصد ندارید نوشتن را ادامه بدهید، با توجه به اینکه شما در منطقی که کتاب تمام می‌شود، با چنگ وداع نمی‌کنید و سه‌سالی پس از آن هم در جبهه حضور داشته‌اید.

همین‌طور است. قصد دارم به همین شیوه مجلدات بعدی خاطراتم را بنویسم. ضمن اینکه سعی کرده‌ام تقداهایی را که بر اثر می‌شود، جمع‌آوری کنم و از آنها برای نوشتن مجلدات بعدی بهره بگیرم. شاید تاکنون در چهار جلسه نقد این کتاب شرکت کرده و نکات بسیاری را یادداشت کرده‌ام. به‌ویژه نظر خوانندگان هادی برایم بسیار اهمیت دارد و دوست دارم از نظر آنها مطلع شوم.

از این گذشته به همراهی یکی از دوستانم، در حال جمع‌آوری خاطراتی از زرمندان و هر آن کسی که در چنگ حضور داشته هستم با عنوان خاطرات بی‌نام و نشان. در این پروژه تلاش ما این است که با زبان بی‌نو و در قالبی جذاب، خاطراتی را در قالب کتاب جمع‌آوری و نگارش کنیم تا نشان‌الله در رسانه‌های چون رادیو و تلویزیون از آنها استفاده شود.

مقاله دیگر، امر پژوهش در حوزه خاطره‌نویسی است که در کنار کارهای دیگرم سعی می‌کنم

از آن غافل نگردم. یک نکته‌ای هم اینجا به ذهنم می‌رسد و آن اینکه خاطرات شما در حقیقت خاطرات یک دختر ۱۶،۱۵ ساله است از روزهای اول جنگ. فکر نمی‌کنید اگر این کتاب یک بار دیگر با زبان و قالب نوجوان بسند (حتی در کتاب‌سازی و وروی جلد و...) منتشر شود، از طرف این گروه، می‌با استقبال روبه‌رو شود؟ البته قبول دارم که این نوجوان وارد دنیای بزرگترها می‌شود و یک‌چورهایی این دنیا را روایت می‌کند ولی فکر نمی‌کنید همین موضوع خودش برای نوجوانها جذاب است و یا چنین موضوعاتی (ورود نوجوان

ماخانواده‌ای شاد و سرزنده و خوشبخت بودیم، با همه کم و کاستیهای زندگی. تا یکپنجه جنگ یکباره آمد و سایه سیاه و زشتش را بر سر ما انداخت و هرکدام از اعضای خانواده ما را به سوی فرستاد و غم را وارد زندگی ما کرد. و برادر عزیزتر از جانمان را گرفت و خلاصه سختی‌هایی را به ما تحمیل کرد که در کتاب می‌خوانید.

به دنیا بزرگترها) رمانها و داستانهای همدلگاری خلق شده است؟
ممنونم. من متوجه شدم که ما در حوزه کودک و نوجوان بسیار چیز فکر هستیم و اصلاً کتاب مطرحی وجود ندارد. با شما موافق هستم و امیدوارم خودتان توفیق بدهد و بر اساس خاطرات خودتان توفیق نوجوانان بنویسیم. از کاستیهای کتاب هم به نظر من یکی فهرست اعلام است که با توجه به تعداد شخصیتها در اثر، جایش خالی است. فکر نمی‌کنید لازم بود برای برخی شخصیتها (مثل شهید مومن فرهادیان) زندگی‌نامه کوتاه بنویسد؟ البته که در باورقی بلکه در انتهای کتاب تا اگر خواننده‌ای حتی نخواست آن را بخواند، راحت تر بتواند کتاب را مطالعه کند.

بله، همین‌طور است و این یکی از نقاط ضعف کتاب است و ایراد دیگری هم این است که اگرشرد کرده‌اند که امیدوارم در جاهایی بعدی این دو نکته‌ای که اشاره کرده‌ید، در کتاب لحاظ شود. بام رفت پرسیم، واکنش دوستانان که در این اثر درباره آنها نوشته‌اید، چطور بود؟ یک جاهایی از قهر و آشتیها و دلخوری‌ها هم نوشته‌اید. آیا کسی که من در بیخ غرضی نوشتم‌ام و قصدم تنها بیان واقعیتها بوده است.

راشتن خودم هم نگران بودم که نکند کسی از دست من ناراحت شود. مثلاً نوشته‌ام فلاخی چه‌و مرانه و دستان بزرگی داشت و از این قبیل چه‌ها ولی هیچ‌کدام از دوستان گله‌ای نگرفتند. خوب، فکر می‌کنم آنها هم تحت تاثیر سخن صداقتانه و بی‌تکلف اثر، این نکته را درکی کرده‌اند که من در بیخ غرضی نوشتم‌ام و قصدم تنها بیان واقعیتها بوده است.

درباره اسم کتاب هم بگویید «یکپنجه آخر» بسیار گرا و جذاب است و خواننده حرفه‌ای را جذب می‌کند. من ۱۵ اسم برای این کتاب انتخاب کردم. برخی از آن اسمی کاملاً ادبانه بود. برخی دیگر نشان می‌داد که اثر خاطره است و معدودتی از این اسمی هر دو ویژگی را داشت. از جمله یکپنجه آخر که به نظر من در درونش پنهانی نهفته است که خواننده را به تأمل و امی‌دارد و من آن را انتخاب کردم.

می‌خواهم در پایان این گفت‌وگو، خودتان بگویید که جلد دوم کی به دست خوانندگان می‌رسد، تا یک جایی ثبت شود که بعدها آنلاین زیر قوفاتن بزنید. الان به شدت گرفتار نوشتن پایان‌نامه کارشناسی ارشد هستم که موضوع بسیار طولانی دارد. به محض اینکه پایان‌نامه‌ام را تمام‌کنم، نوشتن جلد دوم را شروع‌خواهم کرد اما تا توجه به تجربه نوشتن جلد اول، فکر می‌کنم نوشتن جلد دوم هم سه‌چهار سالی وقت ببرد. ولی این قول را می‌دهم که حتماً جلد دوم را بنویسم.

تصویر نیچه همان گونه که هست...

گفت و گو با دکتر سعید فیروزآبادی، مترجم کتاب انسانی، بسیار انسانی

زبان خاص این فیلسوف است. در خیلی از ترجمه‌ها با صورت گرفته که دیگر متن ترجمه برای خواننده چندان قابل درک نیست.

به راستی نیچه در ایران تاکنون براساس آنچه که زبان و عقاید حقیقی اوست معرفی شده و به عبارتی «بود» نیوده‌ او یکی است؟

به نکته بسیار مهم اشاره کردید. نیچه از فیلسوفانی است که به خصوص اندیشه‌های او را به گونه‌های بسیار متفاوت تفسیر کرده‌اند. بهترین نمونه در دوره ظهور فاشیسم در اروپاست. در همین دوره بسیاری از نظریه‌پردازان فلسفه در اروپا چون آلفرد یوزف در اندیشه‌های نیچه بسیار سوءاستفاده کردند و دست کم از اصلاحات مطرح در فلسفه او استفاده اخلاقی زبردستان و اخلاق هایدگر نیز با تفسیرهای خود درباره نیچه به این موضوع پیوسته نیچه بود. این نمونه‌ها در ایران نیز مطرح کرده که مشخص کنیم. نیچه از کسانی است که پیش از سایر فیلسوفان، سخن او را هرگز به میل خود تفسیر کرده است. بهیچ‌اش نیست که در ایران نیز همین نکته صادق است و به این ترتیب گروهی نیچه را پانمیروگ و پان‌تکن دانسته‌اند و حتی گروهی دیگر حرفه پر قامت بوده‌اند. از درجه اول و زمان مریض و زمان مشرق زمین دانسته‌اند. دیدی دیگر او را کسی ندانسته که نخستین سنگ بنای فنیسم در غرب بنا نهاده است. در حالی که شاید کمتر به اندیشه‌های واقعی او برده‌اند و تنها آن چشم‌اندازی را دیده‌اند که باب میل خود آنان بوده است. شاید همین نکته هم دلیل آن می‌شود. از دیگر سو در اندیشه‌های فلسفی غرب هم نشانه‌هایی از اندیشه‌های او را می‌توان یافت. به نظر من نکته مهمی درک آثار نیچه گذار از بیسختی سخت ظاهری کلام و دستیابی به نکته اندیشه است. در هر حال نباید آموش کرد که نیچه نیز به تعبیر استاد شایگان، غریب‌ترین فیلسوف غربی است و برای درک جهان فریب‌یافته فلسفه و اندیشه‌های حاکم بر غرب را شناخت.

شما به عنوان استاد دانشگاه و مترجم که کتابهای متعددی ترجمه کرده‌اید، وضوح ترجمه آثار فلسفی به خصوص از زبان آلمانی که زبان فلسفه است را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

به نظر من تمامی زبانهایی دنیا زبان فلسفه است. اما کشورهای آلمانی زبان فیلسوفی را پیورده‌اند که استفاده از توانایی‌های زبانی مادری خود بهره‌جسته‌اند. به دلیل ریشه‌های آلمانی جهان‌مساله فلسفه در این سرزمینها در گذر زمان این زبان قابلیت کشف شده بیشتر است. اگر به تاریخ فلسفه آلمان نگاه کنیم، می‌بینیم که از عصر روشنگری به بعد فلسفوی این کشور زیسته‌اند. هر یک با راندیشه و سخن انسان امروزی تأثیر نهاده‌اند. ترجمه‌ی نیست که فیلسوفان بزرگ غرب تنها در آلمان برای حل این مشکل باید کاری اساسی کرد، در نظر من دانشگاهها امکان تحصیل تمام رشته‌ها را فراهم آورد. فراموش نباید کرد که در حوزه اندیشه آلمانی هم وضع به مترجمان متخصص نشانه‌هاست. بنسبت کم هر یک از درک‌های خود بتوانند به بهترین حد ممکن منابع مهم در زبان اصلی ترجمه کنند.

بسیار آسانی و در همان پاره دوم جلد نخست اشاره‌ای به خطای موروثی فیلسوفان می‌کنم. او می‌نویسد: فیلسوفان در قضاوت خویش در باب انسان مرکب خطا می‌نویسند. دلیل این خطا، نهفته در تصویری است که فیلسوفان از انسان در ذهن خود مجسم می‌کنند. یعنی انسان را به شکل خطی خود، نمونه‌ای از عناصر انسانی‌های کلی تاریخ می‌نمایند. همین مثال بر مردود هر فرد هم صادق است. یعنی تمامی انسان‌ها و از نژادهای آسانی، نسی است و این نسبت را در سیرالبدیهه دیگر هر یک که کتابی از نیچه را در ایران ترجمه کرده‌اند، باید رعایت‌های ویژه‌ای ذهنی خویش کوشیده‌اند. او را چون آخرین اثر این فیلسوف در نظر آورند و با همین شیوه نگارش، کل اندیشه نیچه را تفسیر کنند، در حالی که هر اثر تنها ناچکر گوشه‌ای از اندیشه‌های این فیلسوف و برترینی خاص از زندگی اوست. در همین حال باید یادآور کرد که نیچه از فیلسوفانی است که حتی در یک متن یک معنیهای آن ممکن است نتایج‌های ظاهری را با نیشیه خود مطرح کند. در هر حال آسانی، بسیار آسانی، نسی است و این نسبت را در سیرالبدیهه گفتند. آغاز حمله به تمامی بیهوشی‌های بشری است و بر همین اساس هم باید به آن نگریست.

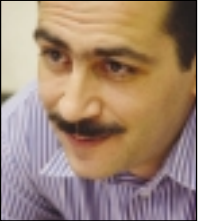
با توجه به اینکه بیشتر آثار نیچه را از زبانهای غیرآلمانی به فارسی ترجمه کرده‌اند، خود شما این ترجمه‌ها را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

به هیچ زوی درست نیست که کسی خواهد در باب همه ترجمه‌ها، نظری کلی ارائه دهد. چون میان ترجمه‌های موجود آثار نیچه از ابتدا تا امروز تفاوت‌های بسیاری وجود دارد. اما آنچه که به نظر می‌رسد، آن است که ترجمه از زبانهای غیر از زبان اصلی اثر، مشکلاتی در پی دارد و نمی‌توان به درستی پی برد که خطاهای مترجم به عهده خود اوست یا مترجم اولیه اثر چنین اشتباهاتی را مرتکب شده است. در هر حال نباید فراموش کرد که بسیاری از این ترجمه‌ها از زبانهای انگلیسی و فرانسوی و حتی عربی انجام گرفته است و مرجع‌ان اولیه می‌کنند. بنابراین خود را در نظر داشته‌اند و با رعایت حال خواننده به ترجمه اثر دست زده‌اند. برای مثال در متن فلسفی و علمی گوشه‌های اروپایی، بسیاری از نقل قول‌ها همه‌زمان از زبان اصلی می‌باشد و نیوسنده فرض می‌کند که مخاطب او به کلیت، به چند زبان تسلط دارد. در آثار نیچه نیز این نکته را به خوبی می‌بینیم. برای مثال در همین آسانی، بسیاری از بارها عبارتهایی به زبان لاتین یا فرانسوی وجود داشت و چاره‌ای جز آن نبود که از دیگر مترجمان در این زمینه باری گرفته شود و در نهایت ترجمه این عبارتها در اختیار خواننده قرار گیرد. نکته شایان ذکر دیگر درباره ترجمه‌های آثار نیچه در ایران که بسیار اهمیت دارد،

به خصوص در مورد نیچه مسئله اصلی زبان است. منظرم از زبان شیوه بیان نویسنده است که اثرش را با آن ارائه می‌دهد. نکته بسیار مهم دیگر آن است که در آنها، ما تنها با فیلسوف سر و کار نداریم، بلکه نیچه زبان‌شاس هم با ما سخن می‌گوید. در بسیاری از نسخه‌های بازاری کلامی بازار کتاب و طراشت در گذشتن از زبان نشان‌آورنده او فرود در این اثر، نیچه برای نخستین بار به گونه‌گویی ردی می‌آورد.

منظوران از «گونه‌گویی» چیست؟

یعنی می‌گوید در جمله یا عبارتی کوتاه خواننده را غافلگیر

نیچه در این اثر برای نخستین بار در مقام فلسفوی مستقل به نقد تمامی بیهوشی‌های بشری پرداخته و با واقع به نوعی راه «فلسفیدن با پتک» را آغاز می‌کند

کند. من این شیوه نگارش را گروه‌گویی و گروه‌گویی می‌دانم. هر چه در کتاب این است انسان‌ها می‌نویسند که کسی از ترجمه این گروه‌گویی‌ها می‌تواند با واقع به تعبیر شما و جایگاهی که نیچه در کشور ما دارد، نقد اندیشه‌ها را ترجمه متن کامل این کتاب، تصویر و تعریف جدیدی از نیچه ارائه دهد؟

بیشتر سعی من بر این بوده که تصویر نیچه را به همان صورتی که هست، ارائه دهم. اجازه بدهید موضوع این در میان متفکران کتاب‌های نیچه عنوان کنم. نیچه خود در همین کتاب «آسانی»

هفته گذشته کتاب «آسانی، بسیار آسانی» اثر فریدریش نیچه را منتشر جامی منتشر کرد. این کتاب دوجلدی و ۷۰۲ صفحه‌ای را دکتر سعید فیروزآبادی از زبان آلمانی به فارسی ترجمه کرده است.

بدون تردید متن کامل این ترجمه دورسیر تحول بورسی آثار نیچه در ایران از اهمیت فراوانی برخوردار خواهد شد.

نگوشتا از ترجمه این کتاب چه بود؟

حدود هشت سال از نخستین ترجمه اثری از نیچه در ایران می‌گذرد. در این مدت پر فراز و نشیب، بسیاری از آثار این فیلسوف آلمانی در ایران به نوعی ملته کرده‌اند و تصویر شیوه بیان و دمی را از او ارائه داده‌اند که جزئیتی بر ایران نیست. به نظر من برای درک جهان غرب باید تمامی گوشه‌های آن را کالبد و بعد کل آن را در نظر آورد و به گونه‌ای که بی برد تفاوت بر اساس نکته فلسفه‌ها می‌تواند کار دشواری نیست. کلاسه سوزگرمی از فلسفه‌ها و شیوه‌های نگارش را ارائه می‌کند که در درک فرهنگ و ادبیات دیگر کشورها باری رسان است و نه سو آخر می‌توان با آن به هویت و جایگاه خویش در جهان حاضر پی برد. شاید بهتر باشد منظرم را به گونه‌ای دقیق ترکیب، سالهاست که آثار نیچه به فارسی ترجمه می‌شود و همین امر شاید یکی از گنجه‌های من در ترجمه این اثر بود. از سوی دیگر متقدم

به خاطر همین ترجمه‌ها، نگارش مردم ایران است به نیچه بسیار متفاوت است. شکی نیست که درک آثار این فیلسوف آلمانی برای میانگان کار آسانی نیست. ولی برخی از تصویرها و تفسیرهایی که درباره این فیلسوف آلمانی در ایران ارائه می‌شود، چنان دور از واقعیت است که نشان می‌دهد باید دوباره آثار او را مجدداً ترجمه کرد. در هر حال این امر خود یک انگیزه بود و شاید انگیزه بزرگتر در این کار که پیش از یک سال وقت برد این اثر، نیچه بود که نیچه در این اثر برای نخستین بار در مقام فلسفوی مستقل به نقد تمامی بیهوشی‌های مردم مغرب‌زمین می‌پردازد و در واقع به نوعی راه فلسفیدن با پتک را آغاز می‌کند و این همان مرحله‌ای است که در آن نیچه جنبه‌های روشنفکرانه و واکنش به خود می‌دهد. هر چه در کتاب این است انسان‌ها می‌نویسند که هر زمان از ترجمه این گروه‌گویی‌ها می‌تواند با واقع به تعبیر شما و جایگاهی که نیچه در کشور ما دارد، نقد اندیشه‌ها را ترجمه متن کامل این کتاب، تصویر و تعریف جدیدی از نیچه ارائه دهد؟

بیشتر سعی من بر این بوده که تصویر نیچه را به همان صورتی که هست، ارائه دهم. اجازه بدهید موضوع این در میان متفکران کتاب‌های نیچه عنوان کنم. نیچه خود در همین کتاب «آسانی»

باسخی دین مدارانه به پدیده سکولاریسم

سکولاریسم (جلد ۱ و ۲) حیدرضا شاکرین، ناگنون اندیشه جوان، ۱۳۸۸، ۱۲۸۸ صفحه، قیمت تیریه ۳۰۰۰ تومان

در عصر حاضر آنچه واضح و بر سر من می‌نماید، رویکردی است که انسان امروز برای یافتن پاسخ پشله کرده دغدغه‌هایی که گاه چه‌رجه پدیدآمیزی به خود می‌کنند و تا بخوای پاسخ می‌باید برای یک سؤال همیشه در کمون پیدا کنی هزاران پرسش بی‌پاسخ چه‌رجه می‌نمایند. واقعاً آیدواره در این عصر متناقض چه رویکردی را اختیار خواهد کرد آیا از روی تدبیر بر خواهد داشت یا سوماته خواهد نشست؟

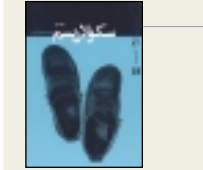
دین به عنوان پاسخی به پرسشهای بشری از وجود و مابعد الهمی خویش و معالامت و حیات (که همواره پرسش‌آفرین بوده)، چالشیهای مثبت و جدی را رویکردهای انسان‌مدارانه داشته است. از فروردین وسطی از قبل ده‌ها ده‌ها غرضی فلسفی در کار دانشمندان علوم طبیعی و استفاده از آن در صنعت، در جهت پیشرفت معاش انسانها از راه‌های و امکانات که بگذرد به تلاش برای باختری‌گرایی به معنای امروزین شبلیه چندینی و نادره باشد به انقلاب اسلامی محدود باشد چرا که در جهان امروز، جمهوری اسلامی تنها حکومتی است که با رعایت دینی (یعنی آموزه‌های اسلام) به رفع مشکلات

سیاسی و جامعه‌شناختی و حتی اقتصادی پرداخته است و در این میان بزرگترین رویارویی و مبارزه را با جریان سکولاریسم دارد.

اما این رویارویی، همدا در عصری که جزو اندیشی را برمی‌باید تسلط ارائه اندیشه‌های منطقی است و سولهایی بدون «دین امری فردی و اختیاری است و حکومت باید به‌ای است اجتماعی و دارای الزام و اجبار، جمع این دو پدیده را چگونه امکان پذیر است؟ یا با هر تشکیل حکومت، جزو دین و عقاید دینی است، چراغنده اظهار (ع) از حکومت کار می‌گردد و در میان این دو پدیده و امکان جزو تعداد انگشت‌شماری حکومت کرده‌اند؟ او سولهایی از این دست که به نوعی از سوی سکولارها و غربی‌گرایان مطرح می‌شود، نیازمند پاسخی منق و مستدل است و حیدررضا شاکرین در کتاب دوجلدی سکولاریسم به یافتن پاسخی این سولهها، همت گماشته است.

طما و پرسشهای معاصر، با پاسخیهای منق و روآیند می‌نماید. طرح پرسشها در صورتی که گرفتار یکسوتنگری نشود می‌تواند به بسیاری از پرسشهای عصر جدید پاسخیهای درخور بدهد.

شاکرین در جلد اول، پس از طرح مبسوط سکولاریسم، تفاوت‌های عمده این رویکرد را با فرایند سکولاریسم و

لایسند متذکر می‌شود و سعی می‌کند به پرسشهای مطرح شده درباره این مباحث پاسخ دهد. شاید اگر مولف قبل از ورود به اصل موضوع، سیر تاریخی این پدیده را مورد بررسی قرار می‌داد، بسیاری از نقاط تاریک ذهن مخاطب روشن می‌کرد.

باین حال اثر آفری از این دست که سعی دارد به پرسشهای امروزی انسان‌های پاسخیهای منطقی یا فرهنگ و تمدن ارائه‌دهنده، اهمیت خود را بیش از پیش به اعالی فرهنگ می‌گذرد می‌کند و طیما با یاد مطرح پرسشها (که از سوی ناگنون اندیشه جوان مطرح شده است) مؤثر تأثیر آرد و خردی را در حوزه‌های مختلف فرهنگی، می‌نماید.

عرض حال، گفتارها و جستارها

حدیث عشق (تهران: کتابخانه موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۴)

حدیث عشق عنوان مجموعه‌ای است که به مناسبت تکمیل از متن پژوهان و فهرست نگاران نامی کشور در این بزرگداشت حامیان نسخ خطی، از سوی کتابخانه مجلس شورای اسلامی انتشار یافته است. این مجموعه شامل احوال و مقالات نامه‌ها، نکته‌ها، گفت‌وگوها، جستارها و مقالات متن پژوهی و فهرست‌نگاری اسناد مورد تجلیل و مقالات تقدیمی دیگران به ایشان است. تاکنون پنج مجلد از این مجموعه به مناسبت بزرگداشت استاد عبدالحسین حائری، زنده‌یاد استاد محمدتقی دانش‌پژوه، استاد احمد منزوی و زنده‌یاد استاد اصغر مهدوی، منتشر شده است. مجلد هفتم از این مجموعه نیز اسمال همزمان با هفته کتاب به مناسبت تجلیل از شخصیت علمی استاد سیداحمد حسینی اشکوری از نسخه‌پژوهان و فهرست‌نگاران نامی کشور در ششمین آیین بزرگداشت حامیان نسخ خطی، منتشر شد. این مجموعه در چند بخش

خردستیزی در فلسفه علم

«روش‌شناسی علوم تجربی» عنوان اثری است از دکتر علی حقی که به تازگی از سوی انتشارات سعاد روانه بازار کتاب شده است. موضوع این کتاب، روش‌شناسی علوم تجربی از دیدگاه نظریه‌پردازانی چون این‌سینا، محمدباقر صدر و کارل پوپر است. نویسنده در این کتاب سعی کرده

ملتزمان و ناملتزمان به روش را معرفی کرده و به بررسی آنها قرار داد این زمینه پربار داد. این کتاب هفت فصل دارد که عبارتند از: ادراک‌آمدی و روش‌شناسی علم تجربی از نظرگاه معتقدان و حکیمان اسلامی، ۲. این‌سینا؛ تضعیف استقرار، تحکیم تجربه، ۳. محمدباقر صدر؛ تقدمیاتی منطقی استقرار ۴. پوپرتیوسیم؛ استقرار و تحقیق‌پذیری تجربی شیوژیوسیم منطقی تحقیق‌پذیری تجربی و معناداری، ۵. فکارل ریموند پوپر؛ ابطال‌گرایی تجربی و تحول‌گرایی انتقادی، گذار از روش‌شناسی علم به روش‌ستیزی علم.

کتاب با مدخلی هفت صفحه‌ای آغاز می‌شود و با بخشهای مؤخره، واژه‌نامه فارسی-انگلیسی، واژه‌نامه انگلیسی-فارسی و فهرست منابع پایان می‌پذیرد.

در پایان هر فصل، بخشی با عنوان «یادداشت‌های فصل» آمده که نویسنده در آن به توضیح و تفسیر برخی موارد ذکر شده در متن کتاب می‌پردازد. دکتر حقی در بخشی از مدخل این کتاب

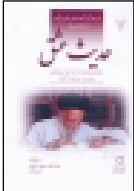
مسائل محوری در نظریه اجتماعی

«آنتونی گیدنز» از جمله جامعه‌شناسانی است که نظریه‌های او در بین مخاطبان فارسی‌زبان مسائل جامعه‌شناختی، کاملاً شناخته شده است. این امر مدیون ترجمه‌ای است که از آثار او در ایران صورت گرفته و معروفترین آنها کتاب «جامعه‌شناسی» است که مورد استفاده دانشجویان رشته جامعه‌شناسی در دانشگاههای کشور ما قرار دارد.

«مسائل محوری در نظریه اجتماعی» یکی از آثار گیدنز است که دکتر محمدرضایی آن را ترجمه و به بازار کتاب عرضه کرده است. مطالب این کتاب در هفت فصل گنجانده شده‌اند. عناوین این هفت فصل از این قرار است: ۱. ساختارگرایی و نظریه سوزه ۲. عاملیت، ساختار ۳. نهادها، بازتولید، اجتماعی شدن ۴. تناقض، قدرت، ماتریالیسم تاریخی ۵. ایدئولوژی و آگاهی ۶. زمان، فضا، تغییر اجتماعی ۷. آینده نظریه اجتماعی امروز.

چهل صفحه پاپاتی کتاب به نمایه اساسی، فرهنگ واژگان (ترجمه اصطلاحات و لغات

متنوع فراهم آمده و شامل مطالب و مقالات زیر است: سال‌شمار زندگی و آثار (سال‌شمار زندگی، سال‌شمار آثار)، زندگی‌نامه و آثار (زندگی‌نامه محقق اشکوری، آثار علمی محقق اشکوری) گزیده نگارشهای فارسی و عرض حال، زندگی‌نامه حضرت آیت‌الله‌العظمی حکیم، سه ویژگی شیخ مفید، نگارشی نوین به رباعیات حکیم عمر خیام، یک رباعی خیام و مقایسه آن با دو ترجمه عربی، نامه‌ای به دوست، سخنی با فرزندانم، سکوت در ملکوت گزیده مقالات: شیخ آقا بزرگ ثانی نوشته پروفیسور سیدمحمدتقی (حیدرآباد)، از رهگذر اجازات تألیف سیدجعفر حسینی اشکوری، نگاه‌ی به موفقات ال‌زیدیة اثر علی رفیعی علام‌روشنی، چراغ مقیالان از دکتر عارف نوشاهی، رویدادنویسی استاد اشکوری، نثری فنی و دلکش تألیف عباس ملایی و شیوه‌های علمی و عملی محقق اشکوری (از لایه لای گفت‌وگوها و مصاحبه‌ها) نوشته سیدمحمدرضا آصف‌آگاه، اشعار تقدیمی، یا احمد فخر شرف‌عنا الحسینی (عبدالستار حسینی)، اخ‌الود

(محمود مهدی ال‌املی)، گزینا تشریف آوردی ز لطف (یکی از دوستان)، صد نسخه چو یوسف (محمدحسن ارگانی بهبهانی)، گرفت فلک از تو شکست جسمی (محمدحسن ارگانی بهبهانی)، نامه‌ها، اسناد و تصاویر، نامه‌ها (پروفیسور بیاتکاماریا اسکار جیالرم)، مرحوم احمد گلچین معانی، سیدعلی محمد وزیر، محمدرضا حکیمی، علیقلی منزوی، ایرج افشار، نجیب مایل هروی، سیدمحمدعلی روشانی، اصغر مهدوی، کاظم میرشاهه‌چی، عبدالعزیز طیبی و...، اسناد و تصاویر.

زبانهای دنیا

لاله فرزالی

حدود دوپست سال است که زبان‌شناسی به عنوان یکی از علوم مهم، مورد توجه انجمن‌شناسان دنیا قرار گرفته است. این علم به معنای آکادمیک آن یا سوسورژ، آغاز شد پس از اولین‌شناسان سیلبری در دنیا پیدا شدند که به این رشته از علم، شاخ و برگ بخشیدند. به گونه‌ای که زبان‌شناسی در دوره‌های اخیر توانسته است، جایگاه ارزشمندی در میان علوم آکادمیک کسب کند. در کشور ما نیز چند سالی است که این رشته در دانشگاه‌ها تدریس می‌شود

اما هنوز آنچنان که باید و شاید ضرورت و اهمیت آن شناخته نشده است. یکی از راه‌هایی که امیدوارم زبان‌شناسی برای شناسیدن آن، به‌کارشناسان ایرانی برگزیده‌اند، ترجمه آثار زبان‌شناس معروف دنیا است.

دکتر کوروش صفوی یکی از کسانی است که در این راستا تلاش‌های سیلبری انجام داده‌اند. او که استاد زبان‌شناسی در دانشگاه تهران است، تاکنون ترجمه‌ها و تألیفات سیلبری با موضوع زبان‌شناسی به بازار کتاب عرضه شده است.

«زبانهای دنیا» کتابی است به ترجمه دکتر صفوی که به تازگی از سوی انتشارات سعاد چاپ رسیده است. این کتاب شامل چهارمقاله در زبان‌شناسی اثر برنارد کلمری، جان مونتفور و دیوین لاد، گرگز است.

این مقاله‌ها عبارتند از: ۱. «زبانهای دنیا» (برنارد کلمری) که نویسنده در آن به بررسی زبانهای اصلی پنج قاره و زیرمجموعه‌های آنها پرداخته است؛ ۲. زبانهای چون هند و اروپایی، ادرالی، ساس، خونیسانی، آسترالو نوپایی و...

۲. نظامهای نوشتاری از جیان مونتفور و با عناوینی چون اجزای تشکیل دهنده نظام نوشتاری، خط‌شناسی، الفبا، موله‌ای جنی و... ۳. «تاریخ زبان‌شناسی» از ویوین که به زبان‌شناسی و تاریخچه آن در بخش سنت غرب ناسال ۱۹۰۰ میلادی و سنتهای غیر اروپایی پرداخته است. ۴. «معنی‌شناسی» از داگروژ با بررسی‌های زبان و معنی، ریهائهای مطالعه معنی واژه، اقلام و واژگانی، روابط مفهومی، روابط جانشینی، روابط مفهومی، روابط هم‌نشینی، حوزه‌های واژگانی و مختصات معنایی.

در بخشی از مقدمه مقاله اول می‌خوانیم: «هنوز هم هیچ کس به درستی نمی‌داند تعداد زبانهای دنیا یا چه عدد دقیقی قابل گزارش است. اما برحسب آمار موجود می‌توان ادعا کرد که تعداد این زبانها پاید چیزی حدود ۶۰۰۰ زبان باشد. بخش عمده این علم اطلاع دقیق، به فقدان پژوهشهای زبان‌شناسی در برخی نقاط جهان باز می‌گردد.»

«زبانهای دنیا» با ۱۳۸ صفحه در ۲۲۰۰ نسخه و با قیمت دو هزار تومان از سوی انتشارات سعاد به بازار کتاب عرضه شده است.

احوالپرسی

رویا بیژنی

آخرین آثار منتشر شده رویا بیژنی عبارتند از: تصویرسازی کتاب «شاید هوس کنم تو را بخورم»، تصویرسازی برای مجموعه شعری از رایعه اسکوینی با نام عشق باران و مجموعه شعر «ماری که شاعرم کرده از جعفر ابراهیمی». بیژنی در حال حاضر مشغول تکمیل تصویرسازی دو کتاب است. کتابی از انتشارات سوره مهر با نام «آموزش موسیقی از مند ارف تا چهارگاه نوشته مهدی آفرسینا و چهارده کتاب دربارهٔ ۱۲ مصمص» که محمد کاظم مژنیانی و جعفر ابراهیمی نویسنده آن هستند. آخرین برنامه‌ای که بیژنی اخیراً درگیر آن بوده، ورک‌شاپ نهمین تصویرگران کتاب کودک ایران و آلمان بوده که در خانه هنرمندان ایران برگزار شد.

بیژنی راجع به این ورک‌شاپ دو روزه می‌گوید: «حوب بودا به کشفهای جدیدی رسیدم. مثلاً فهمیدم کاری را که توقع دارم خیلی سریع و تند انجام بدهم بدون کامپیوتر هم می‌توانم از پس آن بر بیایم. ناشران آف‌دروری آثار کامپیوتری ام تکیه کرده بودند که وقتی رنگ‌هایم را برداشتم دیدم همه خشک شده‌اند و مجبور شدم دوباره در آب جوش بگذارم.شان، آن فضای دو روزه، کمک کرد که اعتماد به نفسم را تا حدود زیادی بازیابم». رویا بیژنی از اتفاقی خارج از حیطه تصویرسازی صحبت می‌کند که برایش خیلی مهم بوده است: «سه سال بود که روی یک شعر محاوره به نام دختر درونه شوکت خانویم، کار می‌کردم اما به نتیجه نمی‌رسیدم. بعد که با فضای وبلاگ و وبلاگ‌نویسی آشنا شدم، توانستم شعر را کامل کنم».

نامه‌های بیژنی به مرتضی میزک که از سال ۶۴ تاکنون نوشته شده‌اند در تازه‌ترین شماره کتاب ماه کودک و نوجوان به چاپ رسیده‌اند.

به نام دبیرگر راه‌شعبان‌زاده‌برای این مجموعه شعر یکده بیشتر کارش انجام شده، هنوز با ناشری صحبت کلیله و دمنه است و توسط نشر نیستان منتشر خواهد شد. علاوه بر این او در حال کامل کردن تصویرسازی کتابخانهٔ است. این تصاویر در جشنواره تصویرسازی آکاتنا در هند برگزیده شده و قرار است به صورت کتاب منتشر شوند. از تجربه دربارهٔ فعالیت‌های دیگرش می‌پرسم: می‌گوید: «اخیراً ورک‌شاپی با همکاری کانون سفارت فرانسه و سفارت آلمان برگزار شد که در آن برنامه‌ای با عنوان «شادی‌های دوران کودکی» داشتیم و با تکنیک‌های مختلف به تصویرسازی پرداختیم». تجربه در جشنواره کتابهای درسی که ظاهراً آذرماه افتتاح می‌شود، پوستری به نام «اگر به کودکان می‌دانید، با ما همراه شوید» دارد.

تی‌تی، کلاه‌تی‌تی که از سوی کانون پرورش فکری منتشر می‌شود و «مارگزیده» که گزیده‌ای از کلیله و دمنه است و توسط نشر نیستان منتشر خواهد شد. علاوه بر این او در حال کامل کردن تصویرسازی کتابخانهٔ است. این تصاویر در جشنواره تصویرسازی آکاتنا در هند برگزیده شده و قرار است به صورت کتاب منتشر شوند. از تجربه دربارهٔ فعالیت‌های دیگرش می‌پرسم: می‌گوید: «اخیراً ورک‌شاپی با همکاری کانون سفارت فرانسه و سفارت آلمان برگزار شد که در آن برنامه‌ای با عنوان «شادی‌های دوران کودکی» داشتیم و با تکنیک‌های مختلف به تصویرسازی پرداختیم». تجربه در جشنواره کتابهای درسی که ظاهراً آذرماه افتتاح می‌شود، پوستری به نام «اگر به کودکان می‌دانید، با ما همراه شوید» دارد.

نوجوان بزرگداشتی برگزار شد.

افشین علاء

به زودی می‌توانید از افشین علاء که سردبیری مجلات دوست خردسال، دوست کودک و دوست نوجوان را برعهده دارد، کتابهای زیر را در بازار کتاب بیابید. «دو شعر بلند عاشقانه» که از طرف انتشارات مدرسه به چاپ می‌رسد با نامهای «اسب کوچک» که زندگانی حضرت زقیه (س) است و «مرا بنویس بابا» که در وصف «حضرت سکنیه‌س» سروده شده است. علاوه بر این او در حال نگارش زندگانی حضرت زهرا(س) به صورت داستانی است که انتشارات مدرسه آن را منتشر خواهد کرد.

نازلی تحویلی

آخرین تصویرگری نازلی تحویلی، «پسری که بلند بود بشمارده اثر هدا حدادی است که توسط انتشارات شایویر به چاپ رسیده است. از او می‌پرسم چرا این قدر کم‌کار؟ توضیحش این است که ترجیح می‌دهد در طول سال بیشتر از یکی دو کتاب، تصویرسازی کند.

کتابی که در حال حاضر از تحویلی زیر چاپ است، «شکرده پهلوانان» اثر محمدرضا یوسفی است که از سوی انتشارات به‌نشر منتشر خواهد شد. علاوه بر این او در حال تصویرسازی داستان دیگری از محمدرضا یوسفی با نام «شیطونک و فرشته» است. تحویلی که مدرس هنرستان نیز هست، تازه‌ترین فعالیتش را تجربه‌ای در ورک‌شاپ انجمن

تصویرگران کتاب کودک ایران و آلمان عنوان می‌کند که اخیراً در خانه هنرمندان ایران برگزار شد.

سرور کتبی

عنوان کتابهای تازه منتشر شده سرور کتبی از این قرار است: «پله بازی» که مجموعه ۷ قصه کودکانه است و توسط کانون منتشر شده و «بستنی خورشیده» که از طرف به‌نشر برای کودکان به چاپ رسیده است.

کتابهای زیر چاپ کتبی عبارتند از: «با درخت، مامان بازی می‌کردم» برای مخاطبان کودک که نشر مدرسه عهده‌دار چاپ آن است، «قصه‌های جاجیم» با مخاطب نوجوانان که انتشارات سروش آن را روانه بازار کتاب خواهد کرد، «دربیا دریا» برای نوجوانان که از طرف انتشارات کانون پرورش فکری در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌گیرد، «شب تولد گل» برای مخاطب نوجوان و «هدیه، جیب مینا» و «دقیقه‌ای دمیوا» برای خردسالان که این چهار کتاب از انتشارات شایویر منتشر خواهد کرد. ماه‌بزرگ را در ماه دیدم، نیز برای مخاطبان کودک از سوی به‌نشر منتشر خواهد شد.

سرور کتبی در حال حاضر مشغول نگارش یک برنامه ۶ قسمتی انیمیشن، برای تلویزیون است و اخیراً چند داستان کوتاه برای خردسالان نوشته که در به‌نشر در حال کارشماست.

کتبی که اخیراً در بخش داستان تألیفی کودک و نوجوان در جشنواره مطبوعات کودک و نوجوان کانون برگزیده شده، قرار است به خاطر کتاب «من پیدا شده‌ام» از به‌نشر در قسمت کتابهای تقدیری کتاب سال جمهوری اسلامی ایران، مورد تشویق قرار بگیرد. تصویرگری این کتاب را که سال گذشته در جشنواره کتاب کودک کانون نیز برگزیده شده، همگامه شعبانی انجام داده و کتبی نیز از تصاویر کتاب ابراز رضایت می‌کند.

هدا حدادی

به نازکی این کتابها از هدا حدادی (نویسنده، شاعر و تصویرگر) منتشر شده است: «کوبه یازده» (مجموعه داستان نوجوان)، «جن‌های نارنجی» (مجموعه شعر بزرگسال)، «پسری که شمردن را بلد بود» (داستان کودک)، «علاوه‌های عطاره» و تصویرسازی دو کتاب «دربایه‌های عطاره» و «دختر نارنج و ترنج» و «برای انتشارات پدایش، انجام داده است. حدادی این کتابها را زیر چاپ دارد؛ تصویرسازی مجموعه «چهار جدلی انگشت‌ها» از نشر پدایش، تصویرسازی داستانی به نام «یک گربه و پنج تا موش» از کانون، تصویرسازی سه داستان یک صفحه‌ای که در یک مجموعه داستانهایی دیگر چاپ می‌شود از ناصر ویدا، تصویرسازی مجموعه شعری از ناصر کشاورز، در به‌نشر و تصویرسازی «می‌بسی چی کوچک» برای یکی از ناشران شیرازی.

هدا حدادی در حال حاضر تعدادی اثر را برای تصویرسازی در دست دارد که هنوز کار هیچ کدام را شروع نکرده، مجموعه شعری از آوینا صالحی به نام «دل‌م برای تو تنگ است» (نشر پدایش)، مجموعه شعری با نام «وروش کن برویم» از مهدی نظری (ناشر- مؤلف)، مجموعه شعری از بیوک ملکی با نام «باز با باران» (انتشارات کانون)، «آلبالوی بهشت رسیده‌اند»

از حدیث برزغلامی (نشر شیابویز) و شمکی» اثر ناصر یوسفی (نشر پیدایش) هدا حدادی اکنون مجموعه تصاویری را که اسامال در جشنواره «کتاب» برنده شده‌اند تکمیل می‌کند و فرار است آنها را به صورت کتاب منتشر کند.

آخرین کاری که حدادی این روزها درگیر آن بوده، ورک شاپ انجمن تصویرگران کودک ایران و آلمان بوده که طی دو روز با همکاری تعدادی از تصویرگران داخلی به تصویرسازی سوزه‌هایی بدون داستان و کاملاً انفرادی انجامید که به نظر حدادی در نهایت به نتیجه هم رسید. هدا حدادی اخیراً در یک سفر دو هفته‌ای از طرف کانادا، به نمایشگاه بریتیشلارافته بود و در آنجا با موضوع کار روزی موجودات افسانه‌ای ۷ روز برای ورک شاپ و ۷ روز برای نمایشگاه وقت گذاشت.

آخرین خبر حدادی این است که فیلم انیمیشنی او با عنوان «دختر خوب چه جویری» به بخش مسابقه جشنواره‌ای در ارمنستان راه یافته است.

اسدالله شعبانی

کتابهای تازه چاپ شده اسدالله شعبانی (شاعر و نویسنده کودک) عبارتند از: «یاد بگیریم بازی کنیم» در نشر توکا که به آموزش فعالیت‌های روزانه کودکان پیش دبستانی اختصاص دارد. «مهرمازبه به تصویرگری امهدخت امینی» که در همین انتشارات تولید شده و قصه‌ای است درباره دخترکی که در حادثه‌ای مادرش را از دست می‌دهد و یا پناه بردن به آغوش طبیعت از فرسودگی زباهی می‌یابد.

«خانه من، لانه تو» با تصویرسازی «سیمین شهروان» کتاب دیگری شعبانی است که از طرف همین انتشارات به چاپ رسیده است. اسدالله شعبانی امیدوار است دو کتاب از بهترین آثارش، برودری رویه بازار خود، شعبانی می‌گوید کتاب اول «کتاب مرع شرع خرمسالانه» نام دارد که از شعرهای وی و مدعودی شاعران دیگر تشکیل می‌شود. این کتاب که به گفته شاعر در راستای سیاست‌های آموزشی و متناسب با واحدهای آموزشی پیش دبستانی تنظیم شده حدود پانصد قطعه شعر را در بر می‌گیرد.

کتاب دوم «افسانه‌های جهان» نام دارد که دوازده جلد است و به‌زودی چهار جلد آن منتشر خواهد شد. این مجموعه دوازده جلدی گردیده‌ای است از افسانه‌های جهان به انتخاب، روایت و بازآفرینی اسدالله شعبانی. از ویژگی‌های قابل توجه این مجموعه می‌توان به «تصویرسازی» افسانه‌ها توسط تصویرگران مختلف اشاره کرد. سی و دو افسانه هر جلد این مجموعه دارای سی و دو تصویرگر مختلف خواهند بود.

شعبانی درباره تجربه‌های تازه‌اش در عرصه‌های دیگری می‌گوید: «اخیراً نظر کارگاه‌های جشنواره شادبندی‌های کودک می‌بودم. این کارگاهها از سوی نویسندگان شناسایی از آلمان و فرانسه برای دانش آموزان مدارس بین‌المللی برگزار شد. طی یک هفته تجربه‌های خوبی به دست آوردم. هر چند که شیوه‌ها و شگردهای همکاران اروپایی به نظر چندان تازه و جذاب نیامد. فکر می‌کنم ما سالها قبل، این شیوه‌ها را در مورد قصه‌گویی و پرورش حواس کودکان تجربه کرده‌ایم و اکنون آنچه‌ها که بگذریم، استفاده از امکانات دولتی برای انجام هر فعالیتی، اقتصادی، منطقی، قانونی و اخلاقی ایجاد می‌کند و متأسفانه در بسیاری از این نشریات به این اقتضائات توجه نمی‌شود. بارزترین شکل این عدم تمکین به قواعد و قیود استفاده از بیت‌المال» ایجاد فضای محدود و محصور به سلبهٔ شخصی گرداندگان است، یا وجود حسین تبت اکثریت مدیان مسئول و سرپرستان این نشریات، متأسفانه نظم سلبه‌ای افراز مطبوعات کودک و نوجوان گاه آنان را به طرف سبیل‌انگاری در تولید خواندنی مناسب برای بچه‌های

تازه‌های انتشارات افق

ماهی به من آب داد

سروده کشاروز تصویرگر: علی خدایی کتاب «ماهی به من آب داد»، حاوی ترانه‌هایی است که با اشاره به ترانه آلبلی، بچه قبل، دکه پوهران و…

ماهی به من آب داد مجموعه‌ده شعر کودکانه است که اسامال از سوی نشر افق منتشر شده است. قیمت این کتاب ۱۶ صفحه‌ای، ۲۰۰ تومان است و در پنج هزار نسخه منتشر شده. بخشی از شعر «بادکنک باد می‌خواد» را با هم می‌خوانیم: «دویدم و دویدم به بادکنک رسیدم بادکنکه، شد نیونادلی دلش باد نیونادکنغه به بادوزیادبادکنکه بادمی خوادبادماد از آسون‌هواز تاوت کرد نیوناد…»

راز آن درخت

حکایتی از منثوی

مولوی

تصویرگر: فیروزه گل محمدی

«راز آن درخت»

حوازی حکایتی از

حکایات منثوی

مولوی است.

حکایتی که در آن

پادشاهی، قاصد خود

را به دنبال درختی

که میوه جادویی‌اش مانع از پیری و مرگ است، روانه می‌کند؛ «گفت دانی برای داستان‌ا که درختی هست در هندوستان» هر کسی که میوه‌ای از خورد و بردانه شود او پیر و نه هرگز پیرمرد پادشاهی این شیداز صافلی/ به درخت و میوه‌اش شد عاشقی قاصدی دانا ز دیوان/ ادب‌سوی هندوستان روان کرد از طلب…»

از ویژگی‌های قابل توجه و ارزشمندان این کتاب فعالیت‌های ویژه قیوه گل محمدی است که در کنار قطع خاص، ورق کلاسه و جلد سخت، کتاب را در زمره کتاب‌های نفیس قرار می‌دهد. لازم به ذکر است که تصویرسازی کتاب «راز آن درخت» برنده مدال کنکور نوزمانی شده است. تصاویری که گاه در خود، کلامی نیز دارند ناخوشی از حواشی داستان را برای خواننده بیان کند. «چند سال گذشت، دختر قاصد بزرگ

شده و منتظر باو گذشت است»

«راز آن درخت، همی و دو صفحه دارد از سوی نشر افق، روانه بازار کتاب شده است. در صفحات کتاب، شاهد زندگی نامه کوناهی از حکیم ابوالقاسم فردوسی هستیم و در ضمن روایت‌های دیگری از داستان کتاب که در منابع دیگر مثل «عجلیان» و «شاهنامه» آمده، به اختصار نقل شده است. «راز آن درخت» اسامال با شمارگان دوهزار و ۵۰۰ نسخه به چاپ رسیده است و البته از قیمت فروش، نه در شش هفته و نه در پشت جلد کتاب اثری به چشم نمی‌خورد.

مجموعه قصه‌های یک جورکی

نویسنده: دکتر زیوس، مترجم: رضی جهرمندی.

مجموعه قصه‌های یک جورکی، شامل ۵ کتاب در

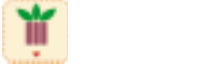

رنگهای صورتی، بنی، بنفش، زرد و سبز است. این کتابها هر یک نام مستقل دارند، و در سه‌های می‌درآیند. اسامال نویسنده، برای چه جاه‌ا که خواننده، شش تا ۵ ساله‌های پانزده و اسنچ‌های می‌ستاره، هیچ وقت گنگنه بوم چندر خوشبینی؟» و «ما روین نمی مونی خواهی می‌کنم همین حالا برو»

در کنار متن فارسی، داستان همی نیز به چاپ رسیده و جز یک جلد از این کتاب، دونه (نسخ انجلی) با اسامال و سنیچ‌های می‌ستاره، بقیه کتابها هستند. سنیچ‌ها جلد هر فصل، در هر فصل نویسنده کتاب همی، دکتر زیوس آمده است. کتابها نیز تولید و انتشار و پوزیر و به خاطر هایش دویازچهاره اسامال نیز تولید و انتشار و پوزیر و به خاطر هایش یک‌صم آموزش شادنی اثری برای بچه‌ها و پادشاهی‌ها و مادرها دریافت کرد و نویسنده، شاعر و کارکنان هیست آمریکا است که چاپ اولی قصه‌اش، تقاضی در انبیاات کودکان به‌آزاد از آثار دکتر زیوس که پیش از اسامال تولید شده‌اند در سرلس دنیا به فروش رسیده. شش‌زنیاتی کارتون، فیلم سینمایی ساخته شده است. تعداد صفحات این مجموعه ۵ جلدی با هم متفاوت است و در نتیجه قیمت کتابها نیز یکسان نیست؛ «دو سه‌های من در راه مولا سلول» ۸ صفحه و هزار و ۲۰۰ تومان قیمت دارد، «وای چه جاه‌ا که خواهی رفند» ۳۲ صفحه و هزار تومان قیمت دارد، «اسنچ‌های استاره» ۲۰۰ تومان به چاپ رسیده است، «هیج وقت گنگنه بوم چندر خوشبینی» در ۳۱ صفحه و قیمت هزار و ۲۰۰ همین حالا پروه ۲۰۰ صفحه دارد و ۸۰۰ تومان قیمت منتشر شده‌ان است. همه این کتابها اسامال با شمارگان سه هزار نسخه به چاپ رسیده‌اند.

فراخوان آسیب شناسی مطبوعات کودک و نوجوان ایران

این آب و خاک سوق داده است. با اكمال تأسیف، گردانندگان مجلات کودک و نوجوان درباره کیفیت و کمیت آثار ارائه شده توسط نشریات خود به کنس در بیرون سیستم پاسخگو نیستند و این عدم پاسخگویی شایعه به علت نقادان بیرون آنان که به دلیل فقدان ساز و کار لازم برای نقد نظرات نجنگان و اعمال آن در روشها و برنامه‌هاست، کتاب هفته به‌زودی در این باره به نظر خواننده گسترده است که کارشناسان، نویسندگان، پژوهشگران اولیا و مربیان همچنین روزنامه‌نگاران و سرپرستان مجلات کودک و نوجوان پرداخت، امین‌الارجم هم دل‌سوزان فرهنگ و علاقه‌مندان به حمایت و تبیین حقوق کودکان و نوجوانان، در انجم این مهم، با هم‌رأی‌ها باشند.

یادداشت

بجوان تألیف و ترجمه

اولویت

با آثار بومی است

عزت‌الله الزندی

به نظر ادبیات کودک و نوجوان ما از لحاظ تألیف، دچار بحران شده است. تألیف از دیدگاه پدیدآورنده و خلق اثر نه‌تنها در ایران که در هیچ جای جهان متوقف و دچار بحران نمی‌شود.

بخشی که دچار بحران شده، در واقع بخش نشر اثر است. امروزه با وجود افزوده شدن امکانات الکترونیک مثل اینترنت به حوزه نشر، با هم اگر یک مترجم مثل اینترنت به حوزه نشر، امروز می‌تینم که نشر، اثر، دچار بحران است. امروز الکترونیک مثل اینترنت به حوزه نشر، با هم گند شایع اثرش روی دستش مانند اما مطمئن باشید اگر ما بهترین مجموعه شعر، داستان یا رمان را نویسیم متأسفانه به احتمال زیاد موفق به چاپش نخواهیم شد.

ادبیات گذشته ایران در جهان ریانزد خاص و عام بوده و انتظار این است که در مورد ادبیات معاصر نیز چنین وضعیت وجود داشته باشد.

در صورتی که این طور نیست. اگر نسل روزنامه‌نگار امروز را از لحاظ کمیت و کیفیت کار با اوایل دهه شصت یا هفتاد مقایسه کنید، متوجه خواهید شد که این گروه ولی این موقع بسیار چند برابر و شاید ده برابر شده‌اند. آن موقع همه یکدیگر را می‌شناختند ولی امروز دیگر چنین موقعیتی وجود ندارد. امروزه که شرایط آموزش این فنون نیز فراهم شده، علاقه‌مندان این عرصه‌ها، فعالیت گسترده دارند. روزنامه‌ها، مجلات و مطبوعات مختلف، شبکه‌های رادیویی متنوع و شبکه‌های تلویزیونی گوناگون و گسترده، شرایطی است که برای فعالیت در این زمینه فراهم شده است. در بخش تألیف نیز کسانی که به سمت خلق اثر می‌روند کم نیستند اما معافظور که کفتم شرایط نشر آثار آسان نیست که کسی موفق به چاپ اثرش بشود.

یک شاعر موفق ممکن است هیچ وقت نتواند در سه‌های دوران جوانی‌اش را منتشر کند حتی اگر کارش به اوج شعری نرسد، به‌علاز مرکش کتابش چاپ می‌شود و رویش می‌نویسند؛ «شعرهای چاپ شده فلائی»!

ترجمه هم جایگاه خودش را دارد و کسی منکر تأثیرگذاری آثار خوب ترجمه بر ادبیات ما نیست. ولی چون بحث نشر فرهنگ است، باید فضایی را فراهم کنیم که به دل‌آزای و بومی لفظه‌ای وارد نیاید.

در حیطه کودک و نوجوان شاهد هستیم که بعضی ناشران دولتی در حال کار و حمایت هستند که متأسفانه تلاششان کافی نیست و باید

بیشتر از این باشد. باید به صنعت نشر کمک شود و به‌خصوص زیر و بال نویسنده‌ها و شاعران شود. شرایط باید به گونه‌ای باشد که زمینه برای سفارش آثار خوب به نویسنده‌ها و شاعران موفقی شود. تا آنها بتوانند به خلق آثار نمونه دست یزنند. اصالت را باید بیشتر به کارهای داد که فلاحتند و در آنها عنصر خلاقه‌یایی بیش از بقیه به چشم می‌خورد. به نظر ما باید امکاناتی فراهم شود که هنرمندان بتوانند فارغ از «بایداری و ارتقا‌های» تأثیرگذار در چاپ کتاب، به خلق اثر ارائه آن به مخاطب بپردازند.

معرفی کتاب

پنجره ای به فرهنگ خودی

رامین ادیب‌پنهانی

آشنایی با موسیقی (دوره پیش‌دانشگاهی، رشته هنر)، مؤلف: رضا مهدوی، تهران، انتشارات مدرسه و سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وابسته به وزارت آموزش و پرورش، چاپ چهارم ۱۳۸۴، هشت هزار نسخه، مصروف‌رنگی.

این کتاب مصفحه‌ای آموزشی، از سلسله کتابهای کنکور هز است که از سوی سازمان سنجش آموزش کشور معرفی شده در واقع، این کتاب ابتدا در سال ۱۳۷۸ تألیف و به عنوان و داخل درسی اختیاری برای دوره تحصیلی پیش‌دانشگاهی (سال چهارم دبیرستان) رشته هنر انتخاب شد. پس از آن بر اساس مصفحه‌های ارائه‌شده از سوی شورای عالی کنیه هنر و ورزش و پلایش نهلی آن برای انتشار مناسب تنجیحی داده شد. اما با تغییر ملام و ژانر آموزش و پرورش درسی موسیقی از دورس محبوب رسی حذف شد و سرانجام این چاپ این کتاب از سوی انتشارات مدرسه نشر شد.

در سال ۱۳۸۱ چاپ اول این کتاب، پانزده هزار نسخه داشت و تا به حال جمعاچهار و شش هزار نسخه تراشده است و از سال ۱۳۷۸ به حال تنها کتاب درسی رسمی جرم‌مابع کنکور در این زمینه بوده است.
این کتاب در زمینه آشنایی مؤلف با موسیقی ایرانی و نوشتن یک ساز مهم موسیقی زلف کُریش گرا به نوع خاص و هنری موسیقی ایرانی مشخص می‌شد و این از محتوای کتاب و تنها و عکسهای آن معلوم است.

محتوای کتاب از غرب‌زدگی معمول و مرسوم کتابهای

آموزش موسیقی در ایران دور است و هذابت و اصالتی ملی را یادکیم می‌کند.

مؤلف در یک مقدمه کوتاه که بر این کتاب نوشته، توضیحاتی جامع و کافی درباره آشنایی با موسیقی، روشهای درست آن، تفاوت موسیقیهای ایرانی با غربی، تأثیر سبک‌های دولت اسلام در آشناسه موسیقی، روشهای سنگ آموزشی آری کودکان و جوانان، ارائه می‌دهد. خلاصه کلام او این است که موسیقی، هنری است عملی و شنیداری و باید به‌طور حضورری و زنده آنگاه آساده، کتاب و نوار، آموخته شود. در نوشتن کتاب آموزش باید از ثبت اصطلاحات و لغات پیچیده پرهیز شود و زبان و نثری ساده و دقیق برای نوشتن چنین کتابهایی انتخاب شود.

این کتاب از دو بخش و شش فصل تشکیل شده است. بخش اول، آشنایی با مفاهیم کلی موسیقی و بحث دوم مفاهیم بنیادی موسیقی ایران است. در فصل اول، مفاهیم اصولی و بنیادی ساده، موسیقی را می‌شناسیم. اصول و تکنالژی آنها، عوامل تشکیل دهنده صوت، ارتعاش صوت و مشخصات آن، دست‌آصوات موسیقی و حوزه شنوایی انسان و فصل دوم به مفاهیم عمومی موسیقی و اصول سازنده آن از جمله گام و مایه و مقام و میزان و سکوت و… تا نوک و هارمونی، اختصاص دارد. چند صفحه‌ای نیز به موسیقی در جهان غرب اختصاص داده شده است. در فصول چهارم و پنجم و ششم، به شیخی موسیقی ایرانی و در می‌توسیم موسیقی معاصر از نوع معروف در گذشته موسیقی ایران و موسیقی فایه ایران، انواع موسیقی در ایران امروز و سه موسیقی ایران و نظم دستگاهی (دستگاه) و آواز، ثبت و شاهد و سه انواع اصلی ریتمیک) و سازهای موسیقی ایران (لحقه، بند، سازهای ریغ و موسیقیانان برگزیده ایران) جای خوشوفی است که با چنین آثاری در کشور ما جوانان علاقه‌مند به موسیقی، با جای نام و موسیقیانان اروپایی و آمریکایی و روسی، با نام و چهره و آثار صبا و محجوبی و روزنده و سماخی و موسیقی توان‌پرگ تاجی کشورمان آشنایی شوند. کتاب حاضر از این حیث قابل تقیر و توجه است.

تجربه یک معلم

انجم‌الدین

مهرانی، حسین

کتاب سرایش (۲) آموزش عملی وزن ۱۳۳ اصص، کتاب سرایش (۳) آموزش سلفژ ایرانی، ۲۷۲ ص.

تهران، مرکز موسیقی حوزه هنری و انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۴.

دستورنویسی در موسیقی ایران، سابقه‌ای هشتاد و پنج ساله دارد. اولین متدنویس موسیقی ایرانی در عصر جدید، و اولین تئورسین موسیقی جدید در ایران علیقلی وزیری (۱۳۵۸-۱۲۶۶) نوازنده چیره‌دست تار بود که کتابها و آثار موسیقایی او در دسترس است. گاهی گذرا نشان می‌دهد که در موسیقی ایرانی، نوازندگان تار و سنتور، بیش از دیگر نوازندگان، مدنویسی کرده‌اند و نوازندگان ویولون در رده بعد از آنها قرار می‌گیرند. درباره آواز، بیش از ده سال نیست که کتابها و نوارهای آموزشی معدودی راییده‌ایم. آن هم به قلم و زبان کسانی که خود «خواننده» حرفه‌ای نیستند. آموزش آوازخوانی بیش از هر رشته دیگر در موسیقی ایرانی، به سنتهای گذشته وفادار مانده است. شاید برای اینکه تبعیت آن از قلهای شعری، محدودت‌های بیشتری را پیش می‌آورد و دست و پای موسیقی آوازی ما بسته تر است تا موسیقی سازی، شاید بعضی از دستورنویسان موسیقی ایرانی که اکثر نوازنده یا آهنگساز و به ندرت آوازخوانند، هنگامی که درسه‌ها و تمرینهای را می‌نویسند، متوجه این فاصله و تفاوت شده باشند. مشکل از جایی آغاز می‌شود که بخواهیم حد تعادلی بین این دو برقرار کنیم. چرا که موسیقی سازی، ایران نیز در بسیاری از قسمتهای آن، پیرو دنیاهای وی موسیقی آوازی و فرمهای است که قلهای شعری در آنها حاکمیت دارد. از اینجااست که دستورنویسی برای موسیقی ایرانی، بیشتر به حکم تجربه و مشاهده و ثبت دقیق نکته‌های مهم است، نه تحصیل «علمی» در مباحثی که ذات آن از روحیه و کاراکتر موسیقی ایرانی دور است. سبب، پایور و بزرگانگی مثل آنها که متأسفانه تعداد خیلی کمی هستند. اول از همه نوازنده و معلم چیره‌دست بوده‌اند و بعدا اقدام به دستورنویسی کرده‌اند و به شاگردانشان آموخته‌اند. تجربه «تدریس» برای نوشتن دستورهای خوب، شرط لازم است، ولی کافی نیست.

حسین مهرانی، از جمله معلمان و نوازندگان جوانی است که با علاقه فردی، دستورنویسی برای آموزش موسیقی ایران را آغاز کرده است. حرفه‌ای‌های موسیقی او را به عنوان نوازنده می‌شناسند که ردیف را می‌داند و استادان شایسته‌ای را دیده است. بین انواع و اقسام کتابهای دستورهای برای آموزش موسیقی ایرانی، طرح و ایده حسین مهرانی برای آموزش سرایش، تازه و

یکتاری است. جلد اول مجموعه «سرایش» سه‌لای پیش به سرمایه مؤلف چاپ شد و اگر چه حاصل مادی نداشت ولی نام او را به حرفه‌ای‌های موسیقی شناساند. وی تا به حال دو کتاب دیگر نیز منتشر کرده است. یکی از آثار علمی وزیری است نویسی شده مهرانی برای تار او آموزش تنبک به روش استاد ناصر فرهنگ‌فر به نام «میزان الاظلم» با همکاری آرش فرهنگ‌فر.

جلد اول کتاب سرایش، مخصوص آموزش مبانی نظری موسیقی غربی و ایرانی بود. کسانی که می‌خواهند از این دوره آموزش بهره بگیرند، باید پله پله از کتاب اول شروع کنند. جلدهای دوم و سوم به گوشش مرکز موسیقی حوزه در ظاهری چشم‌نواز، خوش چاپ و با کاغذ و جلد پر دوام تهیه شده است. زیر کتاب آموزشی بیش از دیگر کتابها در دست می‌چرخد. در جلد دوم، هنرجویان با فن آموزش علمی وزن آشنا می‌شوند. در فصل اول و دوم این کتاب هنرجویان با دو روش وزن خوانی عمودی (به شیوه سازهای کوبشی) و افقی (به شیوه سازهای کششی) در میزهای دوضربی، سه‌ضربی و چهارضربی ساده و در فصل سوم با انواع آن در

میزهای ترکیبی آشنا می‌شوند و تمرینهای گوناگونی را در این میزان ها انجام می‌دهند.

در فصل چهارم طریقه وزن خوانی دیرندهای فرعی سه بر دو و شش بر چهار، با تمرینهای همراه شده است. طریقه وزن‌خوانی میزهای لنگ از پنج ضرب تا بیست ضربی و همچنین طریقه وزن خوانی دیرندهای فرعی پنج بر چهار و هفت بر چهار، نیز در فصل پنجم همراه با تمرینهای مختلف آورده شده. در فصل ششم این جلد، مهمترین آنگاره‌ها و فیکورهای ریتمیک ریغ میرزا عبدالله معرفی شده است و هنرجویان قبل از اجرای این گوشه‌ها در جلد سوم، ابتدا با وزن آنها آشنا شده و بعد از خواندن، آن را اجرا کنند. در پایان هر یک از این شش فصل، دیکته ریتم آورده شده و در فصل هفتم تمرینهای مختلف برای ثبت خوانی، بدون نغمه (پارالزی) ارائه شده است. در سومین جلد، هنرجویان با آموزش علمی سلفژ ایرانی آشنا خواهند شد. این کتاب چهار بخش دارد. در بخش اول این کتاب (شامل شش فصل) هنرجویان

با نغمه‌خوانی دانگهای اصلی، دانگهای فرعی، چهارصدایی و ترکیب آنها (به صورت متصل، منفصل و متداخل) و با انواع و اقسام تمرینهای مختلف در این زمینه آشنا می‌شوند. در بخش دوم که خود دارای دو فصل است، هنرجویان با فن مرکب‌خوانی آشنا می‌شوند. در فصل اول از بخش سوم که آموزش علمی تحریر را در بر می‌گیرد، هنرجویان با انواع و اقسام تحریر به صورت عملی آشنا شده و در فصل دوم از این بخش با اجرای تحریر بر شی اساید آواز ایران، همچون یوالحسن اقبال آذر، محمدرضا شجریان و تحریرهای ریغ میرزا عبدالله در اجرای این فن مهارت پیدا می‌کنند. بخش چهارم از این کتاب به اجرای برخی آثار زیبا از اساید آواز و آهنگسازان ایرانی اختصاص دارد که این آثار عبارتند از: دو آواز و دو تصنیف از اجرای غلامحسین بنان، دو آواز ادیب خوشناری، چهار تصنیف از اجرای محمدرضا شجریان و سه تصنیف ساخته محمدرضا لطفی.

در دیدی نیست که موسیقی، هنری است شنیداری و آموزش آن وقتی کامل است که کتاب با حامل صوتی همراه باشد. از این رو، انتشار هر چه در مقدمه‌ای که به قلم رضا مهدوی رییس مرکز موسیقی حوزه هنری - با عنوان «به سوی شیوه‌های تجربی تر» بر این کتاب نوشته شده، ویژه آموزش عناصر اساسی موسیقی کمتر کتابی نوشته شده است. در اکثر این کتابها، توفیق دیدگاه تئوریک و ارائه نظریه‌های گاه نامعطق با اجرا عملی، قابل تأمل است. کتاب حاضر که اثر زحمت و تلاش حسین مهرانی است، رویکردی قابل توجه را پیش روی اهل موسیقی می‌گذارد. این اثر می‌تواند در آینده مسیر تکاملی خود را پیماید و به کمال زودیکتر شود. این کتاب در راستای سیاست‌های حمایتی مرکز موسیقی حوزه هنری برای شنوایی شناسی استعدادهای جوان و پویا به چاپ رسیده و هدف از انتشار آن، فراهم ساختن امکانی مساعد برای عرضه تلاش و دانش موسیقیدانان نسل آینده ایران است.

فراخوان طراحی جلد

مدیریت هنری «کتاب هفته» از تمام گرافیست‌های کشور

دعوت می‌کند تا در طراحی جلد هفته نامه «کتاب هفته» همکاری و مشارکت جدی

داشته باشند. دوستان هنرمند آثار خود را با موضوع کتاب در قطع ۱۸×۲۳ بر روی لوح فشرده

(با فرمت TIFF) به ضمیمه آدرس و شماره تلفن، به نشانی دفتر کتاب هفته ارسال کنند.

لطفا جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۹۱۲۲۹۵۷۹۷۳ تماس بگیرید.

زادالمسافر، نه زادالمسافرین!

زادالمسافر، تألیف: ناصر خسرو قبادیانی بلخی (۲۸۱-۳۹۲ ق.)، شرح لغات و اصطلاحات، سید اسماعیل عمادی حائری، تصحیح و تحقیق: سید محمد عمادی حائری، چاپ اول، ۱۳۸۴، شمارگان: ۲۲۰۰، نسخه، ناشر: میراث مکتوب.

«زادالمسافر» کتابی است به فارسی در کلام اسماعیلی که در ۲۵۲ ق تألیف شده است. این اثر با ۲۷ قول، به گفته باره‌ای از منابع، در دره بنگکان نوشته و به خلیفه فاطمی، المستنصر بالله (۲۲۷-۳۲۷) اکتفا شده است. این اثر از معتبرترین آثار کلامی اسماعیلیه و در برگزیده «واپسین و بارورهای مذهبی و ایده‌های کلامی و جهان‌شناختی رسمی فاطمیان در دوره انجم امپراطوری دینی آنان است.» زادالمسافر تنها اثری از ناصر خسرو است که در شعر خود از آن نام برده و در اینکه نام اصلی این اثر زادالمسافر است نه زاد المسافرین، شکی نمانده است. آنجا که می‌گوید: «از تصنیفات من زادالمسافر» که معقولاً تا اصل است و قانون و...» ناصر خسرو در آغاز این کتاب که در واقع، در اثبات عقاید اساسی اسماعیلیه از روی استدلال است، آورده... مقصود ما از تألیف این کتاب آن است که مر خردمندان را معلوم کنیم که آمدن مردم اندران این عالم از کجاست و کجا می‌شود، و این علمی است پوشیده و دشوار، هم به گذاردن و هم به اندر یافتن.»

زادالمسافر، نخستین بار با تصحیح محمد بذل الرحمن و به خواست افشاری‌براون به چاپ رسید (پرن، ۱۳۰۱ ش/۱۳۲۱ ق)، محمد بذل‌الرحمن این اثر را از روی نسخه‌های خطی پاریس و کمبریج تصحیح کرد. البته اواصل نسخه پاریس را ندیده و به واقع از دست نوشته‌ی حسین کاظم‌زاده ایرانشهر، به اشارت افشاری‌براون از آن تهیه کرده بود. استفاده کرده، در مقدمه نیز آورده است: «... در نسخه از آن موجود است، یکی نسخه‌ای است که در کتابخانه ملی پاریس محفوظ است و اصلاً از متعلقات مرحوم شرفیو بوده و دیگر نسخه‌ای است که در کتابخانه گنجره کالج کمبریج محفوظ می‌باشد و بنده سوادیکه به خط آقای کاظم‌زاده بود، با نسخه کمبریج یک‌کمال وقت مقابله کردم...» محمد بذل‌الرحمن، سواد کاظم‌زاده را نسخه اصل قرار داد، به گفته «بلوچه»، نسخه اصل پاریس به خط نستعلیق خوش در ۲۰۱ صفحه به قطع رحلی (۳۲×۲۰cm) نوشته شده است. نسخه پاریس در نیمه دوم سده سیزده قمری کتابت شده است. هر دو نسخه از تعریف تصحیف در امان نماند و از آنجا که محمد بذل‌الرحمن بیشتر به متن سواد نسخه پاریس پایبند بوده، از استفاده بهتر و بیشتر از نسخه کمبریج در مانده است و در موارد بسیاری نیز، او با در هم آمیختگی این دو نسخه، نسخه سومین پایبند آورده که این تلفیق، از اصالت متن کاسته و گاه به معنای زبان رسانیده است، «با این همه، این تصحیح تاکنون، یگانه تصحیح از زادالمسافر بوده که در سالهای ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۱ ش در تهران افست شد. جیحی الخشاب آن را به عربی ترجمه کرد (۱۳۹۹ ق.)»

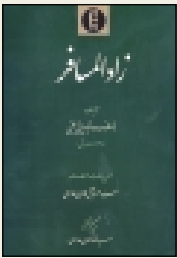
عنه این کتاب در ۱۳۳۸ ش با مقدمه و حواشی علی قویم در تهران به چاپ رسیده است، اما مصحح از هیچ نسخه خطی، چه بذل و چه اساس،

نام نبرده است. در همان سالهایی که محمد بذل‌الرحمن سرگرم تصحیح آن بود، در ایران نیز سید نصرالله تقوی (وفات ۱۳۲۶ ق) مشغول تصحیح زادالمسافر بوده که البته متن تصحیح شده او هیچ‌گاه به چاپ نرسید. این تصحیح که در سال ۱۳۳۸ ق، به خط نسخ، در ۵۱۶ صفحه ۱۹ سطر، کتابت شده به شماره ۵۵۷۲ در کتابخانه مجلس موجود است. کتاب محمدعلی مصاحبی نائینی (وفات ۱۳۳۱ ش) است. این تصحیح به امر حکیم الممالک (وفات ۱۳۳۸ ش) کتابت شد. سید نصرالله تقوی در مؤخره این تصحیح گفته است: «... چندین سال می‌گذرد که گاه و بیگاه محل مراجعه و مطالعه این بنده واقع بوده. مرآت عدیده با نسخ قدیمه و جدیده که به تخص به دست آمده، با رعایت حفظ نسخه بدلهای قابل اعتنا به معرض مقابله و تصحیح و مقیاس موازنه و ترجیح برآمده...» در ادامه می‌گوید که این تصحیح را با استفاده از هفت نسخه کهن و نوپرا از غلط فراهم کرده اما هیچ نسخه‌ای را معرفی نکرده است. سید محمد عمادی حائری، مصحح این اثر می‌نویسد: «نگارنده برای تصحیحی تازه از این کتاب، به کارش در فهراس گونه‌گون کتابخانه‌های ایران و دیگر جاهای برای دستیابی به نسخه‌ای کهن و اصیل پرداخت. اما با همه جست‌وجو، قدمت نسخه‌های آن از قرن ۱۰۹۹ ق فراتر نرفت. جز تعدادی پس‌اندک، همگی نسخه‌ها متعلق به اواخر قرن ۱۳ ق و پس از آن است که سیاهی همانند هم دارند و چه بسا رووششهایی از یکدیگر باشند.» مصحح، علت ناپایی نسخه‌های کهن تر این اثر را، بیشتر از همه، مخالفت با عقاید اسماعیلیه دانسته است.

روش تصحیح سید محمد عمادی حائری
در آغاز، سه نسخه خطی که از همه کهن تر بوده، یافته است. نسخه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران قدیمی‌ترین و ارزشمندترین این نسخ است. این نسخه به گفته محمدتقی دانش‌پژوه، متعلق به قرن ۹ و ۱۰ ق است اما مصحح می‌گوید: «... می‌توان زمان کتابت آن را اندکی فراتر نیز برد.» این نسخه به خط نسخ در ۸۹ صفحه ۲۳ سطر، کتابت شده است. این نسخه، افتادگی‌هایی دارد. مثلاً قول ۲۶ و باره‌ای از قول ۲۷ در آن وجود ندارد. از مشخصات دیگر این نسخه، وجود غزلیاتی از مولوی در آن است که به باور مصحح، یادآور آمیزش مذهب اسماعیلی با تصوف، در سالهای پس

زادالمسافر از نظر کاربرد و اژگان فارسی ارزشمند است زیرا در آن، هم واژه‌های کهن و کمیاب فارسی یافت می‌شود و هم برای اصطلاحات فلسفی عربی، برابرهایی زیبایی آمده است.

از سقوط الموت است که در میان اسماعیلیان نزاری بدخشان پیدا شد. در آغاز این نسخه، قصیده‌ای نیز ذکر شده است. به اعتقاد مصحح، می‌توان این نسخه را محکم دیگر نسخ دانست. نسخه خطی بادلیان، این نسخه به شماره

۲۶۶۸، ۵۱۷۹ در کتابخانه بادلیان دانشگاه آکسفورد نگهداری می‌شود که متعلق به قرن ۱۰۱۱-۱۱ است و به خط نسخ، در ۲۷۲ صفحه ۹ سطر، کتابت شده. بیستون (Beaston) که فهرستگر کتابخانه بادلیان است، این نسخه را از چاپ برلین بهتر دانسته. از صفحه ۲۶۲ تا انتهای آن، رساله خلاصه شده جامع الحکمتین ناصر خسرو آمده در پایان دیوان ناصر خسرو به تصحیح سید نصرالله تقوی نیز به چاپ رسیده است.

میکروفیلمی از این نسخه به شماره ۱۰۲۴، در کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران نگهداری می‌شود. نسخه کتابخانه سلطنتی کمبریج، به قرن ۱۲-۱۱ ق است که به خط نستعلیق تحریری در ۲۵۶ صفحه ۱۷ سطر، کتابت شده است. محمد بذل‌الرحمن از این نسخه برای تصحیح باری گرفته است. سید محمد عمادی حائری از سه نسخه یادشده، یک متن پاکیزه فراهم کرده است. او نسخه تهران را اساس قرار داده و دو متن دیگر را با آن مطابقت داده است. البته در مواردی هم به تصحیح قبلی دست زد. از آنجا که در زادالمسافر، اطلاعات مقیدی درباره جزئیات فکری و فلسفی روزگار ناصر خسرو وجود دارد و نیز این اثر، در برگزیده ترکیبات زیبایی فلسفی فارسی است، از دیرباز متخصصان سبک‌شناسی همچون ملک الشعراء بهار و حسین خطیبی، از دید فن‌تر به آن نگریسته‌اند. ملک الشعراء جلد دوم سبک‌شناسی (ص ۱۵۲) می‌گوید: «... ولی زادالمسافرین او برخلاف سفرنامه، درست بر طبق شیوه قدیم است، با اینکه سفرنامه را قبل از زادالمسافر نوشته است، معذک سبک کتاب دوم او کهنه‌تر از کتاب نخستین به نظر می‌رسد و معلوم نیست چرا مگر اینکه تصور کنیم، مخصوصاً سفرنامه را هفتسفر و روانتر از زادالمسافرین تحریر کرده است... در زادالمسافر همه جا قید ظرف را «اندر آورده و معلولهای صریح را مطلقاً با امر» ذکر کرده و همی علامت استمرار و تأکید زیاد بر سرعظها آورده است... معذک کله، زادالمسافرین با این همه می‌توان در شمار پیروان سبک قدیم شمرده. مراد از سبک

قدیم، سبک سامانی است که در آن، بیشتر لغات فارسی هستند. حسین خطیبی نیز در فن نثر (ص ۱۲۳) گفته که این کتاب، به شیوه نثر سامانی نوشته شده است. دیباچه زادالمسافر که مسجح است، در نوع خود از قدیم‌ترینها است. البته به نسبت سبک سامانی لغات عربی در آن زیاد استفاده شده.

زادالمسافر از نظر کاربرد و اژگان فارسی ارزشمند است زیرا در آن، هم واژه‌های کهن و کمیاب فارسی یافت می‌شود و هم برای اصطلاحات فلسفی عربی، برابرهایی زیبایی آمده است.

باره‌ای از لغات فارسی مورد استفاده در این کتاب، در هیچ فرهنگ‌ی یافت نمی‌شود. درباره رعایت و اصطلاحات زادالمسافر، سید اسماعیل عمادی حائری (پدر سید محمد عمادی حائری) در سال ۱۳۲۰-۲۳ ش، پایان‌نامه‌ای ارائه کرده و آیات قرآن کریم از کتاب زادالمسافرین، ترجمه و تفسیر کرده به راهنمایی عبدالحمید بدیع الزماني به انجام رسیده است.

وی در سال ۱۳۷۰-۷۳ ش این پایان‌نامه را بازبینی کرده و با متن ویراسته فرزندش، سید محمد عمادی حائری، تطبیق داده و در نهایت به چاپ رسانده است (۵۰۸-۴۶۶).

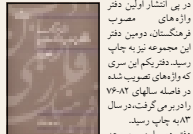
محمد معین، نمونه‌هایی از اصطلاحات علمی و فلسفی فارسی را که این سبنا و ناصر خسرو وضع کرده اند، در مقاله‌ای با عنوان «لغات فارسی این سبنا و تأثیر آنها در ادبیات» در مقدمه لغت نامه هخندآ به دست داده است.

زادالمسافر به جز ۲۷ قول (فصل) دارای یک دیباچه و یک مقدمه نیز است. مصحح، پس از متن کتاب، فهرستهایی برای راهنمایی خوانندگان تنظیم کرده که از این قرار است: فهرست آیات قرآنی، فهرست احادیث، فهرست عبارات عربی، فهرست کلمات، فهرست کتابها، فهرست جملات، فهرست لغات و اصطلاحات و فهرست منابع و مآخذ.

باره‌ای از برابرهایی فارسی را مرور می‌کنیم؛ هم گوشه هم چینی، هم گراپی، هموزن، هم چند؛ هم اندازه، همگی، هستی‌داشتن، نماندن، بی‌نماز، ناپسندی، غیر قابل لمس، نجانگی، مکان‌گیر، ماندگی، شامت، گاه‌زمان، گزیده، مایلی، کشیدگی، امتداد، شامت، حساب، سپس، زردبال، تراشیدگی، سازش، ژرفا، عمق، ستوری، حیوانیت، رهایی؛ خلاصی، پاینده، ثابت، باخوشت، با ندر، اندر یافتن؛ ادراک و آرمید، ساکن، ناصر خسرو در زادالمسافر، در بسیاری از موارد، سخنان محمد زکریای رازی را به فارسی برگردانده و سپس آنها را رد کرده است. از این روی، این اثر از منابع مهم رازی شناسی نیز به شمار می‌آید. ناصر خسرو در بخشی از این اثر (ص ۹۳) از خدا توفیق خواسته که «کتابی اندر رده مذهب محمد زکریا» بنویسد. در این کتاب آمده، سپس گویم که این همه که یاد کردیم، نیشه‌های خداست این بر این خاک کز او جسد مردم کرده‌اند و اندر این نیشه، کتابت پیداست که مردم را چیزی شودنی است و اندر یافتنی است اندران صلاح کار اوست پس از خدا کالبد او به ترک جسدی،» (ص ۱۸۳).

فرهنگ واژه‌های مصوب فرهنگستان

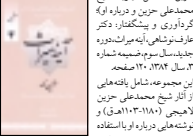

در این انتشار اولین دفتر واژه‌های فرهنگستان دومین دفتر این مجموعه نیز به چاپ رسیده.دفریکم این سری که واژه‌های مصوب شده در فاصله سالهای ۷۶-۸۲ را دربرمی‌گرفته، در سال ۸۲ به چاپ رسیده. دفتر دوم این مجموعه شامل واژه‌هایی است که در طول سالهای ۷۹-۸۳ به تصویب رسیده‌اند. این اثر به کوشش گروه واژه‌گزینی فرهنگستان تدوین شده است. این گروه از جمله گروه‌های است که از بدو تأسیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی تشکیل شده. در مقدمه این اثر آمده: «واژه‌گزینی در ایران سابقه‌ای طولانی دارد و عمر آن به بیش از صد سال می‌رسد و فرهنگستان زبان و ادب فارسی سومین فرهنگستانی است که در طول این مدت به عنوان سازمانی دولتی به این امر همتا شده است. با چیره‌ان این مسئله در ابتدای کار نیاز به تدوین اصول و ضوابطی برای واژه‌گزینی ضروری می‌شود. از این رو، گروه واژه‌گزینی برای آغاز کار اصولی را در ادامه تدوین کرد و به تصویب شورای فرهنگستان رساند تا راهنمای کار واژه‌گزینان و پژوهشگران گروه باشد. گروه واژه‌گزینی با هدایت‌گشتی‌نماری پژوهشگر، فعالیت بعدی خود را برای باطن مذهلهای فارسی در مقابل واژه‌های بیگانه در اوایل سال ۱۳۷۲ آغاز کرد.

این اثر دارای یک بخش اصلی و دو فهرست است. در بخش اصلی که الفبایی است، واژه بیگانه، تکرر شده و سپس معادل مصوب، تعریف و حوزه کاربرد واژه آمده است. منظور از واژه بیگانه در این دفتر واژه‌ای است که در فرهنگ‌های انگلیسی، معادل شده است. هر چند شاید اصل انگلیسی نداشته باشد. گاه در کنار واژه‌های انگلیسی، واژه‌های فارسی‌زبیده می‌شود که آن هم به دلیل رواج آن واژه در زبان فارسی است. گاهی نیز بیش از یک واژه بیگانه در برابر معادل فارسی ذکر شده است. این واژه‌ها هم مترادفند و در ردیف الفبایی جداگانه ذکر شده و به واژه اول ارجاع داده می‌شوند. در این فرهنگ هر جا واژه‌ای جایگزین شده به آن می‌است که ذکر آن واژه چندان ضرورت ندارد و می‌توان آن را از نظر لغات، گاه در مقابل واژه بیگانه، به جای یک واژه بیگانه تصویب شده قرار گرفته است. اما اولویت واژه نخست است. در این بخش نیز واژه‌های ابریک شده را می‌توان حذف کرد. در فیل مذهلهای مصوب، حوزه کاربردی این معادل در قالب آمده است.

فرهنگستان زبان و ادب فارسی، اسامی این فرهنگ را در ۳۳۱ صفحه و با قیمت دو هزار و ۵۰۰ تومان منتشر کرده است.

حزین نامه

حزین‌نامه شامل آثار یونانیه شیخ محمدعلی حیرن و دربارهٔ لوله کردآوری و پیشگفتار دکتر عارف‌نوشاهی، آینهٔ مرآت‌دوره جدید سال سوم، صمیمه شماره ۳۲، سال ۱۳۳۲-۱۳۳۳ هجری قمری. این مجموعه شامل یافته‌هایی از آثار شیخ محمدعلی حیرن لاجچی (۱۲۸۸-۱۳۱۲ ق) و نوشته‌هایی دربارهٔ ابوالسفاده کاتب‌نامهٔ مرگ‌ی شاهنشاه نجیب‌محمدعلی حیرن (فرگفته مجموعهٔ عبادت‌از حالات شیخ محمدعلی حیرن (فرگفته از اتفاقات الاخوان)؛ تألیف کُتب حسن خان و کُتب حیرن لاجچی، حرات همراهِ اهل کشمیر، تصنیف بدایت‌گیند، نام‌آوری گنگوئی، نسخه‌های خطی دیوان حیرن در کتابخانهٔ شاهنشاه نجیب‌لاهور، رفعت حیرن (دف مجموعه)، برای تعلیقات.

مثنوی پژوهی

در گفت وگو با استاد نجیب مایل هروی

مفتصدسال چندین بار تصحیح شده است اما در تصحیح معاصر که در بافت سؤال مطرح است، بی‌گمان تصحیح مرحوم استاد رینولد آَن نیکلسون همچنان که اتفاق جمه‌پور معاصران در مراجعه به آن است، تصحیحی است در خور که البته تاریخیت مشرفی مثنوی را در ضمان ندارد و تصحیح آقای دکتر محمد هست، می‌تواند در موارد بسیار به حیث درمی از معاصران مثنوی شناس در خور توجه باشد. معاصران موجود است که همه آنها برای مثنوی پژوهان امروزین سوئمند تلقی می‌شود. با این همه همچنان که اشارات موجز و پوشیده مَذکور نشان می‌دهد، تصحیح تاریخی مثنوی یک ضرورت فرهنگی مسلم تواند بود.

وضعیت تصحیح و نسخه‌شناسی را در ایران چگونه ارزیابی می‌کنید؟
در روی کم‌تفسی یادآوری می‌کنم که عصر ما در قلمرو فرهنگ و تحقیقات، متعارفات را در خور بحث نمی‌دارد، اما در مورد وضعیت و موفق زمانی مکانی و امکانی تصحیح مثنوی صاحب‌نظران معاصر ایران نکته‌ها و نظریه‌هایی بسی سوئمند با نگره‌های شرقی و غربی، در خور تاریخ زبان و ادب فارسی مجال طرح داده‌اند که بازه‌ای از آنها در عصر معاصر کاربردی شد و بازه‌ای دیگر نه به کار رفت. این بنده به تفصیل در بابی از بابهای اروش تصحیح تاریخی» نقد و نظرهایی ارزشمند و مصادیق بااهمیت تصحیح مثنوی و وضعیت آن را مدنظر داشته‌ام و اما با توجه به اثباتت نسخ مثنوی خرد و کلان می‌شاید اگر نسخه‌شناسی موضوعی و کتابشناسی تخصصی را به حیث «علم الحافظ کرد و آن را در دوره‌های تاریخ آکادمیک انبساط داد و رسید به آنجا که از چگونگی تصحیح مثنوی معانی اباژنوبی» به دریابید.

به گمان شما در عرصه نسخه‌شناسی، پرداختن به چه حوزه‌ها و مثنوی‌پایسته‌تر است؟
مثنوی که بتواند اول و آخر و ظاهر و باطن تاریخ فرهنگ و اندیشگی آن را نشان دهد، یعنی همه آنها این «همه» یا توجه به تعریف‌هایی که از واژه‌های متن و نقد و تصحیح حاصل می‌آید، سزاوار شناخت تریبسی است. طی العجالة می‌بایست ازکان مثنوی اقلیمی این فرهنگ را که بعضاً ناشناخته هم مانده است و چاپ نشده نیز مورد توجه قرار دهیم.

است. ولیکن این بهره‌مندی توأم با نقد و نظر علمی- ذوقی بوده است. نه همین جهت، شرح او به این اعتبار که نقد و نظر شارحان اقلیمی و غیراقلیمی را محل تأمل و بررسی می‌بندد و نیز به این اعتبار که نه تنها به ضمیمه‌های نسخه‌های متعدد از مثنوی - که در شبه‌قارهٔ رواج و روایی داشته است- نیز می‌نگرد بلکه بر اثر آشنایی از گونه‌های فارسی خراسانی، درگی، گونه‌شناسانه در زمینهٔ پارهای از آراها و واژگان مثنوی ارائه می‌کند و نیز هم به این اعتبار که گاه در توالی و جایگاه ابیات بر نسخه‌های مثنوی نقد و نظرهای دریافتی و مرسوم را محل تأمل می‌دارد، اشارات او به لحاظ تاریخ مثنوی شناسی سزاوار تأمل مجدد تواند بود همچنان که تاالوات او در باره کتاب توأمان مثنوی، یعنی تفوس الحکم در خور تأمل دگرگونه است. برای بررسی از دیگر فواید شرح او رجوع کنید به یادداشت‌های مختصر آن شرح.

به نظر شما در حوزه مثنوی پژوهی، بررسی و روش‌نمایی چه نکته‌ها و موضوعاتی ضرورت و اهمیت دارد؟

شناخت تاریخ شناختگی پس از سربایش مثنوی

احیاء و بررسی شرح و گزارش‌های مثنوی نه تنها ما را برای استدرک مفاهیم مثنوی یاری می‌دهد بلکه مهم‌تر از این، تاریخیت ترک از مثنوی را در دوره‌ها و اقلیمیهای فرهنگی متفاوت و جغرافیایی میسر می‌سازد.

مقوله‌ای سخت در خور تأمل و دقت است. مثنوی از یک سوی به سان مولویه بعد از مولانا جلال‌الدین محمد سیر داده شده است. از این مسئله در یادداشت‌های روش تصحیح تاریخی مثنوی همچنانی در زبان فارسی، سخن رفته است. از مولویه مثنوی به عنوان یک متن همچنانی در میان طرایق عرفانی و نیز در میان مردمان مثنوی حیرن نیز از سیر تاریخی گاه معطوف به مولانا و مولویه، گاه دور از مولانا و مولویه محل نقد و نظر و استنباط و تفسیر و توجیه قرار گرفته است. علت اینکه موضوعات مهم در زمینه مثنوی شناسی به یادداشت‌های آینده ارجاع داده می‌شود، هنوز به این امید است که شناخت خویش را به تفصیل و با مصادیق تاریخی مسلم آن‌ا شاه‌الله مطرح شوام کرد اما آنچه در حوزه مثنوی پژوهی لازم به یادآوری می‌بینم این است که سعی شود تا دوگونه فارسی بلخی و قومی با توجه به داده‌های علم زبان شناسی بیشتر کار شود و آثاری که به نحوی نسبت به مثنوی می‌برد و در دوره‌های تیموری و صفوی و پس از آن فراهم آمده‌اند و تعدادی از آنها دارای نسخ شناخته شده‌اند تصحیح و منتشر شوند.

جناب هروی! از میان تصحیح‌هایی که تاکنون از مثنوی انجام گرفته، کدام را ارجحیت می‌دهید؟

در این تردیدی نیست که مثنوی در طول تاریخ درک این نکته که مثنوی چگونه از قونیه تا شبه‌قاره در اقلیمی هم‌زمانی و همدلی حرکت کرده است و چگونه در ظرفیتهای صفوی ازبیلی، کبروی خورزمی و نقشبندی خراسانی، سیمایی اندیشه‌های عرفانی را تثبیت نموده است و در شبه‌قاره به دیگر ظرفیتهای صوفیانه و مشربهای ادیبانه راه یافته و تفصیل و گزارش و تأویل شده است و آنگاه به چه نوع به غرب در میان خاورشناسان محل تدقیق و تصحیح و تشریح یافته است. انگیزه مدام مثنوی پژوهان بوده است و انگیزه این بنده نیز.

اما برخی از شارحان مثنوی در شبه‌قاره مانند، اکبر آبادی با دیدی انتقادی- ذوقی، از بیشتر گزاره‌های پیشینیان خویش اهم از شارحان آسیای صغیر پیشین و اقلیمیهای پیشین ایران و شبه‌قاره هم به میزان گسترده بهره‌مند شده

محمدرضا زادهوش

کتابخانه‌های خور و ییابانک

۱. کتابخانه شادروان حبیب یغمایی
مرحوم حبیب یغمایی (۱۲۸۰-۱۳۶۳ش)در سال ۱۳۳۸ش با انتقال کتابهای نفیس خود به زادگاهش خور و ییابانک بنیان کتابخانه‌ای را در آنجایی افکند که یک سال بعد گشایش یافت و شرح آن در مجله یغماء به قلم یغمایی آمده است. بعدها یغمایی در بقعه ای کنار ساختمان همین کتابخانه به خاک سپرده شد. و

کتابخانه نیز به وزارت فرهنگ و هنر واگذار شد. این کتابخانه که پس از انقلاب زیر نظر اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی اداره می شد، اکنون با کتابخانه خور ادغام شده و در ضلع شمال غربی مسجدالنبی واقع شده است.

۲. کتابخانه ولی عصر (عج)
پیش از این در طیفهٔ زیرین قرض الحسنه (عج) واقع شده بود و بیشتر شامل کتابهای دینی و مجموعه آثار استاد مطهری است که به کتابخانه خور منتقل شده است.

۳ کتابخانه خور
فعلاً در ضلع شمال غربی مسجدالنبی و در جوار آرامگاه امامزاده سیداوود قرار دارد و امروزه تنها کتابخانه این شهر قلمداد می شود. مجموعه کتابهای کتابخانه حبیب یغمایی در قفسه های جداگانه قرار گرفته و مراجعه کنندگان آنها نیز بیشتر بانوان هستند که

برای استفاده از مجلات و رمانهای حوزه شعر و ادبیات و نیز دواوبن شاعران جدید و نورپرداز به این کتابخانه مراجعه می کنند.

مهدی غلام‌رضایی مسئول و کتابدار کتابخانه می گوید: «با نام همین کتابخانه به کتابخانه یغمایی تغییر خواهد یافت و یا کتابهای او دوباره وطن آساننامه اصلی و وصیت نامهٔ آن مرحوم به محل جداگانه‌ای انتقال می یابند.»

علاوه بر اینکه محل کتابها بسیار تنگ و تاریک است و قرائت خانه جداگانه‌ای نیز پیش‌بینی نشده؛ می‌شنویم که هیأت امنای مسجد قصد دارند مکان کتابخانه را نیز پس بگیرند. خرید خانه برای اختصاص دادن به کتابخانه امکان‌پذیر نیست. مالک با اطلاع از موقعیت و شخصیت حقوقی خریدار که دولتی محسوب می‌شود، قیمت را افزایش می‌دهد و خرید زمین نیز با پیش‌بینی نشدن بودجه عمرانی و زمان محدود، ناممکن است.

در این کتابخانه قفسه‌ای نیز به کتابهای کمک‌درسی اختصاص یافته است. وقتی از غلام‌رضایی درباره شیوه خرید آنها و نقش این گونه کتابها در جذب افراد کتابخوان می‌پرسم، می‌گوید: «همه اینها اهدافی است.» وی درباره کتابداران پیشین می‌گوید: «هم دوره مجله یغماء را به یغما بردند و هم هاشمانه بایستقری را که

جمشید آموزگار هنگام اعطای دکترای افتخاری به یغمایی، به کتابخانه اهدا کرده بود. دوره مجله اطلاعات هفتگی را نیز تیغ زده و عکسهایی را جدا کرده بودند. شمایگریپه‌چین کاری در کتابخانه‌ای محلی که عوایدی ندارد و از حبیب یک روزنامه نگار تهیه شده، تأسف بار نیست؟» به ویژه اگر این خیانت از سوی یک کتابدار باشد!

کتابهای حبیب یغمایی به صحافی نیاز دارند و کتابدار فعلی در پی تخصیص بودجه‌ای برای استخدام صحاف است که بیاید و در همان کتابخانه به کار مشغول شود تا کتابها خارج نشوند. در گوشه‌ای که امنیت بیشتری دارد، کتابهای چاپ سنگی و چند نسخه خطی را می‌بینیم؛ درر التیجان فی تاریخ بنی الاشکان اثر محمدحسن خان اعتمادالسلطنه، جلدهای اول تا سوم تاریخ قاجار از مجموعه تاریخ التواریخ، جلد اول از نامه دانشوران ناصری، حقائق السحر، جنات الخلود، الهدایة المهدویة، دیوان وصال شیرازی که چاپ سنگی هستند و نسخه‌های خطی از جمله منتخبی از دیوان یضایی کاشانی که برای سعیدتقیی نوشته شده، دیوان منوچهری به خط و تصحیح حبیب یغمایی و بخشهایی از قرآن کریم با ترجمه فارسی در دو مجلد به خط حبیب یغمایی.

یادداشت به بهانه انتشار کتاب دوم از مجموعه شناسه

سازمان‌های مذهبی – مراکز و نشریات اسلامی

امروزه نظام‌های پژوهشی در کشورهای مرقی جهان با بهره‌گیری از فناوری پیشرفته در عرصه روشهای اطلاع‌رسانی،به رشد وپایدگی شایسته‌ای دست یافته‌اند. در حالی که کشورهای توسعه یافته به دلیل فقدان تجربه و تخصص کافی، از این امکانات و روشهای نو بهره‌چندانی ندارند.
متمایفان در حوزه علوم اسلامی نیز علی‌رغم تلاش‌های داری دانشمندان اسلامی در حوزه فرهنگ و اطلاع‌رسانی در سده‌های پیشین،امروزه از این نظر، وضع چندان مناسب و مطلوبی مشاهده نمی‌شود. انجام کارهای سوازی، روشمند نبودن پژوهشها،توجه نگرگون به ظرفیتهای سرمایه‌های معنوی از دست دادن فرصتها و عدم مدیریت زمان، از جمله آفتاب است که در این زمینه می‌توان برشمرد.
بااصلاح نظام اطلاع‌رسانی و روشمندسازی آن، بخشی از این مشکلات رامی‌توان برطرف ساخت.

از چندنی پیش معاونت پژوهشی مرکز مدیریت حوزه

علمیه قم، درصددیرآمد تا باساماندهی مراکز پژوهشی، زمینه‌های نظمیبخشی به تحقیقات دینی رافراهم آورد. یکی از اقدامات انجام گرفته در این حوزه،انتشار کتاب «پیشرو راهمادی مؤسسات پژوهشی قم» بود.مجموعه پیشرو در سالهای ۱۳۷۹ تا۱۳۸۱در شکلهای مختلفی انتشار یافت. سپس این مجموعه با شکلی نو، با نام شناسه، معرفی مراکز پژوهشی حوزه علمیه قم، در سال ۱۳۸۳ منتشر شد. اینک شناسه:راهنمای مؤسسات اسلامی خارج از کشور:دروانه بازار نشر شده است و آنگونه که مسئولان پژوهشی حوزه علمیه قم می‌گویند،راهنمای کتابخانه‌های اسلامی و تخصصی نیز در دست تدوین است که در آینده نزدیک منتشر خواهد شد. اما نکته‌ای چند پیرامون جدیدترین اثر منتشر شده از مجموعه شناسه:با عنوان شناسه مراکز اسلامی خارج از کشور؟

این مجموعه آنگونه که دست اندرکاران آن می‌گویند

یادمان فارس حسون

فارس حسون مدیر مرکز پژوهشهای اعتقادی بود. این مرکز در راستای دفاع از عقیده شیعه و نشر مذهب اهل بیت شکل گرفته است. وی دارای تألیفات متعددی در علوم و معارف اسلامی و تصحیح و تحقیق متون کهن بود. کتاب یادمان فارس حسون در چهاربخش زندگی نامه، تحقیقات و تألیفات، گفت‌وگوها و فعالیتهای علمی- فرهنگی او، توسط امیرحسین شرافت تدوین شده است.

معرفی کتاب

اعجاز اندیشه

سحر سخن و اعجاز ادبشده، در بازخوانی آموزه‌های بعثت، شرح دو خطه از حضرت زهرا علیهاالسلام است؛ یکی،استیضاح خلیفه اول و دیگری، کله‌گزاری از مسلمانان مرعوب و بی‌غفلت و تماشاگر خاموش مهاجر و انصار. فاطمه علیهاالسلام این خطبه را با اسلوبی بدیع، ظرافت تعبیر و ژرفایی معنا، همراه و یزگی و داستان پراننده غضب «فدک» ایراد کرد. آنگاه که خلافت اسلامی در غلغله بود. فاطمه علیهاالسلام، با طرح مسئله «فدک» که نماد خلافت اسلامی و مرزهای آن مرزهای مسلمانی است، در مسجد پامیر، نه در خانه شخص خلیفه، به دنبال استرداد حقوق تباه شده خانواده پیامبر(ص) و احیای اسلام نبوت و امامت و بازخوانی آموزه‌های بعثت بود.

در این راه،الله، پیروزی بزرگی به دست آورده دست کم، توانست مشروعیت حکومت راز از حاکمان غاصب و نادیده انگاز وصیت پیامبر(ص) بازستاند و مردم مرعوب بی‌غفلت و از شکردهای پشت پرده سیاست و توپیر، آگاه کند و در دیدار بار زانان بزرگان مهاجر و انصار در ابستر بیماری، با سخنانی انتقادآمیز و افشاگرانه به دفاع از امام علی بن ابی طالب (ع)، پرداخت و از فداکاربها و حماسه آفرینی های او، در صحنه‌های خطرپذیر و مردافکن، در راه سریشدنی اسلام و عزت و اقتدار مسلمانان، سخن گفت و از وسعت دانش و فرزادگی و هوش و درایت آن یگانه روزگاران در تدبیر امور حکومت و رعایت مصالح امت

نویان محمد(ص)، یاد کرده و در پایان، دردمنده، از رازالخطاط مسلمانان آینده سیاه خویشی که در پیش رو داشتند، خبر داد. بازپس گیری فدک، بازه‌ای از اهداف بزرگی بود که فاطمه علیهاالسلام را به ایراد این سخنان پرشور که چون گوهری برنارک تاریخ اسلام می‌درخشد، واداشت. به ویژه در سخنرانی توصیف ناپذیری که در مسجد ایراد کرد، بسیاری از دقائق و معارف نظری (حکمی- عرفانی)و به تعبیر جامع بر آن «الهیات قرآنی» و قوانین و سنن اجتماعی و فلسفه بازه‌ای از احکام عبادی و نیز مسائل اقتصادی و فرهنگی و اجتماعی به ویژه فلسفه سیاسی (امامت) و نقش آن را در تبیین توحید نظری و تحقق توحید عملی- کلمهٔالتوحید و توحیدالکلمه- بیان کرده است. به تعبیر دیگر، با بیانی عمیق، اما مختصر، به تبیین عقلاسی شریعت پیامبر(ص) پرداخت و با طرح مسئله عبودیت و رابطه مستقیم آن با مسئولیت‌پذیری انسان، راه و رسم مسلمانی و فداکاری در راه تحقق آرمانهای پیامبر(ص) و بیان جایگاه رفیع قرآن و اراده بسیاری حقایق دیگر، مخاطبان خود را نه تنها در مسجدالنبی؛بلکه در همه جای عالم، به حفظ وصیت پیامبر (ص)توصیه فرمود.

کتاب سحرسخن و اعجاز ادبشده،به هاجم‌محمدلی خلیجی است که پیش از این جلد اول از مجموعه شش جلدی «سیرالرحمطوفان» را در شرح و تفسیر صحیفه سجاقیه به‌گرایش در آورده است.انتشارات پرنو خورشید این اثر را با شمارگان ۳۰۰۰ نسخه و قیمت سه هزار و ۵۰۰تومان عرضه کرده است.

تازده های مرجع

فرهنگ فارسی اعلام

فرهنگ فارسی اعلام مجموعه‌ای گزیده از املاح به زبان فارسی است. شامل معرفی اشخاص، مکانها، اثرهای فکری و فرهنگی، نهادهای اجتماعی و رویدادهای مهم جهانی با ملی. این فرهنگ به همت غلامحسین صدیقی انتشارات سرین حکمی و نشرین حکمی تألیف و تنظیم شده است.

آنچنان که بریشتنگزار این فرهنگ آمده،میار انتخاب حدود۱۳۰۰۰مدخل این فرهنگ،توجه به این ویژگیها بوده است.

۱.مخلف به زمان معاصر یا گذشته نزدیک

۲.مخلف به ایران به مفهوم تاریخی آن

۳.مخلف به سزونهای همجوار

۴.مخلف به سزونهای فکری و فرهنگی

۵.مرفویت در ایران (به ویژه در اثرهای مکتوب)

براین اساس، همهٔ شیوه‌های فکری و بسیاری از شیوه‌های فنیسی ایران، همهٔ کشورها و پایتختهای جهان، بسیاری

از عمر فزین، تحصیلات، ساسی، علمی، هنری، علمی، چگونگی و کاتگوری‌ها و مختار، کتابها، نقشه‌ها، نمودار،

فیلمها، نمایشنامه‌ها، چنگها، انقلاب‌ها، پیمان‌نامه‌ها، سازمانها و نهادهای جهانی، جشنها، روزهای یادبود،

اساطیر، دیوها، فرقه‌ها،

زبانها و فرقه‌های معرفی شده

است.
مؤلفان بر این باورند که این یک فرهنگ است و آن به دانشنامه یعنی در آن تعاملی تری اطلاعات اولیه در زیر هر نام عرضه شده است تا خواننده

بداند آن چیست و به چه مفهاری مربوط است.تاریخ برای دوری ارزیابی پایه‌هاست از روند آگاهی بیشتر، پایه‌ها به کتابهای مربوط به آن مراجعه کند.

دین این فرهنگ کتابسازی معرفی شده‌اند که پیش از سال۱۳۳۸ گزیده‌اند.به جز یکی دو استثنا، از آن سال که در حیات هیچ فکری نرفته است. در مورد

پادشاهان، نهادها، علم و هنر و ایالت‌ها گزیده شده است. کوشش مؤلفان بر آن بوده است تا از هر گونه ارزیابی

و به کار بردن عبارتهای مبتذو، تزکین، بهترین یا هر عبارت مشابه دیگری در توضیح مباحث خودداری

کنند. بلان همهٔ مرادها و لغوی حجم توضیح برخی از مباحث را توجه به اهمیت یک شخصیت و مؤلف

وی در جایگاه دو شخصیت دیگر در شأن و منزلتی دیگر تعادل ملاحظه برخورداری نیست.

مثلاً توضیح مدخل مصعب ابن زینر (سردار مسلمان عرب)، ۳۵سطر است اما توضیح مدخل امام جعفر صادق(ع) ۱۲۰سطر، یا مدخل آریس، توماس لامور سیماس انگلیس، ۱۵سطر، اما مدخل گندی، مه‌نامس ۶ سطر است.

در این فرهنگ، اطلاعات جمعیتی ایران به طور کلی مربوط به دهه‌های ۱۳۰۰ است و اطلاعات جمعیتی کشورهای دیگر مربوط به دهه‌ها ۱۹۵۰ تا ۱۹۷۰ است که در داخل اثرات گزیده شده است.

مؤلفان آفتان دارند که چنین فرهنگی می توانست تا ۱۰ برابر حجم کنونی گسترش یابد و آن را پایه‌های برای

گسترش‌های بعدی فرهنگ می‌دانند. به سن آنچه این فرهنگ را از راهی مشابه فارسی متمایز می‌کنند، سبک و روشمندنی آن است.

ضمیمهٔ اختراع و دست‌مزایده مؤلفان فرهنگ، ما نیز همچون آنان، آمیلاوریم این اثر را هنگشایی پیدایش کتابهای کالتر و بهتری در این زمینه‌ها، مانند فرهنگ ملی تاریخ، فرهنگی ملی جغرافیا، فرهنگ شخصیتهای اساطیری و داستانی ایران، فرهنگ ملی پدیداروندگان اثرهای مکتوب و دهه‌ها فرهنگ دیگر.

از چند و چون

دایرهٔالمعارف داستانهای فارسی

گفت و گو با دکتر حسن ذوالفقاری

دکتر حسن ذوالفقاری از مؤلفان کتابهای دومی از ابتدایی تا پیش‌دانشگاهی است. آثار وی دو زمینه کتابهای کمک آموزشی در سه جشنواره کتابهای کتاب‌آموزشی رشد مقام نخست را کسب کرده است. او که عضو هیأت علمی دانشگاه ویت مدرس است، تألیف کتابهای مختلف به‌های ماشفته ادب فارسی، چاه وصال (تصحیح)، قاف غزل، فارسی عمومی (دانشگاه)، داستانهای امثال و جهل داستان فارسی و… را در کارنامه فعالیتهای فرهنگی خود دارد. ذوالفقاری هم‌اکنون در کنار کارشناسان دیگر به تألیف دایره‌المعارف داستانهای فارسی نیز سرگرم است. در این گفت‌وگو جویای احوال این دایره‌المعارف شدیم.

آقای دکتر چه شد که به فکر تألیف دایره‌المعارف داستانهای فارسی افتادید؟

ما در زمینه کتابهای مرجع کمبودهای فراوانی داریم و همین امر موجب اختلاف وقت بسیاری از دانشجویان و پژوهشگران می‌شود. از طرفی، مردم چون سالها درگیر کتابهای پژوهشی بوده‌اند و از دیدگاه دانش‌اندیشی فردی بسیاری از اساتید، طرز آرز کشور در باب موضوعات غیر مرجع و حتی نگارگری بوده‌اند که همه اینها نشان‌دهنده ضعف ما در پژوهشهای جمعی است. انگهی آیا سبب داشته بودیم که در زمینه‌های بسیار تخصصی، صرف زمان زیاد صرف برخی از کارها شود که دیگران در سطح علمی پایین‌تر نیز با راهنمایی همین اساتید قادر به انجام آن‌ها هستند؟

مراجعه مکرر به کتابخانه‌ها و کتب مختلف، بعد مسافت، صرف هزینه‌های مادی، عدم دسترسی به منابع و… همواره از موانع سرعت پژوهشها و دیرسر برای پژوهشگران بوده است. چنین ملاحظاتی از انگیزه‌های اصلی تألیف این دایره‌المعارف بوده‌دایرهٔالمعارفی که بتواند در کمترین فرصت بسیاری از نیازهای اهل پژوهش را در زمینه داستانهای ایرانی برآورده کند. از طرفی سنت داستان‌گری و داستان‌نویسی در تاریخ ایران فارسی بسیار پربارنده و گسترده است، به‌طور مثال پیش از این در پژوهشی که در باب داستانهای منظوم عاشقانه انجام داده بودم، نزدیک به ۱۸۰ نظمیّه را معرفی کرده، نکته دیگر همین نظمیّه داستانی‌نویسی ایرانی است که تا زمانی که نگه‌دارندهٔ داستانهایی و معرفی نشوند، امکان این نظمیّه‌پردازی وجود ندارد. چراکه اگر تاکنون هم نظمی طرح شده است، بر اساس منابع محدود بوده که منبع و آثار موجود داستانی این سزوسن.

آیا این دایره‌المعارف نمونه مشابهی از قبل دارد؟ شنیده بودم که آقای دکتر تصمیم‌داری دست‌اندرکار تهیه و تنظیم اطلاعاتی از مجموعه داستانهای فارسی در پژوهشگاه حوزه هنری است؟

تجدو کار آقای دکتر تصمیم‌داری با ساختار این دایره‌المعارف قرابت‌های بسیار دارد. از طرف دیگر نتیجه کوششهای ایشان در یک جلد چاپ شده‌است که مربوط به داستانهای ایرانی پیش از ورود اسلام است که تقریباً دهه‌ها کار نیزها شده‌است. در کاری که ما در حال انجام آن هستیم، دوران پس از ورود اسلام به ایران و به عبارتی دوره اسلامی مدنظر بوده است. یعنی دورانی که نیز فارسی‌داری در آثار مکتوب از حدود قرن چهارم هجری

به کار گرفته شد تا سال ۱۳۰۰ هجری.
آیا اساطیر و داستانهای حماسی و اسطوره‌های پیش از اسلام که در کتب دوره اسلامی از آنها یاد شده است، در این دایره‌المعارف مورد توجه قرار گرفته است؟
بله، اما آثاری که تا به امروز به زبان فارسی منتشر شده است، نه از کتابهای خطی و یا کتابهایی که به زبانی غیر از زبان فارسی نوشته شده‌اند. نظری زبان عربی و با انگلیسی.

اگر اطلاعات مربوط به آثار خطی داستانی فارسی را نیز

در طرح این پژوهش لحاظ می‌کردیم کار چند برابر می‌شد. بنابراین کار با توجه به آثار خطی کتابخانه مجلس، تنها می‌رسد. از آثار داستانی فارسی به چاپ رسیده است و نزدیک به هفتاد درصد آن در جنبه‌های آثار خطی در معرض فراموشی است و بجااست کسانی که در زمینه تصحیح متون فعالیت می‌کنند به این نکته عیایت ویژه داشته باشند.

اگر ممکن است در باب ساختار کاری این دایره‌المعارف و همچنین روش تألیف و دستیابی به اطلاعات مورد نیاز به اجمال توضیحاتی ارائه فرمایید.

ما برای شروع کار ابتدا نمونه‌های آری را در شورای دایره‌المعارف به تصویب رساندیم. اعضای ثابت این

در دایرهٔالمعارف ، داستانتانرا اعینا نقل نکرده ایم، بلکه خلاصه فشرده و کوتاهی از آن را رایه زبان و فشرده‌ای آورده ایم و در کنار این خلاصه اطلاعاتی هم از داستان بیرون کشیده ایم

شورا آقایان دکتر حق‌شناسی، دکتر پورنعمادریان، دکتر دهقلی و دکتر فوجی هستند. بنده و آقای دکتر غلام نیز به عنوان مجربان این پروژه انجام وظیفه می‌کنیم. شیوه‌نامه اجرائی دایره‌المعارف سه بار تجدید نظر شدن شکل نهایی آن تصویب گشت. پس از مشخص شدن شیوه اجرائی کار، بلافاصله کتابشناسی منابع کار شروع شد که حاصل آن شناسایی ۴۰۰ عنوان کتاب بود. در مرحله بعد، گروهی از اساتید و اعضای هیأت علمی دانشگاه و دانشجویان کارشناسی ارشد به عنوان مدخل‌نگار به همکاری دعوت شدند. برای این کار مداخل در فرم‌هایی که از قبل تنظیم شده بود نگاشته می‌شود و سپس در ترم افزاری که به همین منظور طراحی شده است ثبت و درج می‌گردد.

شما در دایره‌المعارف داستانهای فارسی، چه تعریفی از داستان دارید؟

تعریف ما از داستان در این دایره‌المعارف تعریفی ساختاری است. یعنی نوشته‌ای از نظر ما داستان تلقی می‌شود که حداقل یک کشش و یک گفت‌وگو داشته باشد. ما با این تعریف، داستانهای عامه‌آواری کرده‌ایم. در این کار کلیهٔ دلها نظمی، مقدمه، حکایت‌ها، داستان، اسطوره و… را در نظر داشته‌ایم. ما در دایره‌المعارف، داستانهای تاریخی نقل کرده‌ایم، بلکه خلاصه فشرده و کوتاهی از آن را در زبان و اثر امروزی آورده‌ایم و در کنار این خلاصه، اطلاعاتی هم از داستان‌های بیرون کشیده‌ایم که شامل

موضوعاتی چون درون‌مایه، طرح فشرده، شخصیتها، تحلیل‌های موجود، دیدگاه داستان، آداب و رسوم، خرافات، یوتکان، نظام اداری، فرقی و مذهب، انبیا، معماری، مکان داستان، برپا، سبب داستانی است. این موارد به گونه‌ای طبقه‌بندی شده است که مراجعه‌کننده بتواند با رجوع به هر یک از آنها، به اطلاعات مورد نیاز در آن موضوع دسترسی پیدا کند.

داستانها به صورت تقابلی تنظیم شده است. همچنین روایتهای مختلف از یک داستان ذیل روایت مادر نقل شده است و شیوه کار به صورتی است که به راحتی بتوان پیشینه یک داستان را با روایتهای مختلف در منابع و مآخذ مختلف پیگیری کرد.

این دایره‌المعارف چند مدخل دارد؟

تا به امروز که کار به محدوده قرن دهم هجری رسیده است نزدیک به هفتده هزار و پانصد مدخل فراهم شده است. برآورد کلی این است که تا قرن سیزدهم بالغ بر بیست هزار مدخل تهیه و اطلاعات مربوطه ثبت شود.

این‌سال، پس از اصلاحات و ویرایش و اقدام موارد مشابه، کتاب بر این است که حجم کار در نهایت به صورت کتابی در سه مجلد نسبتاً تقییر، چاپ و منتشر شود.

چند نظر یا شما با به سرانجام رسیدن این کار همگامی دارید؟

تاکنون بیست نفر با عنوانی خدمات، کتابشناسی،

مدخل‌نگار و ویراستار یا با همکاری داشته‌اند.

منابع و مآخذ چگونه انتخاب شد از چند منبع برای تألیف دایره‌المعارف استفاده شد؟

همانطور که گفتیم پس از تصویب شیوه‌نامه، کار کتابشناسی و مآخذشناسی شروع شد. ما سعی کردیم تمام منابع مکتوب کهن به زبان فارسی اسم از داستانی، نیمه داستانی و حتی فراداستانی را که منتشر شده‌اند از نظر دیر تا دیر، زیرمجموعه‌ها و به زبان فارسی اسم از کتابهایی که در هر یک از این طبقات جای می‌گرفتند، داستان و حکایتی یافت شود. مثلاً کتابهای فلسفی و پزشکی و آداب جنگ و شجاعت که کتابهای فریادشانی آند تا بر فرض اینکه داستانی در آنها درج شده باشد در فهرست منابع قرار گرفت و به طور کلی نزدیک به ۲۰۰۰ منبع برای مطالعه و فیش‌برداری تعیین گردید که تا به امروز ۳۵۰ عنوان از این فیش‌برداری شده است.

برعورده‌شما با متون تاریخی چگونه بود و در این متون که بسیاری از آنها سبکی رویی در میان مطالب دارند، کدام حکایات و روایات مورد توجه قرار گرفت؟
ما در متون تاریخی بیشتر حکایات و روایاتی که دارای ساختار داستانی بودند، فیش‌برداری کرده‌ایم. مثلاً در تاریخ نهمی بخشهایی که حالت داستانی دارند نظیر داستان حسرت‌گیز و به طوری کلی جنبه ادبی و زیان حکایات و روایات، مدنظر ما بوده است.

در به انجام رسیدن این پروژه به طور مشخص چه سازمان و نهادهای حمایت مالی و مادی آن را برعهده گرفته است؟

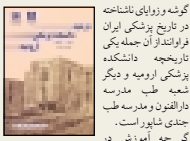
با توجهی که معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به طرح داشت، هزینه‌های انجام طرح را به عهده گرفت. در واقع این حمایت تا به امروز صورت گرفته است تا باینهم بعدتر می‌شود. به نظرم می‌رسد کارهای زیربنایی و وسیع را با حمایت‌های مقتضی نمی‌توان پیش برد.

چنین کارهایی باید در قالب یک نهاد مؤسسه و با بودجه مشخص پیگیری شود تا در صورت جابه جایی افراد، کار ادامه پیدا کند و دچار مشکل نشود. تا زمانی که تحقیقات و پژوهش‌های مرجع مکتبی به افزایش‌اندام ادامه کارها همواره آسیب‌پذیر است. مثلاً ادامه کار نظمی مدخدا می‌وجود مؤسسه مدخدا فرمگمن و یا بنساز دشوار بود.

معرفی کتاب

تاریخچه دانشگاه پزشکی ارومیه

گوشه وزروبای شناخته در تاریخ پزشکی ایران فراواند از آن جمله یکی تاریخچه دانشگاه پزشکی ارومیه و دیگر شعبه طب مدرسه دارالفنون و مدرسه طب جندی شاپوراست. گر چه آموزش در دانشگاه طب ارومیه برای دانشجویان آن کافی نبوده ولی فارغ التحصیلان، بدون استثنا برای آشنایی با آخرین یافته‌های پزشکی،همسپار دیار فرنگ شده‌و با گذراندن دوره تخصصی در دانشگاه‌های طب کشورهای پیشرفته واصل مدرک تکمیلی، به وطن مراجعت می کردند. آنها پس از دایر کردن مطب و یا استخدام رسمی دولتی، از شیوخ بیومدی در سربازخانه‌ها واردوگاهها جلوگیری کرده و مدارای مجروحان جنگی و همچنین آموزش مردم را در رعایت موازین بهداشتی در اماکن عمومی و پرجمعیت شهری بر عهده داشتند.

در کتاب تاریخچه دانشگاه پزشکی ارومیه،مطلب رویت و اساسی شدن بست، بلکه هستی فرسی است و آنچه مورد مطالعه قرار می گیرد،هوش است. ۲۳ دانشجوی فارغ التحصیل، ۲۸ نفر آنها از آموزشگاه، علت این بوده‌است که سببوتراها فقط اجازه فعالیت در میان مسیحیان آذربایجان را داشتند. از هوش چشمت می‌شد، اثر اول مفهوم (هوش‌بهر) را برداشت می کردند، به این ترتیب ملایک سیسوی از جایزها و برترها، ۱۵ افراد بود که با مجموعه‌ای از توانها، میزان آن مشخص می‌شد، اما به تدریج در کشورهای صنعتی متوجه شدند که هوش‌بهر افراد به تنهایی نمی‌تواند تضمین کننده موفقیت‌های فرد و در نهایت جامعه باشد، در این میان بررسی از نظریه پروازها، انواع هوش و سازه‌های هوش را مطرح کردند، کاربردش از جمله روانشناسی بود که تا کبد زیادی روی شناختش داشت، گولمن دیدگاهش را تحت تأثیر نظریه‌های گاردنر به دست آورد و بحث هوش هیجانی را مطرح کرد. او معتقد است که بخشی از موفقیت‌های فرد در اثر توانمندیهای ذهنی او به وجود می‌آیند و بخش دیگر، به میزان توانایی فرد برای شناسایی احساساتش و چگونگی به کار گرفتن آنها بستگی دارد. به این ترتیب، گولمن یک شکل از هوش را تحت عنوان «هوش هیجانی» معرفی کرد که تفاوت با دانشتار آن در مقیاس وسیع تر، گوشه تاریکی از تاریخ و خدماتت آشوبها و درجه علاقه‌مدنی آنها به این آب و خاک روشن شود.

جای زندگی‌نامه هورنک اهل شهرستان خوی در این کتاب خالی است و مؤلف متأسفانه نتوانسته حتی در کتب مربوط به تاریخ شهرستان خوی نشانی از آنها بیابد و کمبود و نقض بزرگ کتاب را بر طرف کند.

فقد مؤلف در ابتدا این بوده که کتاب فقط برای آشوبزدهان هم در یک شمارگان محدود چاپ و منتشر شده به همین دلیل اساسی موجود در کتاب، آظهور کد بین آشوبها متداول و مصطلح است نوشته شده است. این کتاب حاوی نکات ناگفته و دربرگیرنده مطالب بسیار نادر درباره دانشگاه طب ارومیه، سربستان، موسسان و فارغ التحصیلان است. بنابراین در اختیار مقامات موزه ملی تاریخ علوم پزشکی قرار گرفت بااشارت آن در مقیاس وسیع تر، گوشه تاریکی از تاریخ و خدماتت آشوبها و درجه علاقه‌مدنی آنها به این آب و خاک روشن شود.

اطلاعات مربوط به دانشگاه زندگی‌نامه و نشان او مباح مختلف زبانهای انگلیسی و فارسی و آشوری جمع آوری شده اما بیشتر آن اطلاعات از منابع جعلی زبان آشوری چاپ ارومیه تهیه شده که این کار فقط از عهده هیلال گورگیزبرمی آید که هم زبان آشوری می‌نادرهم تمام این کتاب از سوی انتشارات دانشگاه علوم پزشکی ارومیه در اختیار دارد.

نهان،موزه ملی تاریخ علوم پزشکی و مرکز تحقیقات اخلاق و تاریخ پزشکی، با شمارگان ۱۰۰۰ نسخه در ۱۲۲صحه منتشر شده است.

علاقه مدان می‌توانند این کتاب را از طریق مرکز تحقیقات اخلاق و تاریخ پزشکی، وقع در خیابان کارگر شمالی، خیابان شازدهم، کوچه مدرسه تهیه کنند.

«دانیل گولمن» در سال ۱۹۹۵ کتابی را با عنوان «هوش هیجانی» منتشر کرد که پرفروشترین کتاب آن سال شد. گولمن در این کتاب، بحث جدیدی را به نام هوش هیجانی مطرح کرد که امروزه در جوامع صنعتی جایگاه ویژه‌ای برای خود یافته است. در این زمینه کتابهای دیگری هم نوشته شده اما استیوین، در کتاب «EQ for every body» آموزش تکنیکها و کاربرد هوش هیجانی پرداخته است. این کتاب با عنوان هوش هیجانی برای همه، توسط رویا کوچک‌انتظار و مرگان موسوی شوشتری به فارسی برگردان شده است. برای آشنایی بیشتر با هوش هیجانی، حاصل گفت‌وگو با یکی از مترجمان این کتاب را بخوانید.
کتاب را کوچک‌انتظار، متولد ۱۳۳۲تهران دانش آموخته روانه روانشناسی و عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی است. این کتاب اولین ترجمه او است و به زودی کتاب بهداشت روانی کودکان استثنایی که نتیجه چندین سال تجربه و تدریس او است وارد بازار کتاب می‌شود.

هوش هیجانی چیست؟

هوش یکی از مباحث اصلی و مهم روانشناسی است و واژه تعریفی که بتواند تمام جنبه‌های آن را در نظر بگیرد، مشکل است زیرا هوش کیفیتی قابل رویت و احساسی شدن نیست، بلکه هستی فرسی است و آنچه مورد مطالعه قرار می گیرد، هوش است. ۲۳ اتار آن است. کوچک‌انتظار می‌گوید: هوش یک مفهوم انتزاعی است که از روی عملکرد افراد قابل تشخیص است. تا مدت‌ها هوش فقط در میان مسیحیان آذربایجان را داشتند. از هوش چشمت می‌شد، اثر اول مفهوم (هوش‌بهر) را برداشت می کردند، به این ترتیب ملایک سیسوی از جایزها و برترها، ۱۵ افراد بود که با مجموعه‌ای از توانها، میزان آن مشخص می‌شد، اما به تدریج در کشورهای صنعتی متوجه شدند که هوش‌بهر افراد به تنهایی نمی‌تواند تضمین کننده موفقیت‌های فرد و در نهایت جامعه باشد، در این میان بررسی از نظریه پروازها، انواع هوش و سازه‌های هوش را مطرح کردند، کاربردش از جمله روانشناسی بود که تا کبد زیادی روی شناختش داشت، گولمن دیدگاهش را تحت تأثیر نظریه‌های گاردنر به دست آورد و بحث هوش هیجانی را مطرح کرد. او معتقد است که بخشی از موفقیت‌های فرد در اثر توانمندیهای ذهنی او به وجود می‌آیند و بخش دیگر، به میزان توانایی فرد برای شناسایی احساساتش و چگونگی به کار گرفتن آنها بستگی دارد. به این ترتیب، گولمن یک شکل از هوش را تحت عنوان «هوش هیجانی» معرفی کرد که تفاوت با دانشتار آن در مقیاس وسیع تر، گوشه تاریکی از تاریخ و خدماتت آشوبها و درجه علاقه‌مدنی آنها به این آب و خاک روشن شود.

نشانی داده، نحوه رفتار والدین با فرزندان، آثار عمیق پرزندگی عاطفی آنها می‌گذارند و اگر والدین کودک از هوش هیجانی بالایی برخوردار باشند، برای او بی‌نیامت سودمند است چرا که شکل‌گیری اجزای هوش هیجانی در سالهای اول زندگی کودک انجام می‌گیرد. برای مثال اگر کودک یاد بگیرد بر ناراحتی خود مسلط باشد، این حالت یک عمر در او باقی می‌ماند».

هدف این کتاب آموزش هوش هیجانی است

از آنجا که اهمیت هوش هیجانی برای کشورهای توسعه‌یافته مشخص شده است، آنها برنامه‌گذاری در این بخش را آغاز کرده‌اند ولی در کشور ما این موضوع جدید است و تا به حال فقط چند جلد کتاب در خصوص معرفی این بحث منتشر شده. مترجم این کتاب، علت انتخاب آن را برای ترجمه چنین بیانی می‌کند، کتاب هوش هیجانی گولمن را دو نفر به صورت جداگانه ترجمه کردند. کتاب دیگری هم وجود دارد و به بررسی دیدگاه‌های مخالف و موافق این بحث پرداخته است کتاب «استیوین» از این جهت ارزشمند است که می‌توان از آن به عنوان یک راهنمای عملی برای فراگیری و آموزش هوش هیجانی استفاده کرد. همچنین به علت اینکه هدف کتاب آموزش است، راهنمای ساده و مطابق با زندگی مردم را معرفی کرده، این کتاب به دلیل کاربردی بودن برای من

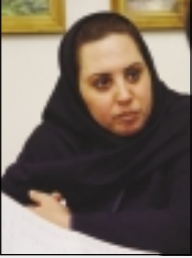
هوش هیجانی

مهستی خیری

بوده این است که بهره هوشی بالا باعث موفقیت‌هایی در شغل، زندگی، تحصیل و… می‌شود ولی تحقیقات اخیر نشان داده‌اند که عوامل غیر از هوش و استعداد در این موفقیتها دخیالت دارند. هوش هیجانی نوعی از هوش درون فردی است که افراد را در یافتن و کشف این مهارت در خود به موفقیت‌هایی ناقل می‌شوند.»

هوش هیجانی اکتسابی است

با تقویت هوش هیجانی از همان دوران کودکی به کمک والدین، می‌توان در مراحل مختلف از جمله تعیین شغل، تربیت فرزندان، کنترل احساسات ناهماه، اضطراب، خشم و… در طول زندگی، موفقیت‌های بیشتری را تجربه کرد.
کوچک‌انتظار، دانش‌آوا و به اینکه هوش هیجانی اکتسابی است اظهار می‌کند، همه افراد بدون محدودیت سنی، قابلیت آموزش هوش هیجانی را دارند ولی مسلماً هر چه از سنین پایین‌تر آموزش شروع شود، نتیجه مطلوب‌تری به دست می‌آید. به طوری که تحقیقات

نشانی داده، نحوه رفتار والدین با فرزندان، آثار عمیق پرزندگی عاطفی آنها می‌گذارند و اگر والدین کودک از هوش هیجانی بالایی برخوردار باشند، برای او بی‌نیامت سودمند است چرا که شکل‌گیری اجزای هوش هیجانی در سالهای اول زندگی کودک انجام می‌گیرد. برای مثال اگر کودک یاد بگیرد بر ناراحتی خود مسلط باشد، این حالت یک عمر در او باقی می‌ماند».

و هشکادم جذاب بود. از این رو، آن را برای ترجمه انتخاب کردم.»

ارتباط کلام و هوش هیجانی

فصل سوم این کتاب یکی از فصلهای جالب و به نوعی کاربردی‌تر است که ارتباط بین واژه‌ها با کلام افراد را با هوش هیجانی آنها نشان می‌دهد. در این فصل یک بررسی لذت‌نمای صورت گرفته رو اما نمی‌توانیم در مورد هیچ موضوعی هوشمندانه برخورد کنیم، مگر آنکه لغاتی برای توصیف آن داشته باشیم. ما مورثی به این فصل از کتاب، می‌توانید با بررسی کلمات که بیانگر احساسات انسانی ما هستند و تونیم‌هایی برای چگونگی آنها اتفاقاً آنها داشته‌شوید. کوچک‌انتظار، دانش‌آوا و به اینکه نحوه صحبت کردن فرد نشان‌دهنده میزان هوش هیجانی افراد است، می‌گوید: «بوقتی که فردی در صحبت‌های خود حالت دفاعی به خود می‌گیرد و یا محافظه‌کاری صحبت می‌کند و حتی فردی که پوسته در میان صحبت‌های خود به دنبال تأیید دیگران است، نشانه‌هایی از وجود هوش هیجانی پایین را اعلام می‌کند».

ردی می‌افزاید: «لرین قدم برای رسیدن به هوش هیجانی، شناسایی متغیرها است، یعنی اینکه بتوانیم احساساتمان را بشناسیم. قدم بعدی صحبت کردن است، یعنی اینکه چگونه احساس خود را برای دیگران بیان کنیم.»

کاهش هوش هیجانی بر جوامع مختلف

یکی از مطالعی که در این کتاب به آن اشاره شده، کاهش سطح هوش هیجانی در افراد به ویژه کودکان است. مترجم در این باره معتقد است: «لازمه هوش هیجانی ارتباط است، زیرا به وسیله ارتباط بین افراد است که هواطف شکل می‌گیرند. تأثیرات منفی پیشرفت‌های دنیای امروز باعث شده‌اند که ما نشانها وقت کمتری را به هم اختصاص دهیم یا به عبارت دیگر با حسنی شدن جوامع، ارتباط بین افراد هم کمتر شده است.
وی می‌گوید: «افزایش آمار طلاق، گرایش به اعتدال، فرار از خانه، ترک تحصیل، انحصالی، هتک حرمتها و اعتراض‌ها به والدین و معلمها، همگی نشان‌دهنده این است که افراد یاد گرفته‌اند برخورد درستی از خود نشان دهند و این یعنی کاهش هوش هیجانی چهره‌سپاری در هنگام ناراحتی به جای آنکه در پی راهکاری برای حل آن باشند به دنبال مصرف سیگار یا… روند بخشی از این مسائل را می‌توان به کمک آموزش‌های فردی و اجتماعی حل کرد».

آموزش و تمرین

برای اینکه بتوانیم احساساتمان را تشخیص دهیم، نیاز به تمرین داریم. بحث آموزش نیز مسلماً جدای از تمرین نیست. کوچک‌انتظار تأکید می‌کند: «اگر آموزش در زمینه هوش هیجانی چنین بیانی می‌کند، متأسفانه درسیتم آموزش کشور ما آموزش دادن به چپ‌ها و مخالفان است و در حالی‌که توفیق محدودی شود و بعد آموزش و روشنتی به کودکان، فقط در حد فراگیری مفاهیم است.

بنابراین در مرحله اول آموزش، باید خودمان مسئله را درک کرده باشیم و حداقل شناختی را در این زمینه به دست آورده باشیم».

وی همچنین بهترین راه آموزش هوش هیجانی را تهیه فیلم‌های آموزشی در این رابطه عنوان کرد.

مصطفی رحیمی بیشتر با قطعات ادبی و مقالات عرفانی خود در دل پچه‌های چپه جا باز کرده بود. انام جنگ و پدیرش قطنامه ۵۸۸ به همراه افسوس و دروغ جا ماندن از قافله شهدا پر سوز و گداز قلم او افزود.

کتر کسی را می توان پیدا کرد که اهل تحقیق و پژوهش در احوال و نوشته‌های زرمندگان باشد و نام رحیمی به گوشش نرسیده باشد.

او در آستانه ۲۲ سالگی به عنوان کارشناس مسائل فرهنگی جنگ و محقق در عرصه ادبیات دفاع مقدس مشغول به کار است.

مصطفی رحیمی هم اکنون به عنوان عضو دائم شورای خارطه در بنیاد شهید و بنیاد حفظ آثار و ارزشهای دفاع مقدس و همچنین کارشناس نشر با فرهنگسرای پایداری همکاری می کند و همچنین در گریز پروزه همی است که نام آن را «امیرات مکتوب شهیدان» گذاشته‌اند.

یاو در خصوص این پروژه و مراحل مختلف انجام آن گفت:وگویی انجام داده‌ام که در پی می آید.

یادداشت روزانه چیست؟

یادداشت روزانه نوعی از خارطه نگاری است که در آن یک فرد دیده‌ها و شنیده‌ها و نیز حالات خود را به صورت روزنوشت مکتوب می کند.بر این اساس، نوشته‌های یادداشت روزانه کمک‌دادمی شوند که دارای تاریخ مشخص باشند،صغه روایی داشته باشندو توالی زمانی در آنها رعایت شده باشد.

یادداشت‌های روزانه شهدا چه ویژگیهایی دارد؟
یادداشت‌های روزانه شهدا از آن جهت قابل توجهند که درگرامرگم ماجرا و در آغوش سادته نگاشته شده‌اند و به همین دلیل از مناسب ترین و دست اول ترین مدارک و اسنادتاریخی محسوب می شوند.از طرفی این یادداشت‌ها وسط گزوهی نویسنده و تاریخ نویسی نوشته شده‌اند و انگیزه ثبت آنها متفاوت است.گروهی به عنوان یک مسئله شخصی و تنها برای خود، نوشته‌اند.گروهی برای ثبت و ضبط واقعه در تاریخ و گروهی نیز تحت تأثیریک مسئله روحی و بیشتر برای امر تشفی اقدام به نگارش این یادداشت‌ها کرده‌اند.

وجود صداقت و زلالی و یک رنگی در یادداشت‌های شهدا موجب می زند و همین بر جدلیت آنها می افزاید. درباره **مراحل مختلف طرح میراث مکتوب توضیح دهید؟**

طرح مذکوره به دنبال آن است که یادداشت‌های روزانه و دست نوشته‌های باقی مانده از شهیدان را بر اساس اصول علمی تصحیح و اسنادی از این دست را منتشر

در پیچ و خم قفسه‌های مرکز اسناد

گفت و گو با مصطفی رحیمی، مجری طرح میراث مکتوب شهیدان

یادداشت‌های روزانه شهیدان آن

جیت قابل توجهند که در گرامرگم ماجرا و در آغوش حادثه نگاشته شده‌اند و به همین دلیل از

مناسب ترین و دست اول ترین مدارک و اسنادتاریخی محسوب می شوند.

کند. این طرح در صدد است که در گام نخست، یادداشت‌های روزانه شهدا و در گام بعد سایر دست نوشته‌های به جامانده از آنها را به چاپ برساند. بخش اول این طرح انتشار ۱۰ جلد کتاب است که میانگین حجم هر کدام ۲۰۰صفحه رقی خواهد بود. ۶ جلد از این کتابها آماده چاپ است و ۴ جلد بعدی نیز مراحل پایانی را می گذراند.بخش اول در قالب ۳مرحله به اجرا درآمده مرحله اول، شناسایی یادداشت‌های روزانه بود که بنا شد در این مرحله ۵۰ مجموعه یادداشت انتخاب شود.مرحله دوم انتخاب آثار برتر از میان ۵۰ یادداشت مذکور برای ادامه کار بود و مرحله سوم نیز آماده‌سازی اثر را تا مرحله خروجهایی شامل می شود.

این طرح در چه دوره و از چه سالی شروع شده، روش اصلی تحقیق و جمع آوری مطالب این طرح چیست؟

این طرح در سال ۱۳۸۲ به مرحله اجرا گذاشته شد. اصلی ترین منبع مابرای رجوع به یادشتها مرکز اسناد بنیاد شهید بود، هر چند در این میان نیم نگاهی نیز به منابع دیگر مانند خانواده‌های شهدا داشتیم.برای نمونه می توان از یادداشت‌های شهید نقاش خوش، یاد کرد

که این نوشته‌ها را از خانواده ایشان گرفتیم و مورد استفاده قرار دادیم.

مرکز اسناد بنیاد شهید مرکزی است غنی که هر محقق و پژوهشگری را خیربر خواهد داشت.

در اجرای این طرح به چه مشکلاتی برخوردید؟
از موانع غریب و خاص نمی توان نام برد.برخی موانع و مشکلات معمولی از قبیل هماهنگی یا خانواده‌ها (که بیشتر شهرستانی بودند) نیز ناخوانا بودن برخی یادداشت‌ها، وجود داشت که با صبر و بردباری مجریان طرح، آرام آرام برطرف شدند.

مطلب نیز در روزهای آینده مهمی می شوند.
درباره عدم انتشار کارهای آماده باید به

سیاستگذارهای جدید بنیاد شهید رجوع کرد که بنده اطلاع چندانی از آن ندارم اما می دانم که اخیرا در راستای چاپ کتابها اقدامات خوبی صورت گرفته و به زودی شاهد انتشار تدریجی آنها خواهیم بود.

نکته می کنید یا توجه به باج جمع آوری شما که مرکز اسناد بنیاد شهید پروده باجم بیان این طرح را آماده داد آیا باز هم یادداشت‌های از این دست در مرکز اسناد وجود دارد؟

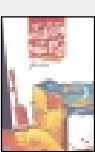
به عنوان کسی که روزهای حساسی، در پیچ و خم قفسه‌های پاکتی مرکز اسناد، پرونده‌های مختلف را بررسی کرده‌ام می گویم که این مرکز اقباسم پرگوهری است که سلفقه تکون صیایان قابل خود را یافته است.مدارک، اسناد، موجود در این مرکز به اندازه‌ای متعدد، مدارک و اسناد موجود در این مرکز به پاسنگوی طرجهای مختلف در یادگارهای مکتوب شهیدان شد.

در مورد کارهای جدیدتان توضیح دهید؟
به جز کارهای معمول که عمداً بررسی و ارزیابی خاطرات زرمندگان دفاع مقدس است، مدیریت بخش دوم طرح کتابهای راجان نور را می توانم به عنوان جدی ترین کارم قلمداد کنم. در این بخش از طرح مذکور قرار است ۱۵ کتاب درباره ۱۵ شهر و مکان مشخص از استانهای کردستان و کرمان که به نوبه در تاریخ دفاع مقدس به یاد ماندنی شده‌اند نگارش شود که تاکنون پنجاه درصد از ام تألیف آن به انجام رسیده و پیش بینی می شود تا اواسط آذرماه برای ادامه مراحل نشر به بنیاد حفظ آثار تحویل داده شود.

معرفی کتاب

وقتی جنگ تمام شود

«سازمان ناظر نویسنده جوانی است که در داستانهایش در چند سال اخیر توجه علاقه‌مندان ادبیات داستانی را به خود جلب کرده و در چندین جشنواره ادبی نیز مجفلهایی به دست آورده است.

«وقتی جنگ تمام شود» مجموعه‌ای از داستانهای کوتاه این نویسنده است که به وسیله انتشارات سوره مهر چاپ و منتشر شده‌ان مجموعه که دارای ۱۲ داستان کوتاه است، در ۱۴۴ صفحه و با شمارگان ۱۰ هزار و ۲۰۰ جلد به چاپ رسیده است. ناظر در این مجموعه دغدغه‌های خود را نسبت به جامعه به روایت می‌نشد و در کنار موضوعات مربوط به جنگ، در داستانهای دیگری نیز به موضوعات اجتماعی دارد. در این مجموعه، داستانهایی می‌خوانیم که بین سالهای ۱۳۷۷ تا ۱۳۸۲ نوشته شده‌اند. فرازی را از داستان وقتی جنگ تمام شود می‌خوانیم که به انتخاب نویسنده در پشت خط کتاب آمده است.

«یکی شان به شب می‌خواند نمی‌فهم چه می‌گوید.

چه جزون دلخیزی توی عمداً است.سرت هم می‌زنند. سرت آواری را که می‌خواند، این یکی با عاشق است

یا از سر دلخگی می‌خواند. فکر می‌کنم بعدی‌ان خود این خواننده باشد.
عاشق که غلغ درست و حسابی ندارد. دیدنی یک وقت باشد. اما بالای خاکریز، گرفت نشست، دست گذاشت بیخ گوشش. این طوری لابد فکر می‌کند بنگکنم هم نی‌چوایی است که داده‌اند. دستش، اصفاً خوب می‌خواند.

خوبنهایی که بر خاک ریخت

«حرمین نام کتابی است که آسان از سوزی انتشارات سوره مهر چاپ شده است. نام این کتاب با ارتفاعات جنگ حرمین که بر طول جنگ تحمیلی شاهد سلسه عملیهای والفجر و محرجه بوده، حرمین است. کتاب حرمین خاطراتی از جنگ تحمیلی را از آیان

۱۳۴۱ تا فوروردین ۱۳۴۳ پی‌شوری خواندگان می‌گذرد.

مقتفه عملیاتی سمر و والفجر از ارتفاعات تا که، به صورت حرمین پندمقتفه جنگی والفجر عملیاتی که، که، به صورت

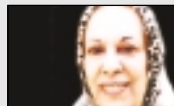
را شامل می‌شده، به مقتفه حرمین عملیات است.

۱۳۶ در عملیات فتح‌المبین است. توسط ایشان عنوان شده حرمین دومین کار این نویسنده است. شاید بتوان یکی از کاشفهای این کتاب ازروشنه را عدم توضیح

که در نهایت کتاب آمده چوالگوی کتابی یا این حجم نیست و بهتر بود نویسنده، محرم، اعلام یکچیز کتاب را هم با در فهرست اعلام را یاد باورنی متعصب می‌تود. به هر روی این کتاب با جگک و اصلاح تکلیفی از این دست، می‌تواند در ردیف یکی از بهترین کتابهای خاطرات دفاع مقدس قرار بگیرد.

فردر جدید، سلفیه، ۹ صفحه، فاخر ۱۳۷۲

۳۱

با نامه های جلال و سیمین
سیمین دانشور، داستان نویسنده در حال حاضر انتشارات نیلوفر قرار است همزمان با چاپ دوم نامه های من به جلال، تا آخر سال نامه های جلال آلاحمد به مرا نیز منتشر کند. نام کتاب «نامه های جلال آل احمد به سیمین دانشوره» است. این کتاب ظاهراً تا آخر زمستان منتشر خواهد شد. علاوه بر این نشر قطره دست اندرکار انتشار یک مجموعه داستانی از بنده با عنوان «انتخاب» است.

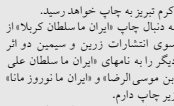

گزینه ادبی ترانه های مقاومت

دکتر جابر عناصری: مردم شناس، تعزیه پژوه

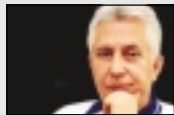
به دنبال پژوهشهای گسترده درباره فرهنگ و هنر ایران و ادامه تحقیقات میدانی در زمینه گردآوری اطلاعات مسبوط در باب تمدن و زرشان ایران عزیز، بعد از انتشار چهل مجلد کتاب که هر یک البته با خون چکر نوشته شده و به چاپ رسیده، بیش از سی جلد کتاب دیگر دارم که با تحریر مقدمه و دیباچه آماده چاپ هستند. کتاب «حماسه هنر» در حیطه هنر معنوی ایران و هنر قدسی اسلام که مجموع سخنرانیهای سالهای اخیر بنده بود، به چاپ سپرده شد. ناشر این کتاب بخش هنری بنیاد شهید است. این کتاب حاصل دیدار حضوری من در گوشه و کنار ایران از نقاشیهای دیواری مذهبی و سایر مباحث هنر میثوی بود.

کتاب دیگری که مجموعه شعری است در ارتباط با مردم شناسی، ژئوشناسی و گزینه ادبی ترانه های مقاومت در جهان، سال ۱۳۷۵ با عنوان ترانه های مقاومت از سوی دفتر ادبیات و هنر مقاومت حوزه هنری به چاپ رسیده بود که همان ماههای اول نایاب شد که خوشبختانه اخیراً به همت مسئولان این دفتر به زودی به چاپ دوم خواهد رسید. البته این کتاب با تجدیدنظر کامل و مقدمه مفصلی که بر آن نوشته ام با چاپ اول بسیار متفاوت خواهد بود. سیمین کتاب من که حاصل بیش از سی سال تحقیق و تدریس میاجی در زمینه شیوه های نمایش در ایران است با ملحقات و تصاویر، از سوی دانشگاه تبی

اکرم فریروز به چاپ خواهد رسید. به دنبال چاپ «ایران ما سلطان کریله» از سوی انتشارات زریں و سیمین دو اثر دیگر را به نامهای «ایران ما سلطان علی ابن موسی الرضا» و «ایران ما توروژ ماناه» زیر چاپ دارم.

در حال حاضر مشغول تنظیم نسخ بی نظیر تعزیه به زبان ترکی هستم که تقریباً هشتصد صفحه مقلب مصور را در بر خواهد گرفت.

تاریخ هرودوت

مرتضی نائب فر مرتجم و تاریخ پژوه

کارهای زیادی را در دست چاپ و انتشار دارم اما فقط به سه مورد از آنها اشاره می کنم. در حال حاضر انتشارات توس یک کتاب ۶۰۰ صفحه ای را با ترجمه من در دست چاپ دارد. این کتاب که «دین مهر در جهان باستان» نام دارد، مجموعه سخنرانیهای گنگره دوم مهرشناسی است و مجموعه مقالات ۳۷ مهرشناس داخلی و خارجی را که بنده به فارسی ترجمه کرده ام. شامل می شود. علاوه بر این ترجمه کامل کتاب تاریخ هرودوت را به انتشارات اساطیر سپرده ام. البته من جز این کتاب دو کتاب دیگر را نیز به سفارش همین ناشر ترجمه کرده ام و آن جلد چهارم و پنجم تاریخ جهان باستان دانشگاه کمبریج است. مطالب این دو مجلد درباره تاریخ ریم و یونان باستان (قبل از دوره هخامنشی) است.

فرهنگی مستند از تاریخ یکصد و پنجاه ساله محمدمبارولو داستان نویسن

در حال حاضر سرگرم تألیف و تدوین «فرهنگ فارسی گفتاری» هستم. این فرهنگ را براساس تاریخ ادبیات داستانی یکصد و پنجاه سال گذشته گردآوری و تهیه کرده ام. مداخلهای این فرهنگ فارسی با شاهد مثالهایی از ادبیات داستانی و برخی اصطلاحات مترجمانی که از قابلیت زبانی متمایز برخوردارند، تهیه و تنظیم شده است. قرار است انتشارات فرهنگ معاصر این کتاب را منتشر کند.

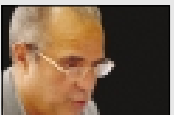

باز چاپ آثار قدیمی پرویز خرسند نویسنده

انتشارات نینستان مسئولیت انتشار و به عبارتی تجدید چاپ آثار بنده را برعهده گرفته و ظاهراً در صورت توافق با انتشارات مؤسسه اطلاعات، کتابهایی که پیشتر از سوی مؤسسه اطلاعات منتشر کرده ام، با طرح و شکلی جدید توسط انتشارات نینستان به چاپ می رسد. تا جایی که من می دانم «بزرگترین دشت خوز» و «آنجا که حق پیروز است» مورد توافق قرار گرفته است.

علاوه بر این یک مجموعه دو جلدی نقد ادبی را در دست باز نویسی دارم که تقریباً به مراحل پایانی نزدیک شده است. حدود ۳۰ داستان و نمایشنامه مطرح جهانی در این مجموعه مورد بررسی قرار گرفته اند. من در این مجموعه علاوه بر به انجام رساندن مسئولیت نقد تلاش کرده ام تا خواننده در صورت آشنا نبودن و عدم مطالعه داستان مورد بحث، جوهره آن داستان را درک کند و در عین حال وسوسه ای نیز برای مطالعه اثر مورد بحث در خود احساس کند.

چون هنوز به مرحله پایانی نرسیده نام خاصی بر روی این مجموعه نگذاشته ام و یا ناشر خاصی نیز در مورد این مجموعه صحبت نکرده ام.

تاریخ معاصر محمود حکیمی داستان نویسن

نشر نامک قرار است جلد اول تاریخ معاصر را که برای رده سنی نوجوانان نوشته ام چاپ کند. این کتاب تاریخ معاصر ایران را در دوره قاجاریه روایت می کند.

کتاب دیگری که در دست تألیف دارم و احتمالاً به زودی تمام می شود، زندگی امام حسن (ع) و پژوه نوجوانان است. بنده در یک مجموعه ۱۴ جلدی به روایت زندگی چهارده معصوم برای دوره سنی نوجوانان پرداخته ام. از این مجموعه، تاکنون پنج مجلد از سوی نشر نامک منتشر شده است. این کتاب که باید جلد چهارم محسوب می شد، با کمی تأخیر به چاپ خواهد رسید.

شائیه آخر

چرا بی احکام دینی در ۱۴ موضوع

انتشارت قیام (قم) هفته آینده چهار مجلد دیگر از مجموعه «آگاه شویم» نوشته حسن امیندوار را راهی بازار نشر می کند. بوفای به عهد و پیمان چرا؟»، «همان تواری چرا؟»، «حرم و قناعت چرا؟» و «سراف و سخت گذاری چرا؟» عناوین این کتابها هستند.

بیاندکی و براندکی ایرانیان

شرکت سهامی انتشار، اثری چهار جلدی از مرحوم دکتر عبدالحسین علی آبادی، دادستان قضایی، را با عنوان «موازین قضایی» به زودی به چاپ خواهد رساند. «بیاندکی و براندکی ایرانیان» نوشته جمال هاشمی نیز همزمان با کتاب دکتر علی آبادی از سوی همین ناشر، روانه بازار کتاب خواهد شد.

شیدایی محمدرضا لطفی

کتاب سال شیده» مجموعه مقالاتی است که محمدرضا لطفی، استاد تار ایران، گردآوری کرده است. انتشارات نقش خورشید پیش از این پنج مجلد از این مجموعه مقالات را منتشر کرده بود. جلد ۶ و ۷ این کتاب در آینده ای نه چندان دور از سوی همین ناشر، زیر چاپ خواهد رفت. انتشارات نقش خورشید همزمان با کتاب سال شیده، جلد سوم کتاب نوشتن (پژوه ادبیات نمایشی) را منتشر خواهد کرد. کاظم رهبر مرتجم و روزنامه نگار، این کتاب را گردآوری کرده است.

دستور العمل شیخ عباس قمی

«دستور العمل» عنوان کتابی است از شیخ عباس قمی گردآورنده مفاتیح الجنان که نشر نشر طبع، هفته آینده آن را روانه بازار نشر خواهد کرد.

عاشقانه ترین ها»

«عاشقانه ترین ها» عنوان مجموعه ای است از بهترین نمونه های شعر عاشقانه در هشتاد سال گذشته (۱۳۸۰-۱۳۰۰) که با گزینش و تحقیق علی باباجاهی همین هفته از سوی انتشارات ثالث وارد بازار کتاب می شود.

یادمان دسامبرست های معترض

«فوطه علیه تراره» تصویری از دسامبرست ها» عنوان کتابی از ن. آیدلمان است که علی محمد افتخارزاده آن را ترجمه کرده. انتشارات افراز این کتاب را در دست چاپ دارد و احتمالاً تا پایان هفته آینده راهی بازار نشر خواهد شد.

پژوهشی در باره ساختار و قالب شاهنامه

نشر فرزان روز، این هفته چاپ دوم کتاب «شاهنامه فردوسی؛ ساختار و قالب» نوشته کییاکوس جهاندار می را راهی بازار نشر می کند.

جگانه عشق

«جگانه عشق» عنوان کتابی است از محمدعلی انصاری که در آن روایاتی از ائمه اطهار (ع) را به زبانی امروزی گردآوری کرده است. انتشارات عصمت این کتاب را در دست چاپ دارد.

۱۴ معصوم در ۲۸ کتاب

مهدی وحیدی صدر، ۲۸ عنوان کتاب پیرامون ۱۴ معصوم به انتشارات عروج اندیشه سپرده است. مجموعه مهتاب عنوان یک مجموعه ۱۴ جلدی از این نویسنده است که در آن زندگی ۱۴ معصوم به زبانی ساده برای کودکان نوشته شده است.

ابین دادرسی کبیری

مجلدهای دوم و سوم آیین دادرسی کبیری به قلم دکتر محمود آخوندی از سوی سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در دست تجدید چاپ است و به زودی چاپ هشتم جلد دوم و چاپ ششم جلد سوم به بازار عرضه می شود. در جلد دوم این اثر، مراجع کبیری، نیروی انسانی، وظایف، مسئولیتها و چگونگی فعالیت آنان بررسی می شود و در جلد سوم تعریف احکام کبیری و چگونگی اجرای این احکام و موضوعات مربوط به آن کنجاند شده است.